

VIOREL DARIE

BALADA LUI NERUN

- ANTOLOGIE DE PROZĂ SCURTĂ -

SEMĂNĂTORUL
Editura online - august 2010

CUPRINS

Balada lui Nerun	3
Balada Tătară	14
Flori pe planeta PERLA-22	21
“Miriapterix“-ul	33
O clipă de fericire.....	38
POVEȘTEA SĂRMANULUI TRAGODAS.....	41
PUTEREA RAZEI ALBASTRE	49
CUPRINS.....	101

Balada lui Nerun

O, Doamne, cum pot fi unii oameni atât de amărâți! Și n-ar fi trebuit să fie pe lume decât oameni fericiți, așa a vrut, de la început, Cel de Sus, care a dat de toate omului ca să fie fericit! Și totuși, atâția ajung să fie din cale afară de nefericiți, și nimeni nu poate să spună lămurit de ce anume!

Să vă spun o poveste cutremurătoare pe care, la rândul meu, am auzit-o de la cineva din bătrâni.

Era odată, demult, tare demult, o casă săracă în mijlocul unui sat sărac, dar liniștit. Și oamenii de acolo își duceau zilele mai cu bine, mai cu rău, după cum era norocul fiecăruia, și după cum soarta îl dezmiarda mai mult sau mai puțin. Dar soarta, de cele mai multe ori, și-o făcea singur omul!

Și cum vă ziceam, în acea căsuță săracă de pe ulița satului trăiau doi frați care nu mai aveau părinți, rămăseseră singuri pe lume, doar ei doi. Fratele mai mare se ocupa de micul său ogor de lângă casă. Nu aveau nici vite multe, nici cai, nici alte orătănii în jurul casei. Celălalt dintre frați, deși își ajuta fratele mai mare în treburile gospodăriei, avea totuși în sufletul lui un mare dor. Vroia, cum nu-și poate închipui cineva, nespus de mult, să ajungă un pictor vestit în tot ținutul său, nu numai în satul său.

Așa că, acest băiat sărac de la țară era mai mult cu gânduri la tablouri, la pânze, la vopsele dintre cele bune, și la altele cele necesare îndeletnicirii sale de pictor.

Fratele cel mare îl înțelegea pe fratele mai mic, făcea mai toate treburile din jurul gospodăriei. Ba mai lucra și cu ziua pe la bogătașii din sat, pentru ceva bănișori. Chiar îl ajuta pe fratele său mai mic să-și cumpere cele necesare pentru pictat tablouri.

Numele acestui pictor tânăr era Nerun, așa l-a botezat mama când s-a născut. Acest tânăr băiat, Nerun, nu irosea în van ocaziile vieții, așa că, pe zi ce trecea, devenea un pictor din ce în ce mai iscusit și mai silitor. Începuse să uimească lumea din sat cu talentul lui, primind multe laude.

Nenorocul lui era, însă, faptul că oamenii din acel sat erau nespus de săraci, încât nici n-aveau după ce să bea apă. Așa că, degeaba încerca pictorul nostru să-și vândă pânzele sale, că nu prea avea cui. Cei bogați aveau destule lucruri de preț prin case, iar cei săraci doar se uitau la tablouri, apoi plecau oftând, n-aveau bani să cumpere măcar un singur tablou. Rar de tot, se mai întâmpla ca cineva să-și dorească un tablou. Se-nțelege, Nerun nu primea mare lucru pentru un tablou vândut. Deabia-i ajungeau bănuții pentru pânze și vopsele.

Dar lui îi plăcea și așa această muncă, deși câștigul era mic de tot. Era fericit chiar. Fratele mai mare era și el fericit de realizările lui Nerun. De aceea, îl ajuta cu tot sufletul.

*

Tânărul Nerun, având un suflet ales, simțitor, foarte atent la tot ce se întâmplă pe lume, căuta să cunoască oamenii, să-i iubească. Îi erau dragi pădurile, grădinile, florile. Iubea tot ce trăia prin păduri și prin poienile satului. Pe lângă aceste calități de seamă, Cel de Sus l-a înzestrat și cu un chip nespus de drăgăstos. Era vesel, omenos, dispus să ajute sau să dea sfat oricui avea nevoie. Se-nțelege, din acest motiv lumea îl îndrăgea, îl lăuda și-l dezmiarda chiar.

S-a întâmplat, însă, că, într-o zi, în timp ce tânărul Nerun ședea pe o laviță din mijlocul satului cu pânzele sale frumos pictate întinse pentru a fi văzute de trecători, era în trecere prin acel loc o fată foarte frumoasă, însoțită de un om ce părea bogat, ceea ce se vedea după straiile sale pricopsite, și după chimirul său lat și împodobit cu nestemate, în care se întrezăreau, într-o pungă mare, o mulțime de bani.

Nerun nu vânduse mai nimic în acea zi, dar văzând o fată așa de frumoasă care-i admira rezultatul creației sale, deveni foarte bucuros, deși simtea o mare sfială în a da ochii cu tânăra fată. Omul cel bogat care o însoțea avu mai multă prezență de spirit, o trase pe fată de mânecă, să plece mai repede de acolo mai departe, prin târg. Dar fata încă se mai uita în urmă, să mai vadă odată picturile, dar și pe băiatul priceput care le-a făcut, și de care îi plăcu nespus de mult.

Acea fată frumoasă se numea Mona, și era unică nepoată a unui om bogat din acel sat, care avea moșie mare la marginea satului. Era renumit pentru casa sa bogată, pentru turmele nenumărate, și pentru caleașca sa arătoasă. Se zicea că avea tare mulți bani, de nu mai știa ce să facă cu ei. Dar, del!, de ce are bogatul mai mult, el ar vrea și mai mult, niciodată nu-i ajunge cât are.

Din acea zi, două inimi se aprinseseră de mare dor. Nerun simtea că cerul întreg s-a făcut albastru din cauza dorului său. Iar Mona, în conacul unchiului său, ofta întruna, nu-i mai tihnea nimic, de dorul băiatului celui talentat și nespus de frumos din mijlocul satului, care o uimise cu pânzele sale. Și cum fata nu era lăsată să plece de una singură din casă să meargă prin târg, necazul ei era și mai mare. Într-o zi, văzând că nu-i chip să reușească să mai plece prin sat, să-l întâlnească pe tânărul pictor, Mona chemă la ea o prietenă de la o casă din vecini și-i strecură în mână un petic de hârtie pe care să-l ducă tânărului pictor care vindea tablouri, și să-i spună că ei îi este tare dor de el!

Se-nțelege, când primi Nerun acea scrisoare, dorurile din sufletul lui luară foc de-a binelea. Nici nu-i mai tihneau zilele de muncă, se gândea întruna doar și doar la frumoasa Mona. Iar fata chiar i-a scris încă un bilet, să vină, pe la prânz, prin preajma conacului în care locuia ea, măcar să-l vadă un pic, de departe.

Cele două suflete tinere și curate nu se mai săturau să se revadă, în fiecare zi, la amiază. Unchiul fetei încă nu bănuia nimic, deși o vedea pe Mona îmbujorată la chip, pierdută în visare. Bănuia el ceva, dar încă nu avusese prilej să se dumirească despre ce era vorba.

După câteva luni de astfel de suferință dulce de dragoste, Mona se hotări să iasă din casă, cu orice preț, să se ducă singură, fără căleașcă, pe jos, până în mijlocul satului, să-l caute pe Nerun. Tânărul pictor se bucură nespus, cum numai un suflet nobil din el se putea bucura revăzând-o pe Mona, îngerul lui. Îi arată tot ce avea el mai frumos pe tarabă. Îi spuse ce planuri și vise de viitor avea. Iar Mona aprecia cât se poate de bine toate aceste visări romantice. Și nu-l mai slăbea pe Nerun din priviri.

Dar când tinerii erau mai fericiți, pe uliță apăru căleașca unchiului bogat al Monei, care deveni fioros din cale afară când o găsi pe Mona de vorbă cu tânărul pictor cel sărac. O trase cu furie de mână și-o luă acasă, cu forța. Ajuns acasă, îi porunci să nu mai plece niciodată în sat fără știrea lui. Ținea la nepoata sa, dar nu vroia s-o piardă. Ca orice bogat care-și făcu avere cu japca și nedreptate, el nu-și imagina, măcar o clipă, ca nepoata sa să fie dată de soție unui om sărac, fără avere.

Într-o zi, Nerun, nemaiputând îndura să n-o vadă pe Mona, după care se prăpădea de dor, adună tot curajul în inima sa și porni spre casa unchiului Monei, s-o pețască de

soție. Întră viteaz în curte, întră în casă cu-n curaj nebun. Mona era în casă, se bucură mult când îl văzu. Dar zgrițuroiul de unchi avu presimțiri rele. Se-nțelege, câtă furie îl cuprinsese când Nerun, cu multă îndrăzneală și hotărâre, păși neînfricat spre el, și-i zise:

- Prea cinstite boier, pe care lumea îl respectă în tot satul. Am venit în seara asta în casa dumitale să cer bunavoința inimii tale, să faci fericiți doi tineri care se iubesc, să se unească pentru vecie printr-o creștinească cununie. Deaceea, te rog, de vei binevoi, să îngădui, să-mi dai de soție pe prea frumoasa ta fată, Mona. Să nu ne lași ca dorul să ardă de tot inimile noastre înflăcărate!...

Auzind aceste vorbe, bogatului unchi i se păru că nu aude bine. Îi ceru lui Nerun să-i mai repete ce a spus mai înainte. Și după ce Nerun îi mai spuse odată, unchiul începu să se roșească la față, de mânie, să tremure din barbă, chipul i se îndârji și rosti:

- Aud eu bine, tu îndrăznești să-mi ceri fata de soție?! Tu care n-ai nici o pâine la masa de seară? Auzi pe el, să-mi ceară, nitam-nisam, nepoata mea de soție. Nici să nu te gândești la așa nerozie din partea mea!

- Unchiule, îl împloră Mona, de ce ești așa de rău cu singura fată din casă, la care ții așa de mult. De ce nu vrei să înțelegi doi tineri care se iubesc?

Dar unchiul nici nu vroia să audă. Pentru el această discuție era încheiată. Cu furie mare aruncă vorbele astea:

- Dacă esti așa de frumos, dacă zici că ești atât de talentat, du-te în lume și câștigă bani mulți din ceea ce faci. Și când vei veni la mine cu treisute de galbeni de aur din cei zimțați, și când te voi vedea că ai cirezi mari de vite, și când vei avea casă mare și arătoasă, și telegari la poartă, atunci să vii în casa mea să-mi pețești fata! Acum pleacă, n-am ce discuta cu tine! Și-așa am pierdut timp destul vorbind degeaba!

Nerun se supără tare mult auzind asemenea vorbe spuse cu răutate. O mai privi odată, lung și cu mult drag, pe Mona care se uita disperată după el, și părăsi casa bogătașului.

În această situație, Nerun se întristă nespuse de mult. Ajunsese sfârșit acasă, se așeză în fața oblinzii și începu să mediteze mult. Se tot gândea ce-ar putea să facă în lunile următoare să câștige mult bănet, ca să-l poată mulțumi pe avarul de unchi al Monei. Și-și tot frământa mintea o zi, o săptămână, o lună. Să facă atât bănet în satul lui, nici vorbă, n-avea cum. Trebuia să-și încerce norocul în altă parte.

Așa se face că, într-o zi, încă de dimineață, Nerun se pregăti de drum lung. Se trezi încă în zori, își pregăti haine curate, pânzele cele bune, cutia cu vopsele. Fratele său se trezi și el, căută undeva după icoane și scoase la iveală câteva părăluțe pe care le dădu fratelui său drag. Apoi, frații se îmbrățișară, iar Nerun plecă.

Dar Nerun nu putea să plece fără s-o revadă, măcar o clipă, pe fata de care era îndrăgostit din toată ființa sa. De aceea, se furișă până în fața casei celei mari în care locuia Mona, se uită spre geamurile camerei în care trebuia să doarmă ea, și așteptă ca ea să-l vadă. Mona chiar avea premuniție că Nerun ar fi putut să vină s-o vadă. În acea dimineață nu avea somn, aștepta ceva. Ea nu mai putea de dorul lui Nerun, se prăpădea după el. Când îl văzu în fața grădinii, Mona ieși afară din casă, fugi repede spre portiță, bucuroasă de sosirea lui Nerun. Acesta sări peste poartă, o îmbrățișă cu foc, și-i zise:

- Mona mea, îngerul meu cel drag!. A venit timpul să plec din sat pentru nu multă vreme, să câștig ceva bani, ca să-i aduc unchiului tău. Poate așa se va învoi să ne căsătorim. Îți jur credință veșnică în dragoste! Nu te voi uita niciodată, orice s-ar întâmpla!...

Mona s-a cutremurat de această hotărâre a lui Nerun. Îl sărută cu foc, îl îmbrățișă, apoi îi zise:

- Dacă trebuie să pleci, Cel de Sus să fie cu tine! Eu te voi aștepta cu drag! Nu te voi uita oricât de mult timp, orice s-ar întâmpla. Mergi, dragul meu Nerun, dar nu întârzia prea mult!...

Și tinerii se despărțiră după o lungă și caldă îmbrățișare. Nerun trebuia să sară din nou gardul, înapoi în drum, căci dulăul din curte se porni pe lătrat și putea trezi pe unchiul Monei.

Așa plecă Nerun să-și caute norocul în oraș. Dar înainte de a părăsi satul, trecu pe la un stareț care trăia singur într-un schit prăpădit, vrând să-i ceară sfat cu privire la hotărârea sa de a pleca în lume să câștige bani pentru ce-i trebuiau. Starețul l-a primit cu bunăvoință, și, după ce-i ascultă tot păsul, îi dădu următoarea îndrumare:

- Mergi, fiule, mergi încrezător în lume! Tu de-te-n oraș, luptă-te cu greutățile vieții, ascultă de îndemnul inimii tale!...Așa îți vei trăi viața cu tihnă!...Să trudești cât te țin puterile, dar mereu cinstit!... Și dacă ții mult la țelul tău din viață, să știi că-l vei dobândi!...

Nerun îi mulțumi cu adâncă recunoștință pentru părinteasca îndrumare și porni chiar atunci la drum. N-avea cu el decât lădița cu culorile, câteva pânze și ceva straie, ca de oraș. Se tot gândea s-ajungă mai degrabă la oraș, să-și găsească un acoperiș sub care să doarmă, să poată picta în tihnă tablourile sale.

*

Iată și strălucitul oraș se-arată în zare. Nerun n-a mai fost niciodată într-un oraș așa de mare. Ce turlă mărețe aveau bisericile din oraș! Ce case arătoase, cu mai multe caturi, ce balcoane!. Ce curți împunătoare, cu împrejmuiri de fier, cu grădini, alei frumos pietruite! Ce cupeuri arătoase trase la porțile curților boierești!

Totul părea frumos și promițător, la prima vedere. Oameni îmbrăcați în straie bune, de oraș. Cărute de negustori pline de marfă aleasă îndreptându-se spre târg. Tineri trecând cu voioșie pe străzile largi, pietruite ale orașului. Nerun stătea visător pe o laviță din fața unei biserici și se uita la lumea cea nouă și fericită din jurul lui.

Din păcate, această fericire se termină foarte repede. Se apropia seara, iar Nerun trebuia să se gândească la un adăpost pentru la noapte. Mai avea ceva bănuți în buzunar, de la fratele său cel grijuliu, așa că-n prima seară găsi un adăpost la un han. Dar, chiar și la han, plata doar pentru o singură noapte depăși toate socotelile sale făcute pe drum. Trebuia, deci, ca a doua zi să se apuce neapărat de treabă, doar pentru asta veni.

Prin urmare, a doua zi, încă devreme dimineața, Nerun găsi o laviță potrivită în apropiere de intrarea în târg, și-și întinse pânzele pe care el le socotea cele mai frumoase. Altele rămâneau strânse în sul. Uimirea îl copleși, însă, pe Nerun degrabă, căci văzu cum trecătorii, deși se uitau cu interes la pânzele sale, niciunul nu se hotăra să cumpere măcar o pânză de la el.

Văzând că seara se apropie și el încă nu vânduse nimic, îl apucară grijile. Veni iarăși noaptea, cumva prea devreme. El mai avea ceva parale doar pentru o singură noapte ca să doarmă la han. Dar, după aceea?...

Hotărât lucru, treburile nu mergeau în direcția în care-și imaginase el. Deaceia, a doua zi, încercă să coboare prețul tablourilor sale. Coborî prețul chiar la jumătate. Dar nici așa, deabea-i cumpără cineva un tablou, unul cel mai mic, pentru care primi mai

nimic, doar cât îi trebuia să cumpere ceva de mâncare. Nu-și imagina de ce lumea aceea de la oraș nu cumpăra tablouri de la el. Această situație îi frământă mintea neîncetat, nici nu putea dormi de griji. Dimineața se trezea cu capul tulbure.

După încă vreo câteva zile petrecute în acest fel, Nerun ajunsese la capătul puterilor. Era nedormit, căci acum dormea pe laviță, de mâncat deabia mai putea să-și cumpere ceva. Era deprimat din cale-afară! Cum va putea el să strângă atâta avere din munca lui, dacă el deabia câștigase câteva părăluțe, pentru mâncare, din ce vindea?

Cum stătea el așa deprimat, îngândurat, cu mintea dusă, iaca, pe ulița cea care venea dinspre niște case amărâte, apăru o babă cerșetoare, urâtă de tot, slabă, care, poticnindu-se, venea înspre lavița pe care ședea bietul Nerun, cu pânzele întinse alături. Baba, cu ochi ageri, priviri iuți, care văzuse multe la viața ei, remarcă de îndată pe bietul băiat cu pânzele întinse alături de el. Dintr-o privire, văzându-l mâhnit, se lămurii dintr-o clipă despre ce era vorba. Veni drept spre el, ca spre o victimă sigură, cuprinzându-l cu priviri lacome. Își pieptănă părul încâlcit de pe capul ei cu ghearele degetelor ei uscățive și negre, tremurânde, își drese glasul și-ncepu un descântec în fața lui Nerun:

- Ahou, diavole bătrân, care pe oameni ești stăpân!... Dispari curând din calea mea până nu te-oi descânta!... Iar tu, băiete, ce stai așa de doborât de gânduri!... Mai bine ai face să-ți vii în fire și să gvârli babei colea un ban... că n-o să fie degeaba!... Dă un ban aici la baba, nu fii zgârcit!...

Nerun n-avea nicio bună dispoziție să-i facă babei hatârul, era prea amărât de el înșuși. Disperat cum era, o îmbrânci pe baba de la el, cât colo. Baba se dădu un pas înapoi, se-mpiedică și căzu în colb. Dar baba, vitează, nu se lăsă cu una cu două, se ridică dârză din colb și reveni iarăși și mai hotărâtă la Nerun.

- Ce-ai, băiete, ești nebun? De ce îmbrâncești de la tine o bătrână slabă și cu mâinile tremurătoare? Mai bine ai da un ban babei... colea... să am pentru un colț de pâine!...

Nerun n-avea chef de prea multe târguieli cu urâta de babă, așa că, venindu-și oarecum în fire, luă la întâmplare o pânză din sul și-l azvârli babei în brațe, zicându-i:

- Ia, babo, ăst tablou beteag și să pleci degrabă de lângă mine! Sunt furios, n-am nici eu măcar un ban!... Hai, ia pânza și pleacă!...

Baba se lumină la față, începu să se zgâiască cu-ncântare la tablou, să-l pipăie cu degetele ei negre, apoi îi zise lui Nerun:

- Tinere răpus de jale, ce-mi ieșiți acum în cale, care mi-ai dăruit tabloul acesta neprețuit!... Nu vreau să-ți rămân pe veci datoare, așa că pot să-ți dau o îndrumare, de vrei să câștigi parale multe din meșteșugul tău!... Iaca, te duci la marginea acestui oraș, pe o uliță pe care o știu eu... acolo unde locuiește o boieroaică foarte bogată, cu case mari, nemăritată. Dacă îi avea ceva noroc, acolo este rost să câștigi o avere de bănet!... Acuma baba pleacă, iar tu să nu-ntârzi... te du degrabă pe ulițele astea până-i vedea un conac nou, cel mai arătos... la margine de târg...

Și baba plecă, privind, din când în când, voioasă, la tabloul primit de la bietul băiat.

Nerun, privind lung în urma ei, nu știa ce să creadă. De bună seamă, baba avea dreptate. Ca să reușească ceva în viață, trebuia sa-și încerce norocul, trebuia să-ncerce cât mai multe. După încă o oră de chibzuire, Nerun se hotărî să-ncerce sfatul babei, și-așa n-avea ce pierde!

N-a trebuit să caute prea mult pe străzile pe care-i arătă baba. Nerun găsi repede conacul cel nou și impunător, după cum îi povesti baba. Iată, aici trebuie să locuiască boieroica cea bogată. Admiră cu încântare conacul cel strălucind de nou ce era. Se tot gândi cum să facă să-ndrăznească să intre în curte, să-ntrebe de stăpâna acelu conac.

*

Nerun nici nu-și putea crede sieși de curajul său când se hotărî să intre într-o curte boierească mare, așa, nitam-nisam. Doar ce deschise o poartă și se văzu în curte, stârni o hărmălaie mare de câini, care hălăduiau în ceată în jurul casei. Zarva asta puse în alertă și slugile casei, care ieșiră să vadă pricina zarvei. Când îl zăriră pe Nerun în curte, intrat fără ca cineva să-i fi dat voie, s-au supărat tare mult, mai să-l ia la bătaie. Una dintre slugile conacului veni la el, îl luă de mânecă și-l împinse spre poartă. Zvârlindu-l afară din curte, sluga se pregătea să încuie poarta. Dar tocmai atunci apărură boieroica în cerdacul cel larg al casei, să vadă pricina acelei zarve. Apucă să-l vadă pe Nerun alungat dincolo de poartă. Văzându-l însă curățel și tânăr și drăguț, răsări în mintea cucoanei să-l cheme înapoi în curte. Era curioasă să vadă cu ce treburi întrase acel tânăr în curtea ei.

Nerun n-avu încotro, se întoarse din uliță, intră pentru a doua oară în curtea plină de câini și de slugi, dar de data asta cu ceva mai mult curaj. Degrabă, stăpâna conacului îl întrebă cu ce treburi venise la ea. Când văzu că tânărul e pictor și că are subsuori un sul cu mai multe pânze, porunci să intre în cerdac, să-i întindă toate pânzele, să le vadă pe îndelete.

Tot uitându-se la acele pânze, boieroica își dădu seama că băiatul, în ciuda tineteții lui, e talentat, și că pânzele sale sunt foarte frumoase. Așa că, se hotărî, pe dată, să-i cumpere toate pânzele care le avea. Pentru asta îl chemă chiar în iatacul ei.

Nerun era uimit de măreția casei celei noi. Se tot uita spre tavanele cele înalte ale saloanelor. Nu-și putea crede ochilor, la ce înălțimi zidiră meșterii acele minunate ornamente pe tavan. Boieroica îi zise că-i cumpără toate pânzele. În acest scop îl chemă într-o cameră, descuie un cufăr, și-i arătă bănet mult într-un săculeț. Numai zloți de aur și argint, din cei zimțați. Dar ea încuie cufărul la loc, ieșiră din acea cameră, iar boieroica îi zise astfel:

- Văd că ești un băiat de ispravă, ești iscusit și harnic. Îmi place. Uite care va fi tocmeala noastră. Nu-ți voi plăti chiar acum pânzele pe care ți le-am luat, ci mai târziu. Palatul boieresc în care locuiesc acum este nou și întins. Mai sunt multe camere cam goale, fără zugrăveli frumoase și fără tablouri. Vreau să ne învoim să-mi faci toată casa plină de picturi și zugrăveli iscusite, ca-n povești. Și-ți voi plăti toată munca la sfârșit, când totul va fi gata. Te învoiești?

- Cum să nu!... Sunt cât se poate de bucuros de norocul care a dat peste mine!...

- Așa deci, ne-am învoit! Îmi zugrăvești tot palatul, apoi plătesc toată lucrarea ta, și pleci om bogat de la mine!

Fără prea multă vorbă, Nerun se apucă de lucru. Lucra din zori până se lăsa noaptea. Zugrăvi cu peisaje minunate saloanele de la intrare. Realiză și tablouri minunate pentru fiecare cameră, luate la rând. Saloanele cele mai mari le lăsă, pentru zugrăvit, la sfârșit, ca să aibă timp să imagineze cele mai frumoase scene. La început lucra cu migață, de frică să nu greșească ceva care s-o supere pe stăpână. Dar, mai apoi, toate decurgeau cât se poate de firesc. Tot ce făcea era pe placul stăpâniei. Chiar și ea îi cerea câte și mai câte scorniri ale imaginației ei cu privire la ce trebuia pictat. Iar Nerun trebuia să fie grijuliu, trebuia să transforme fantasmalele din mintea stăpâniei sale în capodopere de artă.

Se-nțelege, văzându-l așa de priceput, boieroica își spori pretențiile în privința realizării de tablouri. Acum totul trebuia să fie măreț. Totul trebuia să impresioneze de la prima vedere. Nerun era nespus de voios că putea să îndeplinească toate dorintele stăpânei. Își tot făcea socoteli, în mintea lui, imaginându-și banii cei mulți care urma să-i primească de la stăpâna conacului.

De la o vreme însă, când cele mai multe dintre saloanele mari ale conacului au fost deja zugrăvite, și după ce tânărul așternu o bogăție de tablouri pe care le aranjă în saloanele cele mari pentru oaspeți, boieroica, - nemăritată, încă tânără și frumoasă -, începu să-l îndrăgească pe Nerun. Căuta, mai tot timpul, să fie prin preajma tânărului pictor, să-i dea mereu sfaturi, să-i mai ceară ba una, ba alta. Iar ochii ei începură să lucească oridecâteori se uita țintă la tânărul băiat chipeș.

Nerun văzu toate aceste porniri în purtarea boieroicei și începea să se îngrijoreze. Se prefăcea că nu-și dă seama de intențiile ei. Acum, Nerun chiar își dorea să încheie cât mai repede ce mai era de făcut prin conac, să-și ceară plata și să plece acasă, în satul său. Căci, doară, acolo, îl aștepta, cu atâta drag, frumoasa lui Mona căreia îi jurase credință veșnică.

Într-o zi, Nerun chiar găsi un prilej să-i aducă la cunoștință boieroicei că el a cam terminat ce era mai important de făcut la conacul ei și că acum ar vrea să fie plătit, ca să plece.

Această veste nu-i pică prea bine boieroicei, care intră numaidecât în panică. Nu-și putea imagina de ce tânărul e așa de neliniștit, de ce vroia plata muncii lui așa de repede, și de ce se grăbea să plece.

Într-o altă zi, stăpâna conacului chiar veni drept în fața lui Nerun, spunându-i că îi este foarte drag, că chiar și-ar dori să se mărite cu el, cu toate că e băiat sărac. La auzul acestei vești, Nerun se sperie de-a binelea. Nu s-ar fi gândit măcar o clipă la așa ceva. Fără să se codească prea mult, îi zise stăpânei sale, pe de-a dreptul:

- Multumesc, stăpână, pentru gândurile tale bune! Dar nu pot accepta să mă însor cu tine. Am jurat credință veșnică altcuiva, și nu-mi pot călca jurământul, orice ș-ar întâmpla!

Stăpâna simți că i se clatină picioarele la auzul acestei noutăți. Pe fața ei apărură mânia. Reveni repede din amețeală. În sinea ei își zise că nu-l va plăti pe Nerun până ce el nu va face toate după voia ei. Doar banii erau la ea, și ea era stăpână în acel conac! De aceea, din ziua aceea, se purta mai aspru cu Nerun, îl muștra des, chiar fără rost. Îl întorcea din nou cu lucrările deja făcute. Făcea orice să-l poată ține la nesfârșit sub stăpânirea ei. Doar - doar să-l mai vadă, de drag ce-i era. Și poate, cu timpul, Nerun va ceda, va face cum vroia ea!

Nerun deveni îngrijorat. În satul lui îl aștepta credincioasa Mona. Iar el muncea aici, la stăpâna această hapsână, care mai și pusese ochii pe el, și nici gând să-i plătească toată munca. Începu s-o urască. Ea deveni principala piedică în realizarea fericirii lui. Ba, se mai întâmplă ca, într-o zi, pe la poarta castelului să apară un negustor bogat, pe care boieroica îl invită în casă, să-i arate toate minunățiile pe care priceputul Nerun le realiză sub comanda ei. Negustorul rămase cu gura căscată. Când îl întrebă pe Nerun din ce loc din lume veni, negustorul se bucură să afle că Nerun este dintr-un sat pe care el îl cunoaște bine, pe unde el fusese de multe ori. Și negustorul plecă.

Nerun, însă, nu mai avea stare. Vroia să plece. În mintea lui, socotea dacă banii pe care trebuia să-i dea boieroica îi vor fi deajuns. Când găsi un nou prilej să-i amintească

stăpânei sale că el vrea plata, ca să plece, boieroaica se înfurie de-a binelea. Nu vroia să-l scape pe Nerun din mâna ei cu una cu două. Tot inventa anumite lucruri de făcut, doar să-l mai țină legat de ea o vreme.

Nerun, însă, pierdu orice răbdare. Începu să-și croiască un plan de a lua cu forța banii cuveniți, și să plece. De bună seama, cu vorba bună nu va reuși să facă nimic. La judecător, deasemenea, nu avea speranță să câștige ceva, toată dreptatea era de partea celor bogați. Altceva nu mai știa ce să facă. Ceea ce-l aduse aproape de disperare. Dar nici să se întoarcă în sat fără nicio lețcaie iarăși nu-i convenea, ar fi pierdut-o pentru totdeauna pe draga lui Mona.

Gândurile lui întunecate îl munceau zi de zi, pe măsura ce timpul trecea. Îi răsări în minte cufărul cel cu bani din camera unde văzuse prima dată banii cucoanei. Gândul acesta, odata sădit în mintea lui, tot creștea și creștea, până ce i-a întunecat cu totul judecata minții lui. Își făcuse un plan monstruos: va fura banii care i se cuveneau din cufărul din camera cea de taină!

Zis și făcut! Într-o noapte sinistră, pe când toată casa dormea, iar afară era negură și vreme de ploaie, Nerun se ridică din pat, căută în sertar o daltă potrivită, se strecură afară în grădină. Acolo, cu daltă, desfăcu încuietorile ferestrei de afară a camerei unde era cufărul cu banii, intră pe geam în casă, umblă tiptil prin camera știută de el, căută cufărul, îi desfăcu legăturile cu aceiași daltă, puse mâna pe săculețul cel doldora de bani, deșertă cam o jumătate din ei înapoi în cufăr, puse săculețul în sân, încuie cufărul ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, și se făcu nevăzut afară pe geam. Nici câinii, nici slugile nu bănuiau măcar că se-ntâmplă ceva necurat prin conac.

Ajuns în grădină, sări peste poartă, iar când se văzu în stradă, o luă la fugă, de spaimă că slugile s-ar putea trezi, că ar putea găsi geamul desfăcut și-ar porni să-l urmărească prin oraș. Când se văzu la margine de oraș, în drum spre satul său, Nerun se mai liniști. Dar o luă pe cărări mai neumbrate, mai întrortocheate, de frică ca slugile boieroaicei să nu-i dea de urmă!

*

Și, în timp ce Nerun era încă în simbria boieroaicei cele hapsâne și acapărătoare, prin satul unde trăise Nerun, trecu un negustor bogat, cu un car mare, plin de lucruri frumoase și de mult preț. Câteodată, cam rar, negustorul trecea prin fiecare sat, vindea duminica prin târguri, sau poposea pe la porțile bogătașilor dornici să-i vadă mărfurile cele ispititoare. Așa se face că, acel negustor ajunsese într-o zi și la unchiul cel bogat al Monei. Unchiul îl știa mai de mult pe negustor, nu era prima dată când acesta trecea pe la casa lui să-i vândă mărfuri. Ba chiar, negustorul, nefiind prea bătrân, și știindu-l prea bine pe unchi, și când veni vorba de Mona, mai în glumă mai în serios, ceru unchiului mâna nepoatei sale, spre căsătorie. Și dacă acest târg nu se făcu mai demult, era datorită faptului că Mona se simțea prea tânără, și nu se gândea la măritiș. Și nici negustorul nu se hotăra să-i dea unchiului fetei atâta bănet și multe bogății pe care acesta îi ceruse, în lăcomia sa fără de margini. În sfârșit, la urma urmei, negustorul af fi dat oricât, îi plăcea nespus fata, era leșinat după ea. De ar fi vrut ea să se uite măcar un pic la el!...

De data asta însă, după ce negustorul înșiră toate bogățiile sale spre vânzare, și după ce unchiul chiar cumpără câteva lucruri folositoare, veni iar vorba de măritișul nepoatei Mona. Fata, doar când auzi asemenea vorbe, se înfurie, începu să vocifereze prin casă, ieși din odaie trântind ușa. Negustorul încruntă din sprâncene la așa atitudine. Dar nu asta era problema cea mare, important era să se înțeleagă cu unchiul la preț. Fata întră

iar cu zgomot prin cameră, luă o carte de citit de pe masă și se duse îmbufnată în altă odaie. Unchiul, neavând ce face, se apucă să explice negustorului că el cam bănuiește de ce fata lui nu vrea să audă de măritiş. Că Mona e îndrăgostită de un băiat, numit Nerun, pictor vestit, plecat în oraş să câştige bani, să-și facă casă și avere.

Auzind aceste vorbe, negustorului i se limpeziră-n cap lucrurile, începu să facă legături. Tocmai își aduse aminte de pictorul pe care-l văzuse în oraş, când vizită casa boieroaicei, unde văzuse minunile săvârșite de un tânăr pictor. Vra' să zică asta era treaba, fata era îndrăgostită de acel tânăr pictor, de aceea îl ura pe el și se purta cu atâta ifose când venea el! Simți că-l apucă gelozia, furia chiar. Și cum nu era învățat să rămână mult timp dator unora care-l înfuriau, se gândi de zor la o răzbunare. Iată, răzbunarea-i apără îndată în mintea lui vicleană, căci născoci o poveste otrăvitoare, plină de minciuni, pe care se gândi s-o spună unchiului de față cu Mona.

Unchiul se duse după nepoata sa în odaia unde ea citea, s-o aducă, aproape cu forța, să stea la discuție, în trei, cu negustorul. Când o văzu iar în cameră, negustorul scoase un rânjet schimonosit și-ncepu să toarne, cu viclenie, povestea lui mincinoasă:

- Frumoasa mea fată!... Auzisem că suspini după un tânăr sărăntoc plecat în lume să facă parale din pictat tablouri. Dar, să știi, chiar l-am văzut pe pictorul tău cel drag în oraş, pictând conacul unei boieroaice frumoase și nemăritate. Și am văzut cum boieroaica rotea ochii după el, la fiecare pas. Iar el îi răspundea cu surâsuri delicate și ocheade. Atunci ea venea la el, îl săruta și-l îmbrățișa cu foc, iar el murea de plăcere în brațele ei. Când am plecat de la conac, am aflat că boieroaica s-a hotărât ca, la toamnă, să se mărite cu tânărul pictor, de care nu s-ar putea lipsi nicicum. Iar tânărul îi era foarte recunoscător, nu-i ieșea din voie, și era bucuros să se însoare cu boieroaica!...

Auzind aceste vești grele, Mona se îngrozi. O apucă tremurul mâinilor și a capului, izbucni în plâns nebun, nepotolit. Se prăbuși pe un scaun din cameră și se tânguia jalnic și nepotolită. Negustorul, văzându-și răzbunarea dusă la capat, salută pe unchiul fetei și plecă de la conac.

Mona era prăbușită de durere. Striga, blestema, arunca lucrurile prin casă. Unchiul nu știa cum s-o potolească. Apoi fata începu să-l blesteme pe Nerun, despre care aflate asemenea cutremurătoare poveste de trădare. Își blestema soarta, urla, strica toate lucrurile prin casă. Noaptea care urmă era un iad în casă. Unchiul nu reaușea s-o liniștească nicicum. Chiar se gândea să cheme o femeie să-i descânte nepoata. Fata nu dormi toată noaptea. Întruna bocea, blestema pe Nerun, pe boieroaica cea de la oraş, și ziua în care s-a născut!

În zilele care urmară, lucrurile nu se îmbunătățiră cu nimic. Mona, cea atât de cuminte și liniștită până acum, era, parcă, turbată. Noaptea o apuca delirul. Acest fapt începu să-l îngrijoreze pe unchiul ei. Nu de alta, dar planul lui de a o plasa pe nepoata sa în schimbul unei averi mari se cam ducea de râpă!

Mona, însă, nu dădea semne de revenire. Se vedea clar că această poveste nenorocită a distrus-o, i-a întunecat mintea!

*

În acest timp, Nerun, după ce fugi multă vreme, pe jos, ca să dispară din oraş și să i se piardă urma cât mai adânc în satele sărăcicioase, departe de oraş, după ce se asigură că slugile boieroaicei n-au cum să-l mai ajungă, se așeză, obosit, pe un lemn la o margine de pădure, și-ncepu să socotească gologanii șterpeliți din cufărul boieroaicei. Nu avea niciun fel de remușcare pentru tâlhăria săvârșită. Doară erau banii munciți de el, promiși

de atâta vreme, dar pe care avara boieroaică nu vroia să-i mai dea. Ia să vedem, își zicea el, cum voi folosi banii. Numără treisute de galbeni din cei mari și-i puse deoparte pentru unchiul Monei. Mai numără altă grămadă de bani, zicând: "Asta-i pentru casa cea mare și frumoasă". Și ce-i mai rămânea era de-ajuns să cumpere o cireadă de vite. Și, dacă-i mai rămânea încă ceva, după toate astea, va cumpăra și-o căleașcă cu telegari, ca-n basme!

Era fericit. Aștepta să ajungă în satul său, să se ducă degrabă la unchiul Monei, s-o petească iarăși de soție, de data asta având o mare sumă de bani de partea sa. Se și gândea la nunta cu fata bogatului unchi, nuntă ca-n povești!

Porni voios la drum. Peste numai trei zile ajunsese în satul său. Deși era încă în zori de zi, se duse întins la casa Monei. Privi spre geamurile întunecate ale casei. Nicio lumină prin casă. Atunci gândi că e mai bine să se ducă, mai întâi, acasă la el, la căsuța cea părintească, cea umilă, unde trăia doar fratele său mai mare.

Ciocăni ușor la geam. Fratele se trezi, se duse la fereastră să vadă cine veni. Când îl văzu pe Nerun, se duse bucuros la ușă, o descuie, și-l prinse pe Nerun în brațe. Frații se îmbrățișară cu dragoste, nu se văzură de atâta vreme!

*

După ce Nerun se ospătă, frații începură să povestească câte-n lună și-n stele, toate câte s-au mai întâmplat. Dar Nerun a văzut că fratele sau e cam posac, că are sprâncenele mereu încruntate, că e morocănos. Atunci Nerun îl întrebă de-a dreptul:

- Ce e cu tine, frățioare? Te văd întunecat la față! Oare nu-ți pare bine că m-am întors acasă? Spune-mi ce gânduri te-apasă?...

Fratele său oftă îndelung, ar fi vrut să spună ceva. Nu știa de unde să înceapă. În cele din urmă, îi povesti toată vestea cea tristă de la casa unde locuia Mona. Îi descrisese ce auzise despre scornirea cea otrăvitoare pe care mârșavul negustor o născocise despre el, chiar în fața Monei și-a unchiului ei. Îi povesti cât de tare o lovi această veste cutremurătoare pe credincioasa și simțitoare fată. Îi povesti și faptul că fata părea că și-a ieșit din minti la aflarea acestei cutremurătoare trădări.

Nerun n-a mai putut rabda aflând aceste groaznice întâmplări. Se ridică ca din arc și porni iute ca săgeata spre casa Monei. Vroia să afle, la fața locului, tot adevărul. Nu i-a trebuit mult să ajungă la casa ei. Sări în grădină și se duse drept spre geamul de la camera unde știa că doarme ea. Nici nu stătu mult pe gânduri și bătu în geam. Mona avea somn chinuit, nu i-a trebuit mult să se trezească. Sări iute la geam să vadă cine-i acolo. Când îl zări pe Nerun, deodată mintea ei începu să fiarbă, de furie. Deschisese cu zgomot geamul, doar ca să-l blesteme pe Nerun:

- De ce-ai venit, trădătorule!... Ce cauți la casa mea!... Mi-ai jurat credință veșnică, ca apoi să mă trădezi!... Du-te de la casa mea!... Du-te-n iad, focul să te ardă!... Tu mi-ai distrus viața și sufletul!... Piei din fața mea!... Du-te la boieroica ta!...

Și fata trânti furioasă geamul care se prefăcu țandări. Și-ncepu să urle, să răstoarne și să strice lucrurile prin casă.

Nerun, văzând așa blestem căzut ca din cer, nu mai știa ce să facă. Plecă din fața geamului, merse câteva case mai încolo, și se prăbuși pe o piartă de pe uliță. Un plâns deznădăjduit îl cuprinse. Plânse cum n-a mai plâns în viața lui, de durere. Nimic și nimeni nu-l mai putea opri din jalea care-l cuprinsese. Plânse așa vreo câteva ceasuri amare, până ce lacrimile-i secară din ochi. Atunci ridică capul în sus și privi spre casa Monei. Ce zări?

Casa era în flăcări! Pălălăi mari cotropeau casa pe sub streșini. Peisajul îl îngrozi pe Nerun. Nu stătu mult pe gânduri, se repezi cât se poate de repede spre casa ei. Ce

putea să facă? Cum s-o salveze pe Mona? Năvăli în curte sărind peste garduri. Zgâlțîi ușa de la intrare până se descuie. Fugi prin fum pe holul cel lung până ajunsese la camera unde trebuia să doarmă Mona. Era întuneric, era casa în flăcări, era un fum înecăcios! Flăcările dogoreau prin tavan. Deschise ușa de la camera ei. O căută pe pat, pe sub scaune, pe jos. Nu mai putea, se îneca de fum, flăcările dogorau cu putere. O găsi pe Mona căzută pe podea, leșinată. Cu ultimele puteri, o luă în brațe și porni spre geam. Geamul era spart, îl deschise de tot, sări cu Mona în brațe peste geam, în grădină. Tavanele casei se prăbușeau unul după altul, doborâte de foc puternic.

Nerun reuși să găsească poarta care dădea din curte în drum. Cu Mona în brațe, ieși pe drum. Mona era leșinată de fum și cumplită spaimă. Abia îi mai auzea răsuflarea. După ceva vreme, în aerul răcoros de pe drum, Mona deschise ochii și-l văzu pe Nerun. Îl strânse tare în brațe, la piept, și-i zise:

- Nerun, de-ai ști cât de mult te-am iubit și te-am așteptat!... De ce trebuie să mor acum?

Și întradevar, după ce Nerun o strânse și mai tare la pieptul lui, frumoasa lui Mona nu mai respiră, închisese ochii pentru totdeauna!

Trebuie să spunem că în incendiul de la casa aceea își găsi sfârșit tragic și unchiul fetei. I-a dat soarta ce-a meritat!

*

Vă închipuiți ce jale și ce zile de zbucium urmară pentru nenorocitul de Nerun! Câțiva vecini din sat veniră să-l ajute pe Nerun să facă înmormântare creștinească pentru tânăra și prea devreme dusă pe lumea cealaltă, Mona. Chemară și-un preot dintr-un sat apropiat, ca să vegheze ca toate să se facă după datina creștinească.

Nerun era sfârșit. Nimeni nu mai putea să-l înduplece să-și vină în fire. Pentru el, rostul pe lumea aceasta se sfârși. Nu-l mai putea convinge nimeni să redevină om liniștit, nici fratele sau, nici vecinii din sat.

Ca să mai uite de tristetea sa, Nerun se hotărî să plece din satul său în lumea largă. După ce se dusesse încă odată la mormântul Monei și-i sădi acolo flori și un brad, mai veni acasă, își luă câteva haine de schimb, își îmbrățișă fratele, și plecă la drum lung. Merse, nu se știe câte zile și nopți, nu-i trebuiră nici hrană, nici apă. Sufletul lui jelea întruna după Mona, pe care nu o putea scoate nicicum din mintea și inima lui!

Când puterile îi slăbiră și se adăpostii pe malul unei ape mari, se-ntinsese pe iarbă și adormi. Somnul îi era zbuciumat, plin de cutremurătoare vise și aduceri aminte. Când se trezi, văzu că în sân mai avea punga cea cu galbeni, de care uitase cu totul în zilele de mare zbucium. Atunci, Nerun se uită cu dispreț și ură la acea pungă cu galbeni, apoi îi făcu vânt în apă. Și punga cu galbeni căzu cu zgomot în hulboanele apei, se scufundă repede în adâncuri, ca o piatră, și se pierdu în mâlul de pe fundul apei. Iar Nerun rosti astfel în urma acelei pungi cu galbeni:

- Piei pungă, piază rea!...La ce te-aș mai purta acum?!...Tu mi-ai ucis îngerul sufletului meu! Blestemată să fii împreună cu zloții din ea, cu tot! Focul gheenei să te prăpădească!... Că eu voi pleca în lume unde-i vedea cu ochii!... Și voi munci la câmp ca cel mai sărac om!... Să nu mai aud nici de zloți, nici de trai bogat și neomenesc!...

Balada Tătară

Trei cai, unul alb, unul negru și unul roșu tăiau mai iute ca vântul întinderile câmpiei aurii. Cel alb era strunit de un tânăr falnic și plăcut la înfățișare, cel negru era ținut în frâu de un flăcău mult mai tânăr, iar cel roșu era călărit de un oștean în vârstă, cu mustăți răsucite și priviri încruntate.

Tânărul falnic era chiar fiul cel mare al Împăratului Tătarilor, cel mai viteaz și mai vestit dintre fiii împăratului și moștenitorul de drept al împărăției. Ce foarte tânăr era fratele său mai mic. Iar vârstnicul oștean era povățuitorul și păzitorul acestora.

Cei trei tătari purtau veșminte bogate, cu multe podoabe de aur și nestemate pe ele, iar pe întunecatele lor căciuli fluturau semețe pene de vultur. Și se cădea ca cei trei să aibă veșminte de preț, căci Împăratul Tătarilor îi trimise ca soli, departe, la Împăratul Țării de la Răsărit!

În urma celor trei soli gonea o ceată de călăreți, viguroși și devotați, ai căror menire era să vegheze drumul celor trei care era considerat a fi un drum presărat cu multe primejdii. Solii goneau pe câmpii pustii, pe cărări neștiute...

Spune-ne, tu, care înșiri cu atâta tâlc istorii străvechi din surele stepe, spune-ne de ce pleacă feciorii Împăratului Tătarilor la un drum atât de greu și plin de primejdii? Și de ce n-au fost trimiși, ca soli, niște oameni de rând?

Răspuns aș găsi la orice, de-aș fi în stare să înțeleg îndemnul inimii. Căci la urechile Împăratului Tătarilor ajunsese un zvon, cum că Împăratul Țării de la Răsărit ar crește în palatul său o atât de gingașă și de minunată fiică, mai scumpă decât orice tablou de mătase fină, și strălucitoare ca o nestemată de diamant, și mai încântătoare ca Luceafărul de Dimineată...

De aceea Împăratul Tătarilor i-a chemat la el pe cei doi feciorii ai săi și le-a încredințat misiunea de a duce Împăratului Țării de la Răsărit multe urări, însemnate daruri și, ceea ce era mai important, să vadă de sunt adevărate vorbele care i-au ajuns la ureche despre minunata lui fiică.

Treceau, deci, tătarii, ca tainice năluci peste câmpuri pustii. Și nu ocoleau nici râurile mari, nici pădurile întunecate, nici crestele înalte și înzăpezite ale munților. Când un râu le ieșea în cale, îl treceau înot pe spinările cailor. Iar de întâlneau păduri întunecate și dese, treceau prin ele întocmai ca foșnetul vântului. Și încă, de le stăteau în cale munții cei înalți, treceau de ei cu elanul tinereții și al iubirii. Și cât de voioși zburau cailor, adulmecând priveliști și câmpii necunoscute. Dar mai aprinse erau inimile lor arzând de flăcările dragostei.

Învingeau ușor și seceta și pustiul stepelor. Seara se odihneau la adăpostul pădurii, ascultând povești în preajma focurilor înalte, aprinse în întunecatele corturi. Și nu aveau alți sfetnici decât Soarele și Luna și stelele de pe cer, în imensitatea necuprinsului.

Străbăteau de zor câmpiile și munții, satele și râurile cele mari și nu se opreau cum nu se oprește vântul deasupra ierburilor din stepă. Dar într-o dimineată, pe când urcă coastele domoale ale unui munte și priviră dincolo de coama lui, inima lor se bucură nespus căci zăriră, într-o vale întinsă și largă, o strălucitoare cetate.

Ce mândră cetate! Oraș imperial, cu palate somptuoase, împodobite cu aur, strălucind de frumusețe și bogăție!

Și cei trei importanți soli tătari se năpustiră cu voioșie spre cetatea din vale, iar ceata de oșteni zorea în urma lor.

*

Mama îmi zice mereu ”Fii frumoasă, fii înțeleaptă, fii cu inima bună, căci ești fiică de împărat, mândria tatălui tău”. Eu o iubesc mult, căci mă privește cu multă candoare și vrea să devin o fată fără cusur. Însă sunt curioasă din fire, și aș vrea pe toate să le știu. Ochii mei scrutează avid toate sertarele, toate încăperile din palatul tatălui meu.

Lumea din cetate mă îndrăgește, căci sunt frumoasă, copilăroasă, răsfățată - ca o fiică de împărat ce sunt. Înțelepții cetății îmi răsfoiesc cărți vechi, îmi spun povești și îmi explică cât de puternic este părintele meu. Tot ei mă învață cum să citesc și să scriu și cum să-mi exprim, în cuvinte alese, gândurile.

Însă nimeni din cetate nu mă poate învăța acele lucruri minunate pe care le-am descoperit doar cu pasiunea inimii mele. Am descoperit că, mai presus de frumusețile și bogățiile din palat este farmecul cerului albastru ce se zărește atât de limpede printre ramurile pinilor ce străjuiesc zidurile cetății. Și am văzut adesea că cei care intră în cetate din afara zidurilor - acolo unde este atât de cald și atâta libertate - se uită cu lăcomie și jind la veșmintele tatălui meu, la coroana și bogățiile sale.

Simt că mă cuprinde frigul în acest palat. Aș vrea să fie mai mult soare. Nu-mi place să mă încălzesc doar la focul din cămin.

Am descoperit o taină importantă și nostimă: când plec la plimbare, prin grădină, acolo știu un zid mai cald, aproape de acea fântână tâșnitoare, în care înoată peștii aurii. Acolo, în fiecare zi, îmi iese în cale un iepuraș alb, drăgălaș, cu blana moale și caldă. Cum mă zărește, aleargă vesel spre mine și mă însoțește prin toată grădina. Am observat, însă, că bietul iepuraș e foarte fricos, îi e teamă de toată lumea, dar mai ales de tatăl meu. De cum îl zărește, dispare în fugă și se ascunde...

Mama este supărată pe mine, că pierd prea mult timp prin grădină și sunt atât de multe de făcut pentru educația mea!

Într-o zi am avut un vis chinuitor. Căci mi se păru că iepurașul meu cel drag ieșise pe poarta cetății, iar eu n-aveam voie să trec dincolo de poarta cetății ca să-l caut. De atunci, detest aceste ziduri. Aș vrea nespus de mult să pot zbura dincolo de zid, până la munții aceia din zare, să privesc lumea de dincolo de ei...

De la un timp îmi pare că nu sunt din acest loc, din palatul tatălui meu; simt că spiritul meu colindă, nostalgic, într-acolo, în clarul orizontului... Detest aceste ziduri! Dar, totuși, nu am destul curaj să-i spun tatei, nici măcar mamei, aceste gânduri. Mi-e teamă să nu-i întristez cu dorințele mele. Așadar, trebuie să fiu mereu fiica perfectă, ascultătoare și bine educată.

Câteodată văd porțile cele mari ale palatului deschizându-se și văd oameni de vază intrând. În aceste rare clipe pot simți și eu aerul proaspăt inundând curțile palatului. Dar asta se întâmplă atât de rar: de obicei, slujbașii cei mici intră și ies pe porțile cele mici...

Ah! Dar ce-mi văd ochii?! E un vis, oare? Niște cai superbi coboară colinele din afara cetății, iar acum se îndreaptă spre porțile cele mari! Iată, porțile cele mari se deschid și sus-pusele persoane intră în cetate!... Însă știu, se duc la tatăl meu! Eu trebuie să stau aici, în camera mea! Mamă, vino! Sunt tristă! Vino și ia-mă în camera ta!...

Trebuie să fiu, însă, cuminte. Ah! Ce aud? Vine cineva în camera mea?... Da, știu, va sosi curând un sfetnic să-mi zică: “Domniță, te poți plimba prin palat. Oaspeții au plecat!”

Dar ușa camerei mele se deschide și cineva îmi zice:

- Excelență, prea frumoasă prințesă, Rază-Albastră! Ilustrul tău părinte te așteaptă în Marele Salon, chiar acum!...

*

Mai spune-mi, tu, povestitorule, întâmplări de demult, întâmplări pline de farmec, în atingeri ușoare ale strunelor cobzei. Spune-ne ce-a mai fost, după ce fii Împăratului Tătar sosiră ca soli în palatul Împăratului Răsăritului!...

Văzând solii tătarilor intrând în Marele Salon, Împăratul Răsăritului își luă o ținută semeță și, cu o voce solemnă, rosti:

- Cine sunteți voi?

Eu sunt Fulgerul-Alb, fiul cel mare al Împăratului Tătarilor!

- Eu sunt Săgeată-Iute, mezinul aceluiași împărat!...

- Iar eu sunt Vulpea-Șireată, povățuitorul și păzitorul lor credincios!...

- Și ce cauți în palatul meu “Fulgerul”, “Săgeata” și “Vulpea” tătarilor?...

- Urări de bine, mesaj de pace și multe daruri îți trimite tatăl meu! Îi răspunse fiul cel mare al Împăratului Tătarilor, iar solii se închină până la pământ.

Împăratului Răsăritului îi plăcură aceste vorbe, de aceea se grăbi să le zică:

- Unde e solia voastră?

- Iată, mesajul e aici, sigilat. Iar purtătorii de daruri multe așteaptă în curte.

- Să citim întâi mesajul! Sfetnice, talmăcește acest mesaj!

- “Împărate al Răsăritului, primește solia mea, precum și darurile mele pe care înșiși fiii mei ți le aduc, și mai primește urări de bine! Doresc să fie pace între împărăția ta și împărăția mea. Dacă tu, Marele Împărat al Țării de la Răsărit, vei socoti că solia mea îți este pe plac, aș îndrăzni să-ți cer, de poți, să oferi pe fiica ta cea prea frumoasă, Rază-Albastră, ca soție fiului meu cel mare, cel mai destoinic și moștenitor al tronului împărăției mele... Aceasta este solia pe care eu, puternicul Împărat al Tătarilor, îți trimit”.

Auzind cele cuprinse în solie Împăratul Răsăritului căzu pe gânduri. După ceva vreme răspunse:

- Socot mesajul Împăratului Tătarilor ca sincer și înțelept! Îmi trebuie, însă, trei zile să cuget, ca să-i dau un răspuns potrivit!

Până una-alta Împăratul dădu poruncă să-i fie înfățișată, degrabă, fiica lui cea dragă, Rază-Albastră.

Trecură doar câteva clipe și draperia de mătase ce acoperea ușa se deschise și, precum un vis, apăru fiica cea încântătoare a împăratului.

- Tată, am venit degrabă să-ți împlinesc porunca!

Împăratul se înduioșă văzându-și fiica cea frumoasă, și-i zise, cu aur în glas:

- Prea bine ai făcut că ai venit degrabă auzind porunca mea! Căci te-am chemat să te înfățișez solilor Împăratului Tătarilor. Tânărul cel mai înalt este fiul cel mare și destoinic al Împăratului Tătarilor, moștenitorul împărăției! Iar băiatul acesta tânăr este fratele său, mezinul. Și mai este o parte însemnată a soliei tătarilor, cerând ca tu să-i fii

dată ca soție fiului cel mare al Împăratului Tătarilor. Eu însumi socot înțeleaptă această cerere, așa că te rog fii pregătită să împlinești porunca mea!

Dar zicând aceste vorbe ochii împăratului o învăluiau cu dragoste, grijă părintească și adorație pe fiica sa.

Solii tătari căzură în extaz privind-o pe frumoasa prințesă. Precum cerul senin după zilele de ploaie, precum lumina unui palat luminos în noaptea întunecată, sau precum un izvor limpede într-un pustiu, așa le apărea lor această strălucitoare ființă. Toate cuvintele graiului omenesc erau prea sărace pentru a descrie trăsăturile ei nobile. Și sunetele oricărei harfe păreau prea surde pentru a reda glasul ei duios. Și nicio priveliște din grădină, niciun tablou rafinat de mătase, nu puteau descrie în culori și lumină farmecul ochilor ei! Și câte comori se ascundeau în inima acestei fiice de împărat. Dacă un muritor din lumea asta ar fi reușit să-i cucerească inima, ar fi fost mai fericit chiar dacă ar fi avut tot aurul lumii! Tristă, însă, pentru totdeauna, îi rămânea inima celui pe care privirea ei îl ocolea!...

Așa apărea în ochii solilor tătari această minunată fiică de împărat!...

*

Stai aici, alături de mine, și încearcă să înțelegi de poate fi adevărat! Că dulcea și delicata și strălucitoare fiică de împărat nu l-a îndrăgit pe dată pe Fulgerul-Alb, fiul cel mare al Împăratului Tătarilor! Căci privirile ei întâlnește sclipirile senine și pline de dragoste din ochii fiului mezin!... Atunci prințesa Rază-Albastră se refugie în iatacul ei, rostind astfel: “În zadar sunt toate bogățiile, toate meritele și toată dragostea ta. Nu-mi mai zice nimic de putere și triumf. Te rog nu mai încerca să faci nimic pentru fericirea mea, oferindu-mi splendori și palate fermecate. Dacă mie nu-mi plac, înseamnă că nu-mi plac și renunț cu hotărâre la toate bogățiile, la toate meritele și toată dragostea ta. Lasă-mă să fiu liberă, să traiesc doar cu visele mele dragi! Să fiu liberă, să mă uit întotdeauna doar în ochii cei negri, în care văd inima bună a fiului mezin al Împăratului Tătarilor, care mă priviră cu infinită liniște! Sunt convinsă, îl iubesc foarte mult iar el mă adoră, și-i atât de mișcat, căci știe că această iubire este interzisă. Dar eu sunt decisă să înving orice, să fiu pentru veci credincioasă visului meu! Mamă, scumpa mea mamă! Vino la mine și încearcă să afli o cale inima să-mi salvezi; căci mi-e drag, nespus de drag, acest foarte tânăr fiu de împărat al tătarilor! Dar mi-e frică de hotărârile tatălui meu, acele teribile hotărâri, de-a mă trimite departe, în țară străină, ca soție al fiului cel mare al Împăratului Tătarilor. Mai bine moartă, decât tristă în casă străină! Mamă, te rog, încearcă să-mi aperi inima cea pură!...”

Iar mama, cu inima ei milostivă, se strădui s-o ajute pe delicata ei fiică, deoarece trimise două scrisori, una către temutul Împărat al Răsăritului și una către fiul cel mare al Împăratului Tătarilor. Scrisoarea zicea astfel:

“Regret, inima tinerei și scumpe noastre fiice este cuprinsă de adâncă iubire pentru fiul mezin al Împăratului Tătarilor. Nu încercați s-o convingeți să renunțe la dragostea ei sinceră și eternă. Ea mai degrabă ar alege moartea, decât să trăiască fără dragoste!”

De bună seamă, nori grei și întunecați coborâră asupra fiului cel mare al tătarilor, iar inima îi era ca un tigru închis într-o cușcă. Așa că, privi mânios, foarte mânios, la fratele său cel tânăr, care îi era, până atunci, atât de drag! Și așa se întâmplă pe lume, că

un om e lipsit chiar și de cele mai plăcute vise ale sale! Atunci o viață întunecată și disperată îl așteaptă, viață fără bucurii, fără speranță!

*

În Marele Salon al Palatului Imperial o mulțime de candelă își leagă flăcările aprinse. Cei de față pășesc cu grijă, vorbind în șoaptă. Căci Împăratul gândește profund, iar mintea lui pregătește furtuni!

Inima sa părintească și duioasă suferă, căci fiica lui cea mai dragă va fi trimisă departe de casa ei părintească, ca să locuiască într-o casă străină, la un popor străin. Dar el e împărat și nimeni din lumea asta nu trebuie să-i afle gândurile lui ascunse!

Așadar, Împăratul Răsăritului, își puse coroana pe cap și, în ținuta sa severă și încruntată dădu această poruncă:

- Să vină aici fiica mea, Rază-Albastră și solii tătari!

Cei chemați se prezentară de îndată și se închinară în fața împăratului. Împăratul privea iscoditor pe fiecare în parte, pe fiica sa, pe fiul cel mare al tătarilor, dar și pe fiul mezin al Împăratului Tătarilor. Apoi zise:

- Vino aici, sfetnice care scrii solii!

- Da, luminate Împărate, aici sunt!

- Atunci, ia un pergament și scrie solia! ”Puternicul Împărat al Răsăritului trimite această solie către Împăratul Tătarilor, numai urări de bine, viață lungă și fericire. Solia ta m-a convins că între împărățiile noastre nu trebuie să mai fie războaie. Suntem precum vulturul și leul, unul împărat al cerului, celălalt împărat al pământului și niciunul nu caută să-l doboare pe celălalt. Prin urmare, sunt bucuros să-ți primesc darurile tale cele multe și să-ți ofer pe preafrumoasa mea fiică, Rază-Albastră, ca soție pentru fiul tău cel mare. Îți trimis și multe daruri. Fiica mea va sosi în curând la palatul tău, însoțită de alaiul ei! Aceasta este voința puternicului Împărat al Țării Răsăritului!”

Cei de față tăcură înmărmuriți.

- Acum adu-mi pergamentul ca să-l sigilez! rosti împăratul.

Dar, în liniștea care stăpânea Salonul, o voce se auzi:

- O clipă, doar! Prea înălțate Împărate!

- Cine strigă așa? zise împăratul. Cine îmi nesocotește mie porunca?...

- Sunt eu, Fulgerul-Alb, fiul cel mare al Împăratului Tătarilor! Te implor, înălțimea ta, privește mai bine chipul fiicei tale, precum și chipul fratelui meu mezin! Observă disperarea de pe chipurile lor, de teama hotărârii tale, de a semna acest pergament!...

Fața Împăratului Răsăritului se întunecă de mânie auzind această neașteptată replică din partea fiului cel mare al tătarilor.

- Înseamnă că, aici, în împărăția mea, copiii dau porunci? rosti temutul împărat.

Și ochii împăratului priveau întunecați la chipul fiicei sale și la cel al fiului mezin al tătarilor. Apoi, încetul cu încetul, privirea sa se însenină, deveni chiar foarte duioasă. Atunci Împăratul Răsăritului se ridică de pe tronul său, luă pergamentul cel temut și-l puse deasupra flăcărilor focului din cămin. Și, privind cu căldură spre Fulgerul-Alb, zise celor de față:

- Văzut-am că Împăratul Tătarilor are un fiu nespus de drept și viteaz! Fapta ta, Fulgerul-Alb, este cea mai eroică faptă din câte văzut-am eu!

După aceea împăratul privi, iarăși, spre fiica sa și spre fiul mezin al tătarilor și zise astfel:

- Tu, Săgeată-Iute, fiul mezin al Împăratului Tătarilor, întoarce-te la tatăl tău și devii destoinic și viteaz, ca fratele tău mai mare! Și când voi auzi că ai devenit un brav comandant în oștirea tatălui tău atunci îți voi da de soție pe fiica mea cea dragă!

Astfel rosti Împăratul Răsăritului!

*

Nu e iubire, ci foc nestins, ce mistuie inima fiului cel mare al Împăratului Tătarilor, care cutreieră întinsele pustiuri mai repede ca vântul și ca gândul, călărind pe calul lui cel alb, abia atingând pământul! Însă de la țărnițele stâncoase ale mării Sudului până la întunecatele păduri din Nord, era prea puțin timp, prea puțin loc, pentru tristețile sale plimbări. Nici gerurile iernilor nu erau îndeajuns de reci, nici furtunile verii nu erau îndeajuns de răcoroase, nici fluviile cele mari n-aveau destulă apă să-i stingă inima în flăcări!

Și crunt se întoarse la oștire unde, adunând mulțimi mari de tătari, porni ca vântul spre hotarele împărăției. Și unde erau primejdiile mai mari acolo soarta îl purta cu bucurie și unde erau luptele mai încinse acolo se avânta de îndată. Se lupta ca un leu printre săbiile, caii și lăncile dușmanilor până își găsi un eroic sfârșit!

La răscrucea de drumuri din pustiuri, pe culmea unui deal, poporul tătar înalță un gurgan de pământ peste mormântul viteazului lor erou. Iar pe creasta acelu gurgan au sădit vreo zece, ba douăsprezece pini. Iar peste gurgan și peste pini rotesc neliniștiți vulturii cei semeți ai stepei care, plutind în cercuri largi și încete, prevestesc sfârșituri de vară, ori focuri roșii ce mistuie satele de la orizont...

*

Dar fiul cel tânăr al Împăratului Tătarilor, înconjurat de prietenii săi devotați, se întoarse zburând spre casa tatălui său, acolo, în ținuturile cele dragi ale împărăției sale, cu câmpii înverzite, grădini pline de rod și copii zburdând veseli în joaca lor din jurul casei. Iar mama îi ieși bucuroasă în întâmpinare, fericită de a-și revedea acasă fiul ei cel drag.

Nu după mulți ani, acest plăpând și foarte tânăr băiat al Împăratului Tătarilor deveni un foarte brav conducător de oști în țara tătarilor. Și a zidit multe orașe pe care le cârmuia cu multă înțelepciune.

Atunci Împăratul Tătarilor trimise iarăși solie către Împăratul Răsăritului pentru a-i cere de noră, pe prea-frumoasa lui fiică, Rază-Albastră.

*

Rămâneți cu bine, părinții mei dragi! Rămâi cu bine, palat părintesc, casa mea dragă! Căci fiicele împăraților nu au norocul să trăiască în casa copilăriei lor! Pleca-voi acolo, în depărtare, la capătul lumii! Acolo-mi va fi casa, copiii și speranțele!

Cât de trist a fost pentru fiica împăratului să-și părăsească, pentru totdeauna părinții! Dar mai bucuroasă pleca cu gândul că acolo, la capătul drumului celui lung, o va întâmpina fiul Împăratului Tătarilor, alesul inimii ei, pe care l-a așteptat atât de mult!

Dragostea și viața lor au fost minunate, luminoase! La fel ca și soarta întregului popor tătar!

Iar acest tânăr și brav fiu de tătari deveni, după mulți ani, împărat peste întregul popor al său renumit pentru dreptatea și înțelepciunea sa!

Mare mincinos sunt

eu,

Înșirând astă poveste,

Dar mai mincinos e împăratul,

Furând sărmanelor zestrea!

Flori pe planeta PERLA-22

Privește acolo în vale! Poți vedea acele cupole rotunde ale elegantelor palate răsărind printre coroanele zvelte ale platanilor? Acolo se află Sediul Central al Academiei Mondiale de Cosmonautică din Platoul Munților Anatóliei.

Acest loc mă fascinează prin atâtea amintiri pline de nostalgie. Simt fiori numai când aud pomenindu-se numele locului: Orașul Studenților din Platoul Anatóliei. Academia de Cosmonautică - for științific de prestigiu, de tradiție, loc în care s-au format zeci de generații de exploratori ai Cosmosului. Parcă și acum îmi vin în minte imaginile acelea cu aleile, parcurile, fântânile arteziene, terenurile de agrement și, mai ales, colinele de promenadă din jurul Academiei.

Suntem în anul 2210. E toamnă. Coroanele copacilor se poleiesc cu frunze de aur.

Cu sute de ani în urmă aceste locuri erau aproape pustii. Dar proiectele grandioase le-au schimbat fața: a fost adusă apa acolo unde prin tradiție lipsea, a fost fertilizat solul, au fost sădite întinse zone de flori în uriașul parc. Iar aerul răcoros și pur al înălțimilor muntoase dădea senzația unui loc de paradis, sub acel cer senin, curat, pe care călătoreau romantici nori albi.

Însă farmecul deosebit al Orașului Studenților se datora optimismului specific lumii studențești - când ești tânăr și visător, toate par mai frumoase, mai pline de sens.

Ce repede, însă, au trecut anii! Adio, laboratoare! Adio, Observator Astronomic și simulatoare de nave cosmice! Gaudeamus igitur! Alte generații vor continua tradiția!...

Era toamnă în Orașul Studenților de pe Platoul Munților Anatóliei. Tocmai se încheiase și ultima oră de curs din ultimul an de studii. Seara a fost organizată o serbare oferită în onoarea absolvenților, festivitate care urma să aibă loc la faimosul Patinoar Studențesc al Academiei. Cât entuziasm, câte emoții, câte amintiri!

Urma să mă întâlnesc cu prietena mea, Hernanda, originară din Argentina. Fată frumoasă, cu păr negru ca pana corbului, ochi albaștri, veselă și spirituală. Era o mândrie pentru mine că Hernanda era prietena mea. Părea cea mai frumoasă dintre fetele din promoția noastră. Era colega mea nedespărțită din amfiteatre, zone de agrement și din plimbările prin împrejurimi cu micro-avioane din incinta studențească. Când treceam la braț cu ea, toată lumea întorcea privirea după noi. Eram însă coștient că, cele mai multe priviri îi erau adresate Hernandei.

Ne-am stabilit întâlnirea în parc, pentru a merge împreună la serbare. Hernanda veni îmbrăcată în cea mai frumoasă rochie pentru patinaj. Intrăm în somptuosul Salon unde deja am găsit o atmosferă de optimism și bună dispoziție. Pereții sălii erau o feerie în ceea ce privea tehnica construcției. Imagini dinamice din Cosmos erau proiectate pe ecranele uriașe ale sălii. Muzica solemnă, sau de dans, răsuna armonios din toate părțile sălii, dând o ambianță de vis. În sală profesorii, mai tineri sau mai vârstnici, studenții, fete și băieți, stăteau la discuții pe armonioasele holuri ce înconjurau arena de patinaj. Se discuta, se făceau proiecte grandioase, se puneau la cale expediții cosmice dintre cele mai interesante.

Când am intrat în incinta Patinoarului împreună cu Hernanda colegii noștrii de promoție, o parte din ei, erau deja prezenți în sală și ne-au întâmpinat cu aclamații:

- Ura!... Salut, grațioasă Hernanda! Salut, Mark!... (Mark era numele meu de împrumut, pe care mi-l dăduseră colegii, mai exact, fetele).

- A!... Voi erați deja aici? întreba surâzătoare Hernanda. Ceilalți pe unde sunt?

- Salut, frumoasa și grațioasa Hernanda! i se adresă direct, printr-o reverență, colegul și prietenul meu de studii, Maximilian, originar din Mexic (eu îl tachinam în mai multe feluri: Max, "mexicanul", "western").

- Ce faci tu, Max, "western" înrăit! Tot de glume te ții? Numai veselia se leagă de tine!...

- Cum poți să nu fii vesel când vezi atâta frumusețe în jur?

Hernanda cercetase deja, în viteză, întreaga sală.

- Dar ce-i atâta liniște? Și de ce-i așa de puțină lume?

- Dacă ai venit tu, Hernanda, au venit toți! îi aduse din nou un compliment Maximilian. Apoi, nu vedeți și voi, acolo, mai deoparte, profesori și studenți stând la un pahar de juice, clădind lumi peste lumi? Iar și mai încolo, un grup de chineze frumoase, stând liniștite pe o canapea și ascultând muzică?

- Hai să intram pe gheață! propuse Hernanda.

Ideea ei electriză de îndată cuprinzătorul Salon. Băieți și fete coborâră de îndată pe luciul gheții și începură să alunece zglobii în sunetele muzicii, formând perechi pe arenă. Toată lumea era fericită.

Numai eu arătam nefericit, fiindcă toate privirile erau ațintite asupra Hernandei. Toți voiau să patineze alături de ea. Amicul meu Maximilian, "western"-ul, era foarte spiritual și-i făcea mereu complimente, dintre cele mai alese, iar Hernanda părea că le savurează din plin.

După o vreme Hernanda parcă a uitat de mine, patinând mai tot timpul cu "mexicanul".

- Signore Mark! Îmi permiteți să patinez cu domnișoara Hernanda?

- Cum să nu!... E după voia ei!..., răspundeam eu întorcându-mi fața ca să nu par îmbufnat.

Ce puteam să fac? Tăceam și mă prefăceam mulțumit de cum mergeau lucrurile la serbare. În pauză Hernanda vine spre mine, îmbujorată toată. Mă prinde de mâini și-mi zice:

- Mark, nu fi supărat pe mine! Așa sunt eu, îmi place mult să patinez! Hai să ne mai plimbăm prin saloane, să mai vedem lumea!

I-am iertat totul. Eram din nou mulțumit, se întâmplase exact cum începusem să aștept cu ardoare de la un timp. Am mers pe holuri și ne-am împărtășit impresiile despre sfârșitul studenției noastre.

- Câtă nostalgie în aceste zile! zise Hernanda. Ce mult regret că s-a terminat studenția! Oare putea să fie ceva mai sublim?

Erau gândurile ei, iar eu eram de acord cu ce gândea ea. Până la următoarea întâmplare. Trecând pe lângă grupul de chineze, Hernanda se opri o clipă din explicații, privind curioasă spre una din fetele din grup. Mi s-a parut că, la rândul ei, fata o privi și ea cu insistență. Dar Hernanda încercă îndată să reia firul conversației cu mine, deși nu reuși.

- Hai să bem un juice! zise ea în cele din urmă, mai mult pentru a ieși din impas.

După pauză, Hernenda păru și mai spirituală, și mai dispusă să patineze pe luciul reînnoit al gheții. “Mexicanul“ începu din nou să roiască în jurul ei. Acaparase aproape total atenția Hernendei, care patina acum mai mult cu el. Am devenit din nou cât se poate de nefericit!

Am început să patinez și eu alături de o colegă de promoție. După un timp am simțit o privire care mă urmărea de departe. Am recunoscut-o pe chineză, cea care reușise să-i tulbure starea Hernendei. Fata mă privea în continuare, insistent.

M-am simțit cuprins de un sentiment neobișnuit. Am încheiat cât de repede am putut numărul de patinaj și m-am așezat pe o bancă să aștept melodia următoare. Când a început o nouă melodie, m-am dus direct la ea și am rugat-o să patinăm împreună. Simplu și curajos.

Ea a acceptat bucuroasă. Patina ușor, ca un fulg. Mă urmărea cu privirea ei atât de caldă, cu ochii ei sclipitori și frumoși. Ah, de ce pierdusem atâta timp în seara aceea? De ce n-am văzut-o până acum pe fata asta frumoasă ca un înger?

Nici nu știu când s-a terminat melodia.

- Mă cheamă Katy! zise ea.

Atât am reținut din ce mi-a spus când ne-am oprit din patinat. Eram amețit, parcă vrăjtit. M-am trezit complet abia când a apărut lângă mine Hernenda și m-a luat de braț, spunându-mi:

- Mark, vrei să mă conduci la cămin? Serbarea s-a terminat!

*

Pe Hernenda n-am mai văzut-o câteva zile la rând. Era evident, evita să mă întâlnească. Ba, mai mult, o colegă mi-a spus că a văzut-o la un spectacol împreună cu Maximilian, rivalul meu. Ce era să fac, probabil Hernenda a preferat spiritualitatea și eleganța acestui tânăr mexican, simplu și descurcăreț. Era posibil ca ea, Hernenda, să mă fi uitat cu totul?

Și totuși, nu la acest lucru mă gândeam cel mai mult în acele zile. Orice făceam, oriunde mergeam, îmi reaminteam chipul de înger a Katyei, fata cu care patinasem împreună la serbarea absolvenților. Îmi reveneau mereu în memorie privirile ei de neuitat. Și atâtea întrebări începuseră să-mi curgă prin minte! De pildă, de ce o chineză purta numele de Katy? De ce păruse atât de fericită când patinaserăm împreună? La ce secție a Academiei era studentă? Ce visuri avea? Și câte și mai câte! Am realizat cât de stângaci eram: de ce nu i-am cerut atunci toate aceste explicații? Oare unde pot să o mai găsesc? Doar atât știam: era o studentă.

Am început s-o caut în disperare prin tot campusul studentesc, dar fără succes. Străbătusem toate aleile, toate amfiteatrele, bibliotecile, sălile de conferință, sălile de spectacol. Nu dădeam peste ea și nimeni nu știa nimic de ea. Eram deznădăjduit, Katy era de negăsit!

Într-o zi, însă, pe când mergeam la Secretariatul Academiei să cer niște relații cu privire la proiectul unei noi expediții cosmice la care urma să particip și eu, iată că mi se întâmplă ceva interesant. Era o zi înnorată și vântul sufla puternic. Ploaia amenința parcurile și aleile studentești. Nu eram prea atent, și totuși mi s-a părut că pe o bancă la marginea aleii, o tânără mă privea insistent. Era Katy! Fata pe care o căutam de atâta vreme! În doar câteva clipe am ajuns lângă ea.

- Domnișoara Katy, te caut neîncetat!... Ce faci singură aici?

Vântul începuse să bată cu putere și ploaia se apropia.

- Nu ți-e frig? am mai întreat-o, nelăsându-i timp să se dumirească și nici să-mi răspundă la prima întrebare pe care i-o adresasem.

- Nu, nu mi-e frig. Acum mi-a trecut frigul!... Îmi pare bine că te văd!

Am privit-o mai atent. Respira greu iar lacrimile de-abia și le putea stăpâni. Părea preocupată de o problemă. Nu părea deloc să ia în seamă că se întunecase, că era vreme rea și se pregătea de ploaie. Nici nu-și dădea seama că, în rochia ei subțire de vară, ar fi putut să răcească dacă o va uda ploaia. Nu avea nici măcar umbrelă cu ea.

- Katy, dragă! Ce e cu tine? Ești supărată?

- Da... un pic...

- Din cauza mea?

- Da ! veni răspunsul ei, încet, smuls cu greutate.

- Din cauză că am condus-o pe Hernanda la cămin?

Aproape cu lacrimi în ochi răspunse:

- Da...

Acum am înțeles totul! Nu știam dacă o greșeală ca asta poate fi reparată. Și era, oare, într-adevăr, o greșeală?

- Katy! Dar în tot acest timp m-am gândit mult la tine! Pe Hernanda am condus-o la cămin, așa, din politețe. Și credeam că e de datoria mea s-o conduc atunci. Mai mult, în seara aceea eram atât de tulburat... nici nu știam măcar ce trebuie făcut...

Norii grei amenințau parcul. În pofida acestui lucru chipul Katyei redeveni senin, precum o primăvară. Tristețea de pe fața ei s-a spulberat. Era veselă și exuberantă, ca un copil!

- Nu-i nimic! Te-am iertat! Ți-ar plăcea să ne plimbăm împreună pe aleile și pe dealurile din împrejurimi? Să ne plimbăm numai noi doi?

Era oare nevoie să mai întrebe? Eram deja într-al nouălea cer de fericire! Să ne plimbăm peste tot, eu și Katy cea frumoasă, ce vis putea fi mai plăcut pentru mine? Iar vorbele ei păreau atât de sincere!

Fericită, Katy privi în jur, apoi spre cer:

- Mark, într-adevăr, în curând va ploua! Începe să-mi fie frig!... Hai să fugim!...

Am luat-o de mână și am pornit să alergăm printre primii stropi de ploaie, până la Rectorat, intrând apoi înăuntru, să ne adăpostim. După numai câteva secunde, ploaia a izbucnit cu putere. Katy era lângă mine și priveam împreună pe fereastră cum rafalele începură să inunde aleile. Când ploaia s-a mai domolit, Katy îmi zise:

- Hai să ne uităm la anunțurile de la Secretariat să vedem ce expediții mai sunt planificate!

- De acord, Katy! Și eu îmi doream asta. Tu la ce secție ești?

- Eu sunt "botanistă", răspunse ea luând o figură de copil nevinovat.

- Cum adică? În era cosmică mai există așa ceva? Sau e doar o glumă de-a ta?

- Nu, Mark! Eu sunt la "Secția de arhitectură vegetală cosmică". Adică am fost... că acum am terminat facultatea... Dar tu, la ce secție ai absolvit?

- Am fost student la "Secția de gravitație și probleme de navigație cosmică".

- Și ce temă ți-ai ales pentru viitor?

- Am creat un nou sistem teoretic de etajare a expedițiilor cosmice. Propunerea mea a fost primită cu interes la Academie. Lipsesc însă datele experimentale. De aceea

am fost invitat să particip la o expediție cosmică îndelungată pentru a-mi culege date cu care să-mi pot confirma rezultatele teoretice... Dar tu?

Ea se juca cu degetele mâinilor mele:

- Eu sunt o visătoare! Nu mi-au plăcut niciodată expedițiile cosmice de dragul expediției, sau de dragul performanței. În lucrarea mea plec de la ipoteza că peste tot unde vor călători oamenii în viitor, trebuie să ducă și să aducă frumosul cu ei. Multe planete au fost ocupate ca baze de aprovizionare pentru expedițiile cosmice. Astfel că, multe lumi inocente au fost distruse, pur și simplu, datorită unor proiecte nesăbuite!...

Privea spre mine să se convingă că înțeleg bine ce spune.

- În teza mea, a continuat ea, am combătut ideile unora de a transforma frumoasa planetă Perla-22 din sistemul solar Sigma-Albă într-o uzină automată de nave cosmice, nave ce urmau să fie puse la dispoziția apărării împotriva altor lumi, în cazul unor invazii din partea acestora. Am însă multe neazuri cu teza mea: toți sunt, parcă, adepți ai teoriei apărării cu orice preț, chiar dacă până în acest moment nicio civilizație extaterestră nu ne-a amenințat încă...

Începea să mă uimească tânăra aceasta pe care abia o cunoscusem. Era atât de delicată în exprimare și atât de frumoasă! Mi-o și imaginam luptându-se, de una singură, cu devastatorii de planete! Mă uimeau deciziile ei calculate, dar ferme, pentru a-și duce proiectul la îndeplinire.

- Aștept de mult un răspuns la teza mea. Am propus ca planeta Perla-22 să fie transformată într-un imens parc, frumos amenajat și plin de arbori și flori, ca pe Terra. S-ar crea astfel condiții biologice de colonizare a planetei, în viitor, de către pământeni...

- Katy, ce vis superb ai! M-ai convins! Poți conta pe mine, sunt adeptul teoriei tale!...

- Mulțumesc, Mark, "vânător de planete"! îmi adresă ea, râzând ștregărește.

Într-adevăr, meseria mea de viitor astronaut era să descopăr pentru omenire cât mai multe planete. Dar nu numai să descopăr și să adun date minuțioase despre ele. Însă ce am fi putut face cu atât de multe planete, habar n-aveam! Iată, însă, această frumoasă și gingașă ființă de lângă mine găsisese totuși un răspuns la această întrebare importantă. Iar ea era chiar prietena mea, Katy! Încă n-am descoperit nicio planetă, dar eram fericit: Katy era prietena mea! Și, deocamdată, Terra era planeta noastră, și părea că tot Universul este al nostru!

Am colindat împreună sălile de curs, parcurile, ne-am suit pe toate colinele din jurul Orașului Studențesc. Ne-am povestit tot ce știam mai frumos despre lume și despre noi, amândoi gândeam la fel.

*

În Aula maiestuoasă a Rectoratului Academiei Cosmice Mondiale din Platoul Munților Anadoliei s-a anunțat "Conferința solemnă extraordinară" în legătură cu primirea de misiuni cosmice noi de către tinerii absolvenți ai Academiei. Sala – elegantă, cu multe mii de locuri, echipată cu cele mai moderne echipamente de proiecție și prezentare - era arhiplină. Cupola te uimea de-a dreptul, era prevăzută cu ferestre minunate colorate, prin care se reflectau plăcut razele soarelui.

În sală era deja mult entuziasm, o forfotă și o nerăbdare de nedescris. Era o veritabilă zi de sărbătoare și într-o astfel de zi puteai deveni celebru, chiar și numai

datorită unei idei simple, unei atitudini, sau în urma susținerii unui sistem teoretic. Sau puteai fi redus la tăcere, puteai deveni un nimic, sau puteai fi supus dezaprobării generale datorită unei idei sau unei atitudini neinspirate.

Cu greu am găsit două locuri în sală, pentru Katy și pentru mine. Le-am găsit tocmai la balconul Aulei. Katy avea emoții dintre cele mai neliniștitoare. Nici până în preziua conferinței nu primise răspuns la teza ei, deși majoritatea lucrărilor primiseră un răspuns, pozitiv sau negativ, favorabil sau nu. Katy era însă decisă să-și susțină cauza până la capăt, fiind convinsă că are pentru ce să lupte. O simțeam hotărâtă, inteligentă, frumoasă. Privea cu interes proiecțiile pe marile ecrane ale sălii, proiecții despre constelații, lumi noi, expediții cosmice sau din cele care deveniseră un bun exemplu de luare aminte. Asta se petrecea înainte de a începe Conferința propiu-zisă.

După o lungă așteptare încărcată de încordare iată, murmurul sălii se întee, ca apoi dintr-odată să se facă liniște. La tribunele mari ale sălii au sosit oficialitățile Academiei: rectorul și profesorii eminenți, dar și mulți alți invitați.

Prezidiul era condus de însuși rectorul Academiei, ilustrul profesor și om de știință Mohamed El-Hirani, cel care a și deschis conferința cu o impresionantă prelegere. Urmăream cu răsuflarea întretăiată cuvântarea sa. Figura impresionantă a acestuia se vedea pe toate ecranele sălii. Vorbitorul, pe lângă meritele științifice extraordinare, avea și o ținută cu totul remarcabilă. Originar din Turcia, Mohamed El-Hirani știa să afișeze o ținută solemnă, academică. Nu mai era tânăr, dar se lupta cu devotament pentru orice idee nobilă. Lăuda fâțiș orice faptă bună, eroică, dar înfiera fără menajamente orice barbarie săvârșită în spațiul cosmic.

Purta ochelari cu dioptrii mari, pe nasul său proeminent, tipic turcesc. Era impozant, înalt, plin de energie. În general, era dur în aprecieri, deși uneori era înțelegător și blând ca un tată cu fii săi. Era o onoare să fii citat pozitiv de el într-o ședință publică. Dar dacă acest profesor adresa cuvinte dezaprobatoare față de cineva, cu greu reușea respectivul să mai iasă din umbra uitării.

Cuvântarea oficială a rectorului începu prin invocarea principiilor de bază și generale ale călătoriilor în Cosmos:

- Stimați absolvenți ai Academiei, viitori lucrători ai cerului! Multe lumi veți cutreiera, multe dintre aceste lumi vor fi botezate de locuitori ai Terrei! Fac apel însă la cei care veți cuceri planete noi: preocupați-vă îndeaproape și implicați-vă în soarta acestor planete! Nu le blocați cu tot felul de proiecte neraționale. Gândiți-vă că aceste lumi fac parte din Universul zilelor noastre. Trebuie să avem aceeași grijă de aceste planete precum avem față de Terra noastră!...

Sala aplauda cu frenezie, iar profesorul vorbea din ce în ce mai înflăcărat. Pledoariile lui deveneau din ce în ce mai limpezi, dar în același timp mai hotărâte. Se vedea că se pregătește să spună ceva important:

- Am rămas profund emoționat și entuziasmat de ideea originală a unei tinere absolvente ale Academiei noastre, o viitoare colegă de-a noastră. E vorba despre un proiect al unei tinere din China, cu privire la planeta Perla-22 din sistemul solar Sigma-Albă. Nu pot exprima pe deplin câtă luciditate, noutate și spirit umanitar am întâlnit în lucrarea ei!...

Surprinderea mea și a Katyei era totală. Priveam emoționat la ea. Prietena mea urmărea cuvânt cu cuvânt discursul profesorului, ținându-și respirația. Îmi strângea mâna, involuntar, din ce în ce mai tare.

Continuând discursul, rectorul se declară cu totul adeptul tezei respective. A citat cu înflăcărare pasaje întregi din lucrarea Katyei:

- "...Nu trebuie să mai admitem să stricăm armonia atâtor planete datorită unor proiecte nejustificate de apărare împotriva unor ipotetice atacuri extraterestre! Nu trebuie să mai transformăm planetele în câmpuri de bătălie! Trebuie să le transformăm, în schimb, în frumoase parcuri pline de flori și verdeață, precum pe Terra, care să poată fi locuite cândva de oameni!... Iar pe acolo pe unde trec cosmonauții noștri să rămână doar amintiri frumoase!..."

Publicul deveni electrizat de aceste adevăruri simple, dar remarcabile, pline de cel mai profund spirit umanist. Fiecare frază era însoțită de aplauze. Când a ajuns la capătul lucrării, rectorul Mohamed El-Hirani izbucni și el în aplauze, rostind:

- Rog pe domnișoars absolută să poftescă la tribună!...

Katy, privind uluită la tot ce se întâmpla în sală, nici nu auzi apelul rectorului.

- Katy! Încerc eu s-o trezesc din visare. Ești chemată la tribună...

- Cine? Eu? Adevărat?...

- Du-te, frumoasa mea! Trebuie să te grăbești, toți te așteaptă!...

Cu dificultate și după ceva vreme Katy ajunsese la tribună, timidă și aproape speriată de postura în care se afla. O vedeam pe toate ecranele, emoționată din cale afară.

- Domnișoara Katy, continuă profesorul, te rog să mă ierți că am ținut până acum, în mod deliberat, fără rezoluție teza ta, de altfel cu adevărat strălucită. Am citit și am recitat lucrarea ta. Deși eram cu totul de acord cu teza susținută, am ținut să-mi exprim decizia în privința ei direct în public, la această Conferință extraordinară. Te felicit pentru ilustrul tău proiect!...

Respectabilul rector al Academiei i-a strâns mâna și i-a înmănat o diplomă. Îmbrățișându-o apoi părintește, și-a încheiat astfel cuvântarea:

- Deci, pe planeta Perla-22 vor crește în curând flori! Domnișoara Katy, îți sugerez să organizezi o expediție pentru îndeplinirea acestui măreț proiect!...

Succesul era total. Sala ovaționa frenetic. Toți erau cuceriți de nemaipomenitul proiect. Emoționat și el, rectorul Mohamed El-Hirani i-a mai strâns odată mâna Katiei, urându-i succes în noua sa nobilă misiune. Apoi a continuat:

- Rog pe secretarii fiecărei secții să dea citire listelor cu misiuni cosmice care urmează!

După ce a mulțumit plină de emoție, Katy a revenit în sală lângă mine. Era totuși, se simțea asta, într-al nouălea cer. Toată lumea o privea cu admirație.

- Katy, la fel ca toată lumea, îți urez mult succes în organizarea expediției! i-am spus și eu când am găsit ocazia.

Și cât de frumos și romantic a venit îndată răspunsul ei:

- Mulțumesc, Mark!... Tu ești primul care ai crezut în proiectul meu!...

*

Ca după orice succes, urmează muncă și mai multă. Pentru pregătirea expediției Katy avea foarte mult de lucru. Trebuiau calculate și planificate toate datele, trebuiau puse la punct o groază de detalii. Trebuiau rezolvate și unele probleme legate de componența echipei. Trebuiau elaborate, pe larg, toate etapele de trezire la viață a unei planete fără viață, dar pe care viața ar fi fost posibilă. Avea nevoie și de sprijinul

Divinității pentru realizarea acestui proiect. Nu era deloc ușor să crezi o compoziție ideală pentru atmosfera viitoarei planete. Trebuia creat stratul de ozon protector, organizat regimul de precipitații, reglementat circuitul apelor de suprafață și subterane și multe altele. Adică să repeți, în parte, tot ceea ce a făcut Creatorul când ne-a dăruit nouă frumoasa planetă Terra. Apoi, trebuia să așterni câmpuri de vegetație pe noua planetă, făcând experimente timp de mai mulți ani, astfel încât, în final, să poată crește pe planeta respectivă pretențioasele flori aduse de pe Terra.

E drept, am încercat s-o ajut și eu pe Katy cu ce am putut. Dar totul era atât de delicat, încât depindea foarte mult de artă, de gradul de frumusețe cu care trebuia să te declari mulțumit.

A durat mult etapa de pregătire. Katy lucra conștiincioasă la rezolvarea celor mai neprevăzute probleme. Participa la lungi ședințe de instruire sau de documentare științifică.

Într-o zi stăteam la una din bibliotecile din aer liber și mă documentam pentru viitoarea mea misiune. Deodată, pe furiș, cineva vine în spatele meu și-mi pune mâinile la ochi.

- Cine e? întreb eu surprins. Stai, știu cine ești, nu te mai ascunde!...

Când îmi dădu drumul la ochi și m-am întors, nu mi-a venit să cred cine era. Era Hernanda, într-o ținută elegantă, surâzătoare, așa cum o știam.

- Ce făceai, Mark? Stai singur și răsfoiești cărți! Nu te-ai săturat de ele?

- Ce pot face, Hernanda? Mă documentez pentru o posibilă expediție cosmică...

Hernanda deveni melancolică. Ochii ei mari și expresivi priviră o vreme în pământ. Apoi se hotărî să spună:

- Mark, tot mai ești supărat pe mine?

M-a surprins atitudinea ei. Oare de ce mă mai întreabă acum? Îi părea rău de trecuta noastră prietenie? I-am răspuns, cu o oarecare liniște în suflet:

- Nu, Hernanda! Nu sunt supărat pe tine!...

- Știi, Mark, am căutat mai demult să-ți spun... Eu și cu Maximilian ne vom căsători. Poate îi mai porți pică, dar... noi doi ne împăcăm așa de bine!... Vroiam să știi asta!

Apoi se așeză pe bancă, alături de mine, părănd că mai are multe de povestit. Mi-a mai vorbit despre cum vor organiza, ea și cum Max, o agenție de turism pe coastele însorite ale Mexicului. Cum își vor construi o casă mică și frumoasă, cu grădină și pomi. Cum își vor amenaja o mică grădină zoologică aproape de casa lor... Părea atât de entuziasmată de proiectele lor! Însemna oare că aceasta era calea pe care și-o alesese romantica Hernanda, mă întreb eu. Eleganta de ea, stând și dând explicații în birourile unei agenții?! Plecând în excursii cu Max și copii pe coasta mexicană?! Max al ei, cu un "sombbrero" pe cap, plimbându-și copiii pe spinarea unui ponei? Doamne, părea minunat că se poate întâmpla așa ceva!

De bună seamă, nici acest mod de viață nu era lipsit de farmec! Toate se petreceau pe planeta noastră, cea frumoasă și veșnic primitoare! Planeta pe care viața avea toate șansele să devină una fericită!

- Vă doresc multă fericire, Hernanda!

- Mulțumesc, Mark! Dar tu, ce-ai să faci? Mai ești și acum vrăjtit de Katy a ta?

- Hernanda, te rog să mă înțelegi! Într-adevăr, o iubesc foarte mult pe Katy!... Ea mă înțelege și eu o înțeleg. Ne înțelegem bine amândoi!

La plecare, făcându-mi semne de rămas bun, îmi spuse, zâmbind grațios:
- La revedere, Mark! Vă așteptăm în Mexic, pe tine și pe Katy!...

*

Amețit de atâtea cărți și teorii, m-am dus să mă întâlnesc cu Katy. Ea se străduia să rezolve, cu puțin spor însă, un detaliu legat de expediția sa. Sosirea mea a bucurat-o. Totuși, mă privi melancolic, aproape tristă. Se vedea că probleme nenumărate îi chinuiau gândurile.

- Îmi pare că ești tristă, o întreb cu delicatețe.

- Da, un pic... Dar poate îmi trece...

- Katy, azi, la bibliotecă, m-am trezit cu vizita Hernandei, care mi-a povestit despre proiectele ei de viitor. Urmează să se căsătorească cu Maximilian. Într-un fel, m-a impresionat povestea ei...

- Da, știu Mark! Știu că ai discutat cu ea! Mi-a povestit o colegă de-a mea. Îmi pare însă atât de bine că ești sincer cu mine!

Mă așteptam ca ea să devină radioasă, veselă, copilăroasă, ca de obicei. Dar rămase în continuare melancolică, îngândurată.

- Iar ești tristă, draga mea Katy? Ce mai este acum?

- Nu ești tu de vină! De vină sunt proiectele noastre... așa de diferite!...

Înțelegeam bine ce vroia să spună. Știam aproape tot ce gândea. Era frumoasă, zglobie, ca un fluture. Era numai dragoste și vis nobil. Dar vroia să dedice toate gândurile numai idealurilor ei de preț. Perspectiva despărțirii noastre, fie și temporară, din cauza acestor proiecte, îi umbrea gândurile de viitor.

Același lucru se întâmpla și în sufletul meu.

- Katy, am citit în sufletul tău. Știu tot ce simți și gândești. Cred că proiectul tău este foarte important, dar cere sacrificii. În viitor ar fi bine să ne alegem proiecte în așa fel încât să putem să fim și să lucrăm împreună...

Ea oftă îndelung. Apoi, privindu-mă senină, îmi zise:

- Mark, hai să ne plimbăm pe colinele din preajma Orașului Studențesc!

*

Era o toamnă caldă, iar cerul era senin, brăzdat ici-colo de nori albi călători. Vântul plăcut, cald și el, ne îmbia de peste tot.

- Katy, de ce te-ai urcat așa de sus pe piatra aceea?...

- Nu știu de ce! Mark, dar ajută-mă să cobor de-aici!...

Și sări drept în brațele mele, ușoară, mlădioasă, ca un fulg. Era sigură că o voi prinde. Părea o minune a naturii. În rochia ei albastră, precum cerul de deasupra noastră, cu ochii ei sclipitori, cu respirația ușoară, cu mișcări diafane, Katy era o perfecțiune, o creație a lui Dumnezeu! Ne-am jurat să fim veșnic prieteni, să avem grijă unul de celălalt. Cât vom fi în misiune dar și când vom fi din nou împreună.

Treceam peste coline, zburând parcă. Priveam minunatele priveliști ale Orașului Studențesc din vale. Și ne jucam ca doi copii. Nu mai știam de alte planete, nici de expediții!

Când veni seara, se făcu răcoare. Katy îmi luă capul în mâinile ei, mă privi lung în ochi, apoi îmi zise:

- Mark, știi că plecarea expediției noastre s-a stabilit peste două săptămâni? Vei fi și tu de față la plecarea noastră?

*

În ziua plecării expediției Katy arăta superb. Îmbrăcase un minunat costum de cosmonaut, creat de ea însăși și care îi stătea nespus de bine. Era o îmbinare de alb și albastru, purtând și o eșarfă reprezentând culorile zorilor de pe Terra. Potrivit de înaltă, suplă, radioasă, cu trăsături nobile și armonioase, părea că era cea mai bună ambasadoare a Terrei în Cosmos. Privirea ei fermecătoare, zâmbetul cuceritor, totul mă transpunea într-o lume de vis. Era întruchiparea inocenței, a nobleței și a nostalgiei pentru planeta noastră cea scumpă.

- De ce mă privești astfel, fără să spui o vorbă? mă întrebă ea, cu un subtil zâmbet pe buze.

- Parcă aș mai putea să spun ceva? Vreau să te privesc cât mai mult, să-mi amintesc mereu de tine cum erai în acest costum superb de cosmonaut!... Au mai rămas așa de puține clipe până la plecarea ta!

- Da, Mark! Mai am o oră la dispoziție până va trebui să ajung pe platoul de decolare...

- Cu ce mergem până acolo, Katy? Cu micro-avionul, sau cu automobilul?...

- Aș prefera cu automobilul... Să privesc liniștită la tine, la bulevardele pline de flori de pe planetă, la cerul acesta al nostru pur și senin!

Sosi și automobilul cu șofer automat. Mergeam lin pe un bulevard larg. Katy stătea alături de mine, sprijinită de umărul meu. Simțeam emoția în tot sufletul ei.

- Katy, regreți că trebuie să pleci?

- Îmi pare totul atât de nou, de neobișnuit! Când plecam în expedițiile cosmice de instruire măcar știam că voi reveni repede acasă. Acum, totul pare diferit!

Era vizibil emoționată! Și-ar fi dorit o reconciliere între nobila ei misiune și faptul că și eu ar trebui să fiu lângă ea.

Iar eu gândeam la fel. Încă nu-mi imaginam cum va fi după plecarea ei.

Deodată însă, pe chipul ei apărură o umbră de speranță.

- Mark! Am o idee! Probabil expediția ta va dura mai puțin decât șederea mea pe planeta Perla-22...

Eram foarte atent la orice cuvânt pe care-l rostea ea. Privindu-mă cu seninătate și bucurie în suflet, mai spuse:

- Mark, mi-aș dori așa de mult ca în drumul tău de întoarcere din expediție să poposești și pe planeta Perla-22, să vezi și realizările mele. Și să mă readuci pe Terra cu nava ta cosmică!...

Ideea era adorabilă! Să vizitez planeta transformată de proiectul ei! S-o readuc pe Terra cu nava mea! Părea ceva ca în basme!

- Katy, e o idee superbă! Această dorință de a ne revedea va fi un vis care mă va însoți peste tot în expediția mea!

- Timpul cât vom fi despărțiți va trece mai repede având această perspectivă. Este totuși un sacrificiu cerut de proiectele noastre grandioase!...

Ne țineam de mâini, ne priveam în ochii fără să ne săturăm. Am fi vrut ca drumul cu automobilul să dureze o veșnicie. Am fi avut ce povesti la nesfârșit. Ne-am fi jurat credință veșnică unul altuia. Dar nu reușeam să ne mai spunem niciun cuvânt. Timpul s-a scurs repede. Am și sosit în perimetrul de lansare al expediției. Microfonul de la intrare pe platou ne-a trezit din visare:

- Domnișoara Katy, este târziu. Comandanții celor opt nave vă așteaptă. Peste o oră se dă startul decolărilor!

Nu știam de ce în acele clipe sublime o priveam pe Katy atât de prelung. Cât aș fi dat atunci să mai fi putut obține un minut de răgaz! Dar nu se mai putea amâna plecarea nici cu o secundă!

- Înseamnă că trebuie să plec! La revedere, Mark!...

Apoi, îngrijorată parcă, adăugă pe un ton ocrotitor:

- Mark, să ai grijă de tine în expediția ta, cam prea aventuroasă și plină de neprevăzut!...

N-am reușit să mai spun măcar o vorbă. Katy a plecat spre echipaje. De cum ajunsese în dreptul navelor, comandanții chinezi ai expediției o salutară cu căldură, părintește. Katy era simbolul cel nobil al eforturilor lor. Ea le-a creat un scop nemuritor!

Pregătirile pentru decolare s-au încheiat. Toți membrii expediției s-au aliniat pe platoul de decolare. A răsunat un imn melodios, emoționant, ca semnal de începere a procedurii de plecare. De-abia o mai zăream pe Katy pe platoul acela imens. De acolo îmi făcu semn cu mâna, ca ultim semn de rămas bun. Apoi s-a făcut o tăcere de așteptare solemnă.

M-a trezit un mesaj solemn și neașteptat, difuzat prin difuzoare, chiar din partea rectorului Mohamed El-Hirani:

- Urez succes deplin expediției chineze! Iar ideile tale, domnișoară Katy, să triumfe în Univers!

Au urmat lansările succesive ale celor opt nave ale expediției. Katy a ținut să fie îmbarcată pe ultima din ele. O vedeam pe ecranele mari de pe platou, în ținuta ei superbă de cosmonaut. O vedeam plină de seriozitate, preocupată, emoționată.

Când ecourile lansărilor s-au stins iar Katy deveni un vis, am rostit încet, ca pentru mine:

- Drum bun, frumoasa mea Katy, îngerul sufletului meu!

*

Privește acolo în vale. Poți vedea acele cupole rotunde ale palatelor elegante răsărind printre coroanele platanilor înalți? Acolo este locul cel fermecat, încărcat de atâtea amintiri și nostalgii! Acolo am cunoscut-o pe Katy și am fost cei mai fericiți.

Iată, departe, pe munții aceia, plouă. Vântul poartă cu repeziciune norii întunecați care se răspândesc pretutindeni, cotropind crestele munților și abisurile văilor. Pare o vreme de sfârșit de lume!

Și totuși, mai sunt pe Terra. Terra cea blândă, ca o mamă cu copiii ei. Oare așa va fi și pe Perla-22 când va ajunge Katy acolo?

Katy, îngerul meu, la ce te gândești tu acum? Cum vor fi parcurile tale frumoase? Te gândești la cei dragi de acasă? Sau poate la mine, la aventurile mele prin Cosmos și la reîntâlnirea noastră?

Recitesc de zeci de ori ordinul meu de plecare în misiunea de cercetare cosmică. A venit timpul să mă gândesc și la experimentele care le voi face în lupta cu timpul, cu gravitația strivitoare a planetelor gigant, la uraganele dezlănțuite pe acele sălbatice planete. La formele de viață primitivă pe care e posibil să le întâlnesc, să mă gândesc la protejarea lor, poate vor deveni leagănul unor noi lumi!...

Vântul și norii se năpustesc cu furie peste munții și văile de lângă Orașul Studenților din Podișul Anadoliei. Stropi grei de ploaie încep să cadă în jurul meu din înaltul cerului. Dar mie nici nu-mi pasă. Mă gândesc doar la atât de dragi cuvintele Katiei, la plecare:

- Mark, mi-aș dori așa de mult ca în drumul tău de întoarcere din expediție să poposești și pe planeta Perla-22, să vezi și realizările mele. Și să mă readuci pe Terra cu nava ta cosmică!...

“Miriapterix“-ul

Tudor Munteanu lucra în turnul de control al Cosmodromului din Bacău, situat undeva pe aproape de fostele Ateliere CFR și de Fabrica de Boghiuri. Munca lui era una de rutină. Trebuia însă făcută zi de zi, fără greșală.

Într-un fel era și reconfortant să faci de serviciu în turnul de control. Trebuia să iei legătura cu echipajele cosmice utilizând aparatele video-telepatice, să afli dacă și ce probleme au, să găsești soluții în cele mai variate situații. Aveai legături permanente cu cele mai îndepărtate civilizații, cu tehnologia lor, cu modul lor de gândire. Uneori era amuzant să vezi aterizând unele nave, dintre cele terestre, și din ele coborând personaje pitorești. Câteodată coborau cuconițe simandicoase, de fapt ființe născute pe Terra dar plecate și rătăcind de multă vreme prin Cosmos. Era distractiv să le vezi pășind cu mare precauție pe caldarâm, cu pantofiorii lor delicați, cărora nu le pria deloc contactul cu suprafața Terrei, notorie pentru praful și glodul ei. Acestor ființe diafane nu le tihnea deloc sejurul pe Terra și se grăbeau să se îndrepte repede spre alte planete.

Tudor Munteanu își vedea liniștit de serviciul său la Cosmodrom. Până într-o zi însă, când se trezi cu un apel insistent din partea puștiului său, Mihăiță:

- Tată! Poți să vii mai devreme acasă? Știi, am fost la joacă pe malul Siretului și am făcut o descoperire nemaipomenită...

- Ce descoperire?!... Ce tot vorbești acolo, spune mai lămurit!...

- Vino acasă, și-ți spun!... Te rog mult!...

Ce era să facă bietul om? Făcu ce făcu și se grăbi mai devreme spre casă, curios să vadă ce avea de spus Mihăiță al lui. De fapt, nici nu mai avea tihnă să rămână la serviciu, își tot frământa capul vrând să afle mai repede despre ce descoperire ar fi putut să facă fiul său. Nici nu păși bine pragul casei că Mihăiță îl și întâmpină din ușă:

- Tată, vino să vezi ce am descoperit!... Nu-ți vine să crezi... Să vezi ce pasăre ciudată!...

Puștiul îl duse într-o cămară, unde-i arătă ceva misterios, un fel de pasăre, căreia îi și găsisse loc să o așeze într-o colivie de porumbei. Tudor de uită nedumerit la ce-i vedeau ochii și nu înțelegea nimic: era o fosilă, părea un soi de ființă ciudată, cu pene multe și late cât palma, ca niște aripi numeroase lipite toate pe un fel de muchie aducând ca o șiră a spinării. Părea ceva sfărâmicios, deși arăta ca un întreg. Penele acelea mari și late, îngălbenite și sfărâmicioase, erau mototolite, cu colțurile îndoite, arătau fioros dar și fragil, de îți era teamă să le atingi ca să nu se sfărâme. Ciudățenia acestor pene era că peste tot aveau mici semne ordonate întrucâtva pe orizontală, iar din loc în loc se vedeau, rotunde sau colțuroase, ceva ca niște chipuri omenești neclare.

- Ciudată fosilă ai mai găsit, copile! Uite, sunt om în vârstă, dar așa ceva n-am văzut în viața mea!...

Mihăiță părea mândru de descoperirea sa. Poate bizareria aceea nici nu era de pe pământ, poate venise de undeva din Cosmos, mai știi? Dar, înainte de a da cu presupusul, au considerat amândoi că era mai bine să se facă unele expertize de laborator. De aceea trebuiau consultați niște specialiști în domeniu.

Zis și făcut! Primul gând a fost să apeleze la unchiul lui Tudor, Larion, un funcționar cu ștate vechi la "Muzeul formelor de viață dispărute". Au apăsat un buton și, cât ai clipi, pe un ecran din fața lor apăru chipul bătrânului unchi, demn de tot respectul.

- Unchiule Larion, uite de ce te-am deranjat... Puștiul meu a făcut azi o descoperire uluitoare pe malul Siretului. A găsit o pasăre străveche, fosilizată, dar nu ne putem da seama deloc ce ar putea fi...

- Eh, dragii mei! Mă bucur să vă văd! Pe Mihăiță al tău nu l-am mai văzut de când era mic! Ia, arătați-mi pe video ce ziceați că ați găsit!... Uau! Ce-i aia?... Așa ceva nici eu n-am mai văzut, cu toate că aici, la muzeu, am lighioane de tot felul. Poate ar trebui să apelați la Sediul General al muzeului nostru din Groenlanda, acolo sigur trebuie să vă găsească răspunsul!...

- Mulțumim pentru indicații și te salutăm, unchiule Larion! Rămâi sănătos!

Rămași singuri și nedumeriți în continuare, Tudor îi zice puștiului:

- Hai să teleportăm cușca asta, cu pasăre cu tot, la Sediul General din Groenlanda.

Ah, dar nu mai am nicio para, nu ți-a mai rămas vreun ban, ne trebuie pentru teleportare?

- Ba da, am niște monede, căci azi n-am mai apucat să-mi cumpăr înghețată...

Au pus o monedă în aparatul de teleportare, au format o adresă și colivia cu pasărea măiastră a și ajuns la destinație. Prompt, de acolo veni și confirmarea: pachet primit, așteptați răspunsul în trei zile.

După trei zile veni însă răspunsul negativ de la cei de la Sediul General din Groenlanda: "Cu regrete, rezultatul cercetărilor noastre este negativ. Toate aparatele au dat același răspuns: Corp necunoscut". După cinci minute s-au trezit și cu pasărea în colivie returnată.

Tudor însă rămase supărat:

- Ce le mai știi și ăștia?! Nu vezi că nu știi nimic? Ce ne facem acum?

Cineva i-a sfătuit să se adreseze la "Institutul formelor geometrificate ale vieții" din Pennsylvania.

- Păi de ce nu vorbești așa, fraților! Își zise Tudor ca pentru sine, ceva mai optimist.

Am un bun prieten din copilărie care lucrează de mulți ani acolo! Ia să-l apelez eu pe prietenul meu, profesorul Mitika Kray, din America!...

Ghinion însă! Profesorul nu era în Institut, era plecat într-o permisie de câteva zile, la un prieten din constelația "Nor Alb".

Ce era să facă Tudor? Așteptarea este grea, mai ales când ai treburi importante de rezolvat. Noroc că, în aceeași dimineață, l-a sunat secretara ilustrului muzeograf Nelson Harmon de la asociația internațională "Clorofila", la care ceruseră audiență mai demult, și abia acum bătrânul muzeograf putea să-i primească. Așa că, Tudor îl luă pe Mihăiță și, împreună cu colivia cea cu misteriosul "miriapterix"-ul, s-au teleportat îndată la sediul asociației, cheltuind alți bănuți dintre cei pe care îi mai aveau.

Bătrânul muzeograf îi aștepta deja. De cum i-a văzut și, mai ales, după ce i se prezentă și cușca cu ciudata pasăre, bătrânul specialist, în calitatea sa de președinte al asociației, începu cu o introducere lungă, cu fraze multe și întortocheate, încât abia de putea fi înțeles:

- Admirabil!... Exceptional!... Ce forme superbe!... Cum poate oare natura asta să fie așa de perfectă în formele ei... Nu sunt în măsură să-mi exprim toată recunoștința acelor generații de cercetători anonimi care n-au precupețit eforturile... care va să zică și-acuma îmi aduc aminte...

După cum începu bătrânul muzeograf disertația, Tudor și puștiul său înțeleseseră repede că n-au nicio șansă să ajungă la capăt cu lămurirea misterului. Își făceau probleme cum să plece cât mai repede de acolo, că oricum nu vor putea afla nimic nou și de folos. Au luat colivia cu pasărea, i-au mulțumit bătrânului, l-au salutat și au plecat.

În stradă trebuiră să lămurească ce mai aveau de făcut.

- Hai să ne teleportam în Pennsylvania, poate a venit profesorul Mitika Kray, zise Mihăiță.

- Mda! Ai dreptate! Dar chiar nu mai avem niciun șfanț în buzunar... ne-au mâncat teleportările astea toți banii, fățându-ne de colo-colo, și degeaba!

- Stai, mai am eu niște monede! Știi... mi-ai dat mai demult niște bani pentru bazinul de înot!...

- Bine, dă încoace o monedă! La leafă să-mi aduci aminte să-ți dau banii înapoi, chiar și ceva în plus, că ai fost băiat de treabă...

S-au teleportat pe dată la catedra profesorului american. Însă, deși era prezent, profesorul nu-i putea primi imediat: era foarte ocupat cu niște oaspeți importanți de pe o altă planetă cu care se duceau tratative de colaborare. Cu chiu, cu vai, într-o pauză a ședinței de protocol l-au prins pe hol și l-au abordat:

- Hei, Mitică, tu ești?

Profesorul Mitika Kray se uită perplex la Tudor, mirat, dar nedându-și seama pe loc de unde anume îl cunoaște! Apoi se însenină brusc la față și-i zise bucuros:

- A! Tu ești, Tudore? Mai să nu te cunosc!... Și ăsta-i puștiul tău?

- Da, e băiatul meu, îl cheamă Mihăiță!...

- Măi, ce-au mai trecut anii! Dar cum de-ați ajuns pe aici?

- Iacă, cu niște probleme! Puștiul meu a găsit o chestie ciudată, undeva, pe malul Siretului, ceva ca o pasăre, un "miriapterix". Uite ce ciudățenie de pasăre!

Și Tudor ridică sus colivia să-i arate pasărea vechiului său prieten.

După câteva clipe de studiere cu atenție, privind pasărea din toate unghiurile și direcțiile, profesorul zise:

- Nu știi ce poate fi! Nu e de domeniul meu! N-am mai văzut niciodată așa ceva! Dar știți ceva? Dacă nu vă grăbiți, așteptați până îmi termin lucrarea capitală de azi, "Popasul Gândacului și Tentative de Comunicare cu Ființe Extraterestre Similare", apoi poate mai stăm de vorbă. De acord? Atunci vă rog să mă scuzați... nu mai am deloc timp acum... vorbim mai târziu, mă așteaptă o delegație de pe o planetă străină... La revedere!...

Și profesorul dispăru.

- Și noi ce facem acum, întrebă Mihăiță?

- Ce să facem? Nu mai așteptăm, ne întoarcem acasă! E clar că nici de aici nu vom pleca lămuriiți. Noroc că biletele astea cu teleportare sunt dus-întors! Că altfel rămâneam pe aici, blocați și fără părăluțe!

Ajunși acasă, s-au mai liniștit. Nimeni nu știa să-i lămurească defel ce e cu "miriapterix"-ul lor. Cineva i-a mai sfătuit încă să trimită colivia cu ciudățenia de pasăre la "Institutul de studii comparative ale formelor primitive de viață". Dar și de acolo a

venit un răspuns mai ciudat decât pasărea însăși: “Rușine! Homo sapiens s-ar putea preocupa de lucruri mai serioase!”

Ultimul răspuns i-a înfuriat peste măsură. Au luat colivia cu “miriapterix“-ul și au aruncat-o într-o magazie de vechituri, uitînd o bună vreme de ea. Și cine știe cât ar fi stat lucrurile astfel dacă ciudățenia cu “miriapterix“-ul nu ar fi avut șansa să fie elucidată în cele din urmă, la fel de straniu. Într-o seară, nici nu veni Tudor bine de la serviciu și nici nu apucă să mănânce și să se odihnească un pic, că s-au trezit cu un apel de la părintele Macarie din Suceava, un cunoscut secretar la cancelaria arhiescopiei orașului. Nu se știe cum aflase părintele despre pasărea ciudată găsită de băiatul lui Tudor pe malul Siretului. Dar acum se interesa și era curios să vadă și el ciudățenia aceea de fosilă.

Tudor și fiul său se bucurară la auzul acestei vești, dar când încercară să găsească colivia cu pasărea abia de și-au amintit pe unde o aruncaseră. În sfîrșit, după ce au recuperat-o, au plecat la Suceava unde îi aștepta părintele Macarie.

Au luat o navetă aeriană locală până în nordul țării, care nu costa nimic, pentru că Tudor avea gratuități pe transportul local. S-au prezentat la preasfântul părinte Macarie care, văzându-i, i-a întâmpinat cu bucurie în glas:

- Ho-Ho! Ia uite că au și venit! Bine ați sosit!

Părintele Macarie era un bonom bine dezvoltat la corp, plin de sănătate și voie bună. I se citea pe chip cât de înțelept era. Luă colivia cu “miriapterix“-ul din mâinele lui Mihăiță, o ridică în dreptul ochilor s-o studieze mai bine apoi, după câteva minute de suspans, mai întâi i se înveseli chipul, apoi începu să râdă de-a binelea.

- Ce-i cu “miriapterix“-ul nostru? se interesă Tudor, foarte curios.

- Măi, oameni buni, ceea ce vedem noi aici nu este un “miriapterix“, nu este o pasăre, ca să zicem așa...

- Dar ce este părinte? îl întrerupse iarăși nerăbdător Tudor pe sfinția sa.

Părintele, semețindu-și și mai mult statura de om înțelept și ținînd în continuare în sus colivia cu ciudățenia în ea, rosti în cele din urmă:

- Ceea ce aveți voi aici nu este nici pasăre, nici șarpe, nici pește... E un lucru făcut de mâna omului... ca oricare lucru făcut de om... Toată tinerețea mea am petrecut-o pentru a cerceta, fără odihnă, mărturii despre formele străvechi de comunicare interumană, folosite cu multe secole în trecut pe Pământ. Ceea ce ați adus voi este un obiect înfocat, numit pe vremuri *carte*, care se folosea pentru transmiterea gândurilor de la om la om, de la generație la generație. Hai să ne uităm pe obiectul din colivie... Vedeți... pe fiecare aripă, mă rog, să-i zicem foaie, sunt niște semne mici, numite *litere*. Fiecare cârlig din acela înseamnă ceva, iar puse semnele astea unul lângă altul... pot transmite gândurile oamenilor...

- Vezi, Mihăiță, se adresă Tudor fiului său, ce minte mai aveau și oamenii ăștia din vechime, să folosească o metodă așa de greoaie ca să-și exprime gândurile! Pe când acum... cu telepatog-raful...

- Ehei, telepatog-raful! interveni părintele. Telepatog-raful a fost inventat mult mai târziu. Însă, închipuiți-vă, oamenii aceia din vechime... lipsiți de alte mijloace de a-și fixa gândurile... foloseau aceste metode dificile de transmitere a ideilor. Hm! Ia să ne uităm!... Dacă se mai vede bine și nu fac eu nicio eroare de descifrare, parcă văd pe prima foaie niște idei: A... a... aaa... A...L...M...ALMANAH SCIENCE FICTION!!!!!!

- Ptiu, drace! Ce ciudățenie! făcu Tudor. Iar noi, care credeam că am făcut cine știe ce descoperire de vietate din vremuri străvechi!...

- Nu vă necăjiți, căută să-i îmbuneze părintele Macarie. Eu sunt un mare pasionat și un colecționar al acestor mărturii străvechi ale vieții oamenilor de demult. Am deja în colecția mea două exemplare de o neasemuită valoare. Una dintre aceste opere din colecția mea se intitulează "Cartea Apicultorului". Iar cealaltă, la care țin în mod cu totul deosebit, se intitulează "Fizica, Manual pentru clasa a VI-a"! Așa că, mi-ar face mare plăcere dacă mi-ați dona acest exemplar descoperit de voi!...

- Cu mare plăcere, părinte Macarie. Suntem cât se poate de recunoscători că nu ne-ai lăsat în neștiință și ne-ai lămurit cum stau lucrurile cu această ciudățenie...

- Vă mulțumesc mult! Mergeți cu voia cea bună! Și dacă mai găsiți ceva asemănător, vă rog, nu uitați de mine!...

Părintele rămase cu colivia și cu noua sa achiziție în brațe, legându-se mulțumit și nerăbdător să o studieze până la capăt.

- Și acum ce facem? Unde mai mergem? îl întrebă Mihăiță pe tatăl său.

- Cum unde? Acasă! Și poate ar fi bine ca de aici înainte să înveți să deosebești un "Almanah" de un "Miriapterix"!

O clipă de fericire

Moș Orion, cât era ziuca de mare, ședea bombănind pe prispa rachetei sale interstelare - o epavă din timpuri imemorabile (ca de altfel și Moș Orion) - ce ocupa de pomană loc într-un parc de agrement pentru copiii care se jucau zburdalnici prin preajmă. Și faptul că racheta, cândva vestită, încă nu a fost dezintegrată prin metoda neutralizării cu antimaterie, se datora faimei trecute a lui Moș Orion, care și acum mai era venerat de unele autorități de la municipalitatea orașului.

În schimb, situarea rachetei chiar în mijlocul spațiului de joacă al copiilor era cât se poate de nefastă pentru liniștea lui Moș Orion. Cum stătea el pe prispă, cu fața sa mică, rotundă, cu chelie, doar cu două-trei fire de păr în vârful capului ca niște antene misterioase, era victima sigură a uneltirilor fără de sfârșit ale neostoțiilor de copii care se distrau folosind niște rachete și rachetuțe artisanale pe care le lansau aproape nonstop și care, cât ai clipi din ochi, dădeau ocolul planetei Jupiter și se întorceau înapoi spre a sfârși în groapa cu nisip de pe maidanul lor de joacă. Necazul cel mare era că acești drăcușori de copii mai greșeau uneori comenzile rachetelor lor, de treceau acestea survolând înfiorător pe deasupra capului moșului atunci când vreun copil nătâng scria 30 de metri în loc de 30 de parseci. Asta punea definitiv capăt răbdării lui Moș Orion, care se punea pe blestemat speciile acestea de obrăznicături:

- Diavolilor!... Neobrăzaților!... Nu vă mai ajunge Cosmosul întreg pentru joaca voastră, vă luați și de părul meu!... De fapt, la ce poți să te aștepti de la niște copii de *virtualiști*, care-i lasă needucați pe Pământ, iar ei umblă hai-hui prin nu știu ce ostroave din Calea Lactee!

Trebuie să precizăm că, spre marea neliniște a Universului, populația Terrei s-a divizat în două mari tabere, pe baza unor concepții ireconciliabile: *relativiștii* și *virtualiștii*.

Relativiștii erau fideli teoriei relativității a lui Einstein, pe baza căreia au putut să construiască nave cosmice de mare performanță cu care călătoreau neobosiți în explorarea noilor lumi, din Galaxia noastră dar și din alte galaxii. Erau oameni vajnici, cu spirit de sacrificiu, le plăcea să facă istorie nouă, să creeze, să exploreze.

Virtualiștii, dimpotrivă, aveau deviza celui care rostise fraza următoare: "Nu este important să cunoști starea prezentă a Universului, este la fel de frumos și de captivant și trecutul Universului". Aceștia au învățat să capteze de-a gata istorii trecute ale sistemelor solare și ale galaxiilor, se mulțumeau doar cu aceste descoperiri despre trecut. Preferau să stea picior peste picior, în spații de agrement și să capteze informații din timpurile trecute care soseau în prezent în valuri, de peste tot, fără încetare și din belșug. Mai umblau și ei cu nave cosmice pe ici pe colo, însă făceau asta doar pentru a se distra.

În tinerețe Moș Orion fusese un vajnic luptător de partea relativiștilor, nu putea tolera în niciun chip teoriile virtualiștilor dar, mai ales, lenea lor notorie.

- Uf! De ce nu mai am eu anii tinereții, precum și voința de luptător de atunci!... Ce vremuri!... Călătoream în toate direcțiile, asumându-mi expedițiile cele mai dificile...

Eram tânăr și chipeș, toată suflarea Pământului mă respecta!... Într-o temerară expediție am salvat de la pieire o civilizație de pe o planetă îndepărtată, ai cărei locuitori nu mai știau să-și regleze atmosfera planetei!... Ehei, câte isprăvi din astea am făcut la viața mea!... Și ei, oamenii de astazi, măcar de-ar avea un pic de respect pentru isprăvile mele de odinioară!...

Și zicând toate astea, simțea că se înecă de obidă, așa că se ridica de pe locul unde ședea pe prisma rachetei, dădea un ocol încet, cu pași mărunți și nesiguri, în jurul rachetei, apoi revenea de unde plecase și se așeza la loc pe prispă.

Dar, într-o zi, pe când ședea el așa luptându-se cu isprăvile copiilor needucați - copii care mai că-i făcuseră ferfeniță acoperișul rachetei sale, și așa ruginit și ponosit – lui Moș Orion nu-i veni a crede: un fulger brăzdă cerul, lumina se opri chiar deasupra parcului în care stătea. Apoi văzu cum acea lumină deveni o navă cosmică, care își încetini alunecarea din ce în ce mai mult, până se așeză lin pe iarba din fața vechii sale rachete. Nava arăta ca o sferă albastră. Se desfăcu în două emisfere, iar din ea coborî un tânăr chipeș și viguros, precum Apollo.

Tânărul îl recunoscuse de îndată pe Moș Orion, care însă se dezmetici greu în fața unei asemenea surprize. Ochii lui mici și obosiți priveau în sus la luminosul chip de tânăr aterizat în fața sa.

- Bine te-am găsit, Moș Orion! Ce mai faci? Cum o duci cu sănătatea?

Ochii bătrânului începură să clipească mărunț, se umplură de lacrimi și bucurie și se repezi să-l îmbrățișeze pe tânărul sosit.

- Nepoate!... Tu ești strănepotul meu cel drag, viteazule Neon?... De câtă vreme stau aici și aștept să te întorci... să vii să mă vezi!...

- Dragul meu străbunic, m-am gândit neîncetat la tine!... Doar că am o sumedenie de treburi legate de expedițiile mele intergalactice, de n-am timp să trec și pe-acasă, pe Terra!... Acum am trecut în viteză pe la tine... că am o problemă la motorul navei mele, nu-i dau de capăt. Nu pot trece direct de pe viteza cosmică 6 pe viteza 8, ceea ce mă împiedică să fac unele călătorii mai lungi!...

- Dar, dragul meu strănepot, stai să-mi aduc aminte... parcă ți-am pus niște instrucțiuni amănunțite la bordul navei, despre întreținerea motorului... de ce nu le-ai citit?

- Bunicule, nu știi că noi, ăștia de azi, nu mai folosim scrisul ca sursă de informare, de când cu telepatogăful?...

- Da, știu copile... trebuia să mă gândesc la asta... dar de unde să fi știut eu atunci, când am proiectat racheta, că oamenii or să uite să mai scrie și să citească?! Uite, pot să-ți dau chiar acum o casetă cu instrucțiuni vocale, poate-ți va fi de folos...

Nepotul lui Moș Orion ar mai fi stat cu străbunicul său, dar era foarte grăbit. În 15 minute trebuia să facă joncțiunea cu o navetă spre un satelit al lui Jupiter, de unde avea să plece într-o importantă expediție spre o galaxie îndepărtată.

- Multumesc, bunicule, pentru instrucțiuni! Îmi pare rău, dar n-am timp de loc, chiar acum trebuie să plec!... La revedere! By-by!...

Ce era să facă Moș Orion? L-a îmbrățișat pe strănepotul său cel drag și i-a urat drum bun. Apoi l-a urmărit urcându-se în naveta spațială sferică care, după ce s-a închis silențios, a început să se înalțe la fel de silențios, accelerând din ce în ce mai tare, până a dispărut ca un fulger în înălțimile cerului.

- Bravo! Frumos! Nemaipomenit!... Ce băiat de ispravă strănepotul ăsta al meu!... Mergi cu bine, copilul meu! îi ură bătrânul care încă privea după navetă.

Fericirea sa de o clipă se terminase însă. A rămas iarăși singur, pe maidanul din fața vechii sale rachete. Copiii răutăcioși s-au adunat iarăși în jurul său, reluându-și năzbâtiile cu felurite rachetuțe năstrușnice. Unul din ei a aprins fitilul unei feștile afurisite, care o luă în sus, apoi se răzgândi și se întoarse iar spre maidan sfârâind, trecând la numai o palmă de Moș Orion și pârlindu-i un colț de la mâneca cămășii sale de cosmonaut - veche și ea, îngălbenită de vremuri. Și moșul iarăși izbunci în bombăneli:

- Afurisiților! Nerușinaților! Copii prost crescuți!... Dar la ce poți să te aștepti de la niște copii de virtualiști?! Nici măcar un pic de respect și educație nu v-a mai rămas! Nu vă mai ajung năzbâtiile!...

POVESTEA SĂRMANULUI TRAGODAS

Omul sărac, amărât, fără adăpost și lipsit de apărare nu-i o invenție de azi, de ieri. Săracii au fost întotdeauna pe lumea asta și vor mai exista cât timp va îngădui Cel de Sus să existe Pământul acesta.

Se spune că a existat odată, demult, în timpurile antice, undeva pe țărmurile Asiei Mici, un oraș bogat care se numea Atalya. În acest oraș măreț domnea un rege luminat, pe nume Agatos, care era vestit pentru marea lui patimă de a construi temple și palate grandioase cum nu s-au mai văzut în lume.

Acest oraș, însă, a suferit un mare necaz, ajungând să trăiască zile grele datorită invaziei perșilor care au cotropit și au pârjolit tot ce au întâlnit în cale. Au dărâmat templele și palatele, au dat foc la sate punând locuitorii pe fugă. Iar aceștia s-au refugiau, care cum au putut, pe alte meleaguri, pentru a-și salva viața și agoniseala pe care au reușit să o mai ia cu ei. Mândra cetate a regelui Atalyei a fost asediată vreme îndelungată de perși, bravii eroi din interior apărându-se din răspuțeri. Însă zilele le erau numărate, perșii aveau o oștire numeroasă cu care se pregătea să cucerească cetatea.

*

În acele vremuri își ducea zilele, abia târându-și picioarele prin colbul nesfârșitelor drumeaguri de prin sărăcăcioasele sate de câmpie, un om amărât, un biet cerșetor care, în lungile și chinuitoarele sale peregrinări, lălăia cât îl ținea gura ori îngâna încetișor un cântec monoton și jalnic, ticluit și răsticluit de el după cum îl dezmierdau necazurile.

Chinuita făptură care avea pe vremuri înfățișare ceva mai omenească și un nume, Tragodas, ajunsese acum o nenorocită epavă ce nu mai era demnă decât de numele de cerșetor. Arăta ca o ființă netrebnică, cu ochii bulbucăți și roșii în cap, rătăciți în adâncul orbitelor pierdute sub călții părului de pe creștet, urâtă și de alți călți crescuți anapoda prin barbă și pe obraji. Avea o gură știrbă, care adăpostea o limbă vicleană ce-i adusesese cândva multe foloase, dar și multe ponoase. În partea de sus a gurii îi atârnav doi dinți, ultimii care, deși șubreziți, mai puteau devora încă și o piele de animal!

Nu se poate spune că acest nenorocit era din cale-afară de vitregit de soartă, căci avea și ochi, și urechi, și picioare, și un stomac, chiar prea sănătos. Meteahna cea mare a lui era însă lenea, o lene care i-a pătruns la un moment dat în toată ființa și l-a făcut incapabil să mai realizeze ceva pe lumea asta. A fugit în lume de mic copil, a trândăvit, a hoinărit până a ajuns să capete înfățișarea de care nu s-a mai putut despărți niciodată. Iar mutra sa de acum părea că i se potrivește foarte bine. Umbla prin lume cu chip oropsit, cerșea, se certa cu câinii, șterpelea de ici, de colo ba o pară, ba o smochină, ba o bucățică de turtă. Când îi era mai foame sau mai greu se văita lălăind cântece triste, în care își ironiza soarta de cerșetor și implora îndurare și milostivenie de la cei avuți.

Deseori îi era lene și să cerșească, căci cerșitul era adevărata sa muncă. Când și când, ca să nu se prăpădească de tot, îl împingea nevoia să-și ticluiască o figură nouă, de

ți se rupea inima văzând-o, îngâna prostește o mulțime de versuri deșuchiate umblând după daiboj și târându-și pașii a lene, a evidentă lehamite. Din acest motiv, cel mai probabil, nu reușea niciodată să se căpătuiască din munca lui de cerșit, să agonisească ceva parale din care să trăiască în zilele următoare, ori să strângă ceva pentru bătrânețe.

Când se plictisea se oprea un timp într-un loc, își potrivea temeinic traista pe spinare și pleca la întâmplare, spre alte meleaguri, prin alte sate, pe la alți săraci și alți câini. Uneori ar fi putut fi confundat cu un pelerin. Nu. Tragodas nu era un pelerin, căci oriunde ajungea, avea o veșnică indolență, trândăvea și numai doar la ananghie cerșea. Dacă ceva nu-i convenea, se tânguia în versuri pe care singur le inventa, deplângându-și soarta și cerând îndurare.

Uneori îl pândea cu adevărat pornirea ispititoare să adopte felul de trai întocmai cu cel al vreunei dobitoace. Avea însă experiența să-și înfrâneze din răspuțeri aceste porniri, scuturând din cap ca un cal nărvaș. La drumuri lungi, când foamea îi ascuțea simțurile și-și simțea sufletul prăpădindu-se, se amăgea cântând prin pustiri, făcându-și curaj și lălăind de unul singur conștient că nu-l aude nimeni. Asta o făcea însă când era departe de orice sat. Căci de cum nimerea în preajma caselor de oameni, inima i se chircea în piept, spinarea i se gârbovea, își trăgea traista de pe spate în față pe piept, își potrivea un umblet umil, părând hărțuit de oameni și de câini și îndrugându-și imediat tânguirile de sărăcie și foame, de necaz și umilință. Însă, numai gândul că ar putea ajunge ca unul dintre acei amărâți ai satelor, chinuit și fără vlagă, îl făcea să se cutremure și-l îndemna să fugă cu teamă cât mai departe de acolo și cât încă mai era timp.

Hoinărind prin amărâtele sate înșirate de-a lungul colbuitelor drumuri ce duceau spre Atalya, își dădea seama că se apropia de marea cetate a regelui Agatos. Treburile cerșitului îi mergeau prost de o vreme, iar acum, când satele fuseseră jefuite și pârjolite de perși, cu greu mai găsea un codru de pâine, și asta dacă ar fi colindat zile întregi. Iar cei care odinioară obișnuiau să-i dea o ulciacă cu apă sau o coajă de pâine erau acum de negăsit, pesemne părăsiseră căsuțele lor sărăcicioase ca să-și scape sufletele prin cine știe ce alte locuri.

Tragodas prefera să-și ducă zilele în lumea mai umilă și mai înțelegătoare a satelor de câmpie decât în cetatea fastuoasă a regelui Agatos, unde mai fusese el de câteva ori, dar unde treburile cerșitului îi mergeau nespuse de prost căci, de cum apărea în cetate, ba era luat la bătaie de alții din breasla lui, ba era amenințat să fie prins de paznici cerșind în fața ușilor templelor. Nu se temea însă deloc că va fi prins și aruncat în temniță, acolo unde ar fi avut adăpost și hrană asigurată. Însă, odată închis în hrubele temniței, s-ar fi dus pe copcă cea mai mare plăcere a vieții lui, aceea de a umbla haihui dintr-un loc în altul. Trebuia, deci, ca ajungând în cetate, să fie cu mare băgare de seamă!

Tragodas aflase câte ceva despre asediul cetății Atalya de către armata persană. Totuși, zărind de departe zidurile înalte și cenușii ale cetății și văzând puzderia de corturi strălucitoare ale păgânilor întinse pe câmpia din fața cetății, inima i se făcu cât un purice. Fu apucat de un tremur cumplit al picioarelor, iar pielea de pe spinare începu să i se zgâlțâie de frica pe care o simțea că pătrunde în el.

S-a aruncat numaidecât la pământ, privind cu teamă în jur și târându-se până în vecinătatea unei tufe de măceș din apropiere. Simți însă că-l sfâșie foamea, iar ca s-o astâmpere, avea obișnuința să-și ducă mâna la traistră, să-și scoată de acolo din merindele agonisite. De data asta însă, traista lui nu se înduplecă să-i ofere nici măcar o fărâmă de pâine.

Se hotărî să se ridice și să încerce ceva. Trebuia să pătrundă în cetate cu orice preț. Dar cum să procedeze? Gândind toate acestea constată însă că numai cu tânguiala de data asta nu ajunge nicăieri. Trebuia să îndrăznească ceva, deși nu știa ce anume.

Până la asfințitul soarelui nu îndrăzni să se dezlipească de măceșul din fața sa. Gândea că, dacă i-ar fi apărut vreun călăreț prin preajmă, ar fi înghețat de spaimă.

Iată că s-a lăsat întunericul, iar Tragodas își mai veni în fire. Încercând să se ridice, reuși în cele din urmă să iasă din amorțeală, își puse traista goală în dreptul pieptului drept pavază și cuteză să se apropie, încetul cu încetul, de corturile din fața sa. Întunericul cuprinse, puțin câte puțin, câmpia, colinele și vâlcelele din jur. Se aprinseră și câteva focuri în tabăra perșilor, roșii, înalte, pălăitoare.

Tragodas, care se temea și de umbra sa, era speriat de toate aceste lumini, dar se temea și de boscheții întunecați de pe coline. Oricum, n-ar fi îndrăznit să se arate în câmp deschis, nici dacă ar fi fost tras de căpăstru.

Odată cu răsăritul lunii, mari și arămii, întunericul din jur se mai risipi, iar Tragodas, recăpătându-și speranța, simți că este în stare să se îndrepte exact într-acolo unde mergea și luna. Și cum luna se îndrepta spre zidurile crenelate ale cetății, se hotărî și el să încerce să meargă într-acolo.

Cu pași șovăielnici ajunsese în preajma corturilor din tabăra păgână, ascunzându-se de mai multe ori printre scaieți și boscheți de măceși. Ce va face însă mai departe? Foarte aproape se vedeau corturile mari și întunecate. Mai încolo, spre dreapta, exista, i se păru, o viroagă adâncă, o râpă cu malurile lutoase, săpate demult, de pe vremea inundațiilor. Se gândi să încerce mai întâi să ajungă acolo, că la adăpostul malurilor, pe care și le amintea ca fiind înalte, ar fi fost mai în siguranță. Se îndreptă, așadar, să ajungă cu ultimile eforturi spre viroagă, pitulându-se după fiecare tufă din cale. Când ajunse aproape de buza prăpastiei s-a ascuns în hățișul lăstărișului de deasupra virogii înguste. Dar nici nu făcu zece pași prin lăstăriș, că se prăbuși pe neașteptate în prăpastie. Ateriză într-un loc mâlos, plin de iarbă înaltă și mirositoare. Își băjbâi rănilor: se zgâriase rău de tot pe față și pe mâini, iar un picior aproape că și-l scrântise. Traista i se opri peste cap. Se dezmetici cu greu din căzătură și începu să se târască, ajutându-se de mâini și de picioare, prin albia sălbatică a râpii. Sus de tot, printre ramurile încalcite ale boscheților, se vedeau malurile galbene, luminate probabil de luna pe care el n-o mai vedea din viroagă. Oare cum să se cațere înapoi, până sus, printre pietre, măracini și crengi de salcâm?

Simțea că nu mai e în stare să facă niciun efort, malul din fața lui era descurajant de înalt și de abrupt. Trebuia să încerce, nu avea altă soluție, să-și continue drumul, târându-se pe albia râpei. Măcar traseul ales îi oferea avantajul că riscul de-a fi văzut de perși era mult mai mic. Porni mai departe, împingând din mâini și din picioare.

Dar iată că mâinile sale, băjbâind prin lut, reușiră să atingă o bucată de postav moale. Tragodas rămase încremenit: la numai un pas de el, înspre malul rece al râpei, zări atârând un cadavru. Părea a fi un oștean al Atalyei. Privi înspăimântat ciudățenia aceea din fața ochilor lui, care părea inert și fără grai. Se apropie de fața lui, i-o atinse cu grijă și constată că nu respiră și era rece ca gheața. Ar fi vrut să încerce să se strecoare pe lângă mort, dar nu avea loc.

- He, hei, frățioare! Dintr-ăsta îmi ești? Dă-mi încoace hăinuțele tale, că tot nu-ți mai folosesc la nimic!

Îl zgâlțâi și îl întoarse pe toate părțile până reuși să-l dezbrace de mantaua sa plină de fireturi. Și-o puse pe el, peste cămașa și traista-i sărăcăcioasă și porni mai departe prin viroagă, bucuros ca după o victorie binemeritată.

Se târî prin râpă până ajunse într-un loc unde malurile se îndulciră și viroaga păru că se sfârșește. Simți apa rece mușcându-i picioarele goale care-l dureau de atâtea lovituri și înțepături. Încercă să se dumirească pe unde se află și tresări văzând deasupra capului zidurile impunătoare ale cetății. Oare perșii erau departe? Nici n-apucă să se bucure de izbânda sa și să-și pună întrebarea că și auzi niște pași prin preajmă, pesemne ai unei străji. S-a trântit numaidecât cu fața la pământ, rămânând nemișcat. Straja trecu chiar pe lângă el, mormăind ceva într-o limbă păgână. Nu-l observase, Tragodas fiind pitulat într-o tufă.

Mai stătu astfel ceva vreme, neîndrăznind să se ridice de la pământ. Dar simțind liniște peste tot, cuteză să-și ridice capul și să scruteze împrejurimile la lumina lunii. Era singur. Se ridică în coate și se târî până lângă un trunchi scorburos de salcie. Căută din nou să se dumirească unde se află.

Bucuria i-a fost imensă, căci locul în care ajunsesse i se păru cunoscut! Chiar pe lângă el trecea o cărare pe care o știa. Iar zidurile cetății din acea parte îi erau cunoscute.

Reușise cu adevărat! Dintr-un salt a ajuns pe malul celălalt al șanțului, acolo unde știa că există o intrare tainică, printr-o adâncitură precum o vizuină, care ducea într-o galerie întortochiată pe sub pământ și ajungea dincolo de zidul cetății. Ca orice cerșetor care se respectă, mai folosise și în vremurile bune acest drum ca să ajungă în cetate, căci pe poartă nu era întotdeauna comod să pătrundă, fiind înhățat repede de paznici și alungat, așa cum se întâmpla cu orice cerșetor care încerca să se pripășească pe acolo.

Pătrunzând în vizuina adăpostită sub mal, Tragodas regăsi imediat gura galeriei care pornea de acolo și începu să se târâie prin hruba subterană în plină beznă. Trudi mult prin lutul umed, mai-mai să se înăbușe. Dar își știa bine drumul și își folosea toate simțurile până când se trezi că izbuti să ajungă. Se pomeni la capătul celălalt al galeriei, într-un șanț, din adâncimea căruia zări pe cer din nou strălucitorul disc rumenit al lunii.

Răsuflă fericit. Încotro ar trebui să se îndrepte acum, în miez de noapte? Cine va catadicsi să se trezească din somn pentru el, ca să-i dea ceva de-ale gurii? Hotărât lucru, cel mai înțelept era să aștepte zorii zilei pentru a-și începe treaba pentru care făcuse atâta drum!

S-a întors înapoi, în galeria cea întunecoasă, acolo unde mai știa el și alte cotloane mai largi ca să poată să doarmă. Și-a pus căpătâi mantaua împăturită, dobândită în viroagă iar oboseala și pericolele prin care trecuse l-au făcut să ațipească repede.

*

Când s-a trezit și-a ascuns mantaua în galerie și s-a pregătit să-și facă apariția pe străzile orașului.

Era deja în plină zi. Tragodas își propusese să înceapă treaba dintr-o parte a orașului în care știa că se afla un șir de căsuțe sărăcăcioase. Dar nu nimerise tocmai bine căci, după ce colindă vreo două străduțe, fusese luat la ochi de paznici de care scăpă doar cu fuga.

Se opri în partea cealaltă a orașului. Un negustor trecu pe lângă el și văzându-i chipul întunecat, clătină din cap și zise înciudat:

- Uf! Iată un cerșetor. De unde a mai răsărit și ăsta, căci n-am mai văzut de nu știu când unul pe aici?

Ceea ce-i atrăsese atenția negustorului fusese, în primul rând, chipul ars de soare al lui Tragodas, barba sa năclăită și, mai ales, ochii sticloși din adâncul orbitelor.

Tragodas, prinzând lacom fărâma de clipă care i se păru favorabilă, sări în urma negustorului, strigându-i:

- Cucoane, fie-ți milă de mine! Fii bun și dă-mi o coajă de pâine! Cucoane, îți voi povesti, în schimb, tot ce se întâmplă dincolo de zidurile împresurate ale cetății!

Ultimele cuvinte ale lui Tragodas erau rodul unei idei care atunci l-a străfulgerat. Efectul a fost nemaipomenit. Negustorul se opri brusc întorcând capul în urmă și strigându-i ritos:

- Tu, nemernicule? Vrei să zici că vii din afara zidurilor? Ha, ha, ha! Îmi spui și cum ai intrat?...

Tragodas se pregătea să se ferească de mâna ridicată a negustorului, care mai credea, încă, că își bate joc de el și ar vrea să-l scuture de guler.

- Nu te mânia, cucoane, te rog! Ai milă de un suflet nevoiaș...

Dar negustorul chiar încercă să îi intre cerșetorului în joc, nu se știe din ce temeri ale sale, și-i zise:

- Fie! Îți voi plăti o pâine întreagă dacă îmi spui adevărul cu ce se întâmplă în afara cetății!

Și ca și cum i s-ar fi părut caraghioasă imprudența promisiunii făcute, mâinile lui i se contractau spasmodic, gata să-l înșface pe cerșetor de piept dacă nu i-ar fi fost silă de veșmintele murdare de pe el.

Cerșetorul începu deja să-i povestească tot ce știa și să răspundă la un puhoi de întrebări ce i s-au pus de cei adunați în jurul lui, căci s-a strâns lume ca la circ.

Tragodas știa să se lase ascultat, căci povestea cu tânguirile sale, blestemând necazurile și descriind pârjolul și nenorocirile pe care le întâlneau prin sate și pe unde cutreierase. A povestit cu lux de amănunte peripețiile prin care a trecut ca să ajungă în cetate.

Cei prezenți îl ascultau cu multă atenție și cu mult interes. Tragodas nimerise minunat cu nemaipomenita lui idee de a povesti ceea ce văzuse în calea sa de mai bine de câteva luni încoace, nenorocirile din afara zidurilor cetății.

*

Nu se știe prin ce întâmplare, știrea despre cerșetorul care adusese vești din afara cetății a ajuns repede până la urechile reginei Ariadna. Și cum sunt femeile mai curioase din fire, regina porunci degrabă să-i fie adus cerșetorul chiar în pavilionul ei, ca să afle personal de la el noutățile pe care auzise că le înșirase.

Regina l-a primit pe cerșetor chiar în iatacul ei, dar nu înainte de a fi pus niște slugi să-l îmbăieze și să-i schimbe hainele. Acesta nu se pierdu cu firea în fața suveranei și începu să-i descrie cu lux de amănunte tot ceea ce văzuse prin satele pustiite de perși. Și povestind, vărsa lacrimi de crocodil pentru a spori jalea și tristețea poveștii sale. Povesti cu de-amănuntul, felul în care reușise să treacă pe sub zidul cetății asediate.

Regina chemă la ea un slujitor poruncindu-i, în șoaptă, să cerceteze dacă era adevărat că există o galerie prin care se poate ieși din cetate. Și, în timp ce slujitorul se

dusese să verifice, regina îl descusea înainte pe Tragodas, punându-i fel de fel de întrebări.

Dacă se dovedea că Tragodas nu mințea, și era un om de ispravă, regina intenționa să-i încredințeze o misiune deosebit de importantă. Iată că s-a întors și slujitorul trimis să cerceteze existența galeriei pe sub zidul cetății. Între timp, Tragodas fusese invitat la masă și înfuleca lacom din bunătățile care i se puseseră cu generozitate în față. Slujitorul anunță că galeria aceea există cu adevărat, doar că e atât de îngustă și de întunecoasă, că nimeni n-ar cuteza să se strecoare prin ea.

Regina consideră totuși că bietul Tragodas nu mințise, după ce constată repede cât era de slab și de subțirel cerșetorul din fața ei. Așa că, se hotărî să pună temei pe tot ce spusese el. După ce se frământă un pic cuprinsă de gânduri, regina Ariadna se decise și-i zise lui Tragodas:

- Văd că, deși ești sărac, ești un om cinstit și de încredere. Aș avea mare nevoie de ajutorul tău, să-mi împlinești o misiune în afara zidurilor cetății. Dacă te învoiești și dacă vei reuși, vei deveni om bogat și o să-ți duci în cinste și desfătare tot restul vieții tale.

Tragodas rămase uimit de cuvintele reginei. Fără să îndrăznească să se gândească la ce fel de propunere ar fi putut să-i adreseze regina, îi răspunse:

- Luminată și preaslăvită regină! Poți să-mi ceri orice, chiar de-ar fi să-mi risc viața care și așa nu valorează cine știe ce!

Regina se luminează la față auzind acest răspuns înflăcărat și-i zise:

- Văd că ai un suflet mare, deși ești numai un cerșetor! Porunca reginei tale este să ieși din cetate pe aceeași cale pe care ai venit și să pleci într-o călătorie lungă, spre miez-noapte, până ajungi în cetatea de scaun a tatălui meu, regele Lycaoniei și să-i spui din partea mea așa: "Cetatea Atalyei este împresurată de perși, atât pe uscat cât și pe mare și nu mai poate rezista mult. Trimite degrabă oști și ajutoare!". Asta ar fi mesajul meu, ai înțeles? Și n-aș vrea să te temi pentru această expediție!

- Așa voi face, prealuminată regină! Voi merge cât mai grabnic în țara Lycaoniei să-ți îndeplinesc porunca! răspunse Tragodas, jurându-se și bătându-se cu pumnii în piept să o asigure că va proceda întocmai cum i s-a poruncit.

Mulțumită de devotamentul său regina crezu că omul din fața ei are un suflet de aur. Porunci unor slugi să i se pregătească toate cele necesare pentru drum. Mai ceru să i se aducă și ei cele necesare pentru a scrie un pergament. După ce sfârși și această treabă, îl sigilă și porunci ca pergamentul să fie cusut în dosul cămășii lui Tragodas.

- Te rog să duci și această solie scrisă pe pergament regelui Lycaoniei și să nu-l dai nimănui altcuiva decât regelui în persoană. Iar de-ți va sta cineva în cale căutând să te oprească să ajungi la rege, arată-i doar sigiliul și te va lăsa să treci numaidecât.

- Fii fără teamă, prealuminată regină! Să mă înghită focul Gheenei de-aș îndrăzni să schimb măcar un cuvânt din porunca măriei tale! spuse Tragodas, adânc pătruns de încrederea și onoarea care i se acordau.

Traista lui Tragodas fu umplută cu merinde, ca pentru un drum lung. Regina îi dăruie și un pumn de galbeni, ca să-i ajungă de drum. Iar Tragodas nu mai încăpea de bucuria din suflet văzându-și traista plină cu merinde și galbeni strălucitori. Se crezu un om norocos și se felicita în gând pentru ideea dar și curajul lui de a pătrunde cu atâtea riscuri în cetatea regelui Atalyei.

- Ei, acum grăbește-te să pleci la drum! Îl îndemnă regina. Fii om de ispravă, cu băgare de seamă, nu zăbovi nicăieri fără rost și nu trăda secretul nostru la nimeni, orice s-ar întâmpla, căci cetatea noastră este în mare cumpănă!

- Am și pornit! răspunse Tragodas. Nici nu va trece o săptămână și cred că voi fi în fața regelui Lycaoniei!

Prea fericit de importanța misiunii sale, Tragodas își potrivi traista grea în spate și plecă vioi să-și îndeplinească solia. Câțiva oșteni l-au însoțit până la zidul cetății, unde acesta dispăru în galeria întunecată ce ducea în afara orașului.

- Nemaipomenită șansă am avut găsindu-l pe acest umil, dar inimos, cerșetor! își zise regina, râsuflând ușurată în urma plecării lui.

Se sădea astfel în inimile tuturor o nouă și neșteptată nădejde.

*

Noapte de noapte, semeața cupolă a cerului înșesată de diamante își rotea ispititor podoabele sub privirile cohortelor de amărâți de pe pământ, care sperau în taină ca cerul să-și dezvăluie odată și odată visteria de minuni. Dar cei zămisliți din lut degeaba încercau să întindă brațele spre cer, căci picioarele le rămâneau tot în colb și rămâneau blestemați în continuare să răscolească pământul ca să-și poată astâmpăra foamea cea izvodită din lut.

Avan se mai înșelara cei ce-și făuriseră nădejdea că un amărât precum Tragodas ar fi putut fi de mare ajutor și ar fi în stare să săvârșească o faptă măreață, desprinzându-se măcar pentru o clipă din colbul de sub picioarele lui și din cugetele neroade care îl frământau!

El, Tragodas, ajuns în afara zidurilor cetății, chiar în aceeași noapte și pe aceeași cale, pângări repede misiunea nobilă ce i-a fost încredințată: avântul îndeplinirii misiunii date de regină îl ținu atât cât să treacă de taberele dușmane din jurul cetății, și-l mai ținu puțin până ce trecu de primul șir de sate întâlnite în cale. Apoi, pe măsură ce merindele din traistă i se împuținau, se topea și devotamentul său față de cauza asediaților din orașul Atalya.

Când se îndepărtă și mai mult de zidurile asediate picioarele sale se înmuiară de tot, începu să pășească din ce în ce mai alene, nesocotind deloc promisiunile pe care le făcuse reginei. În schimb, trezindu-se pe drumurile prăfuite de țară, simți redeșteptându-se în el acele porniri pătimase ale cerșetorului, care-l readuseră repede în aceeași stare firească a sa de om neînsemnat și meschin.

Marcase totuși un progres în viața sa de când vizitase cetatea asediată: cei câțiva galbeni pe care-i simțea grei într-un colț al traistei sale și, mai ales, pergamentul de care dispunea acum, cusut în dosul cămășii, îi sporeau încrederea că va reuși multe zile și nopți de aici înainte să se descurce, dacă nu ca o persoană de vază, măcar ca una de încredere a suveranilor săi. Pergamentul acela îl făcea să se simtă puternic, inviolabil, protejat în fața oricăror rele voințe umane. Iar lumea trebuia să ia seamă că el, Tragodas, nu e un terchea-berchea, un cerșetor oarecare, ci un cerșetor sadea, cu patalamale regale asupra sa, căruia regii și suveranii i se adresează cu încredere, de el depind multe treburi importante pe lumea asta!

Tragodas cutreiera în continuare satele, toate care îi ieșeau în cale. Și, pe unde trecea, căuta binevoitori care catadicseau să-i asculte povestea sa jalnică, lungă și

întortochiată, pe care o născocise despre foamete și molime văzute în cetate, despre faptul că perșii vor cuceri redutele în curând, de nu va veni degrabă regele Lycaoniei să ajute, că el personal merge la regele din țara vecină să ducă această solie.

- Vai, cetății cele falnice a regelui Agatos! se văita el, bătându-se cu pumnul în piept și vărsând lacrimi adevărate. Izbăviți cetatea ajunsă la ananghie, bântuită de foamete și deznădejde! N-o lăsați pradă mâniei perșilor!

Iar celor care-i puneau la îndoială isprava de a fi ajuns înăuntrul cetății asediate, Tragodas le-o reteza scurt, desfăcând cămașa și arătându-le pergamentul pe care-l ducea regelui Lycaoniei în persoană, din partea reginei Ariadna. Și dacă mai era cineva care și după asta mai pune la îndoială buna sa credință, pune mâna în traistă și zornăia cei câțiva galbeni dinăuntrul ei care îi mai rămăseseră. Și se prefăcea că pleacă zorit, să ducă la îndeplinire înalta misiune care îi fusese încredințată.

Și dacă până nu demult Tragodas n-ar fi primit mai nimic, oricât ar fi bântuit acele sate pârjolite, acuma oamenii îi pândeau trecerea, îi ațineau calea și-l implorau să le istorisească povestea despre cetatea asediată. Iar osteneala lui de cerșetor care aducea vești atât de importante nu rămânea niciodată nerăsplătită. Astfel că Tragodas, o ducea acum împărătește, traista îi era mai mereu doldora de merinde. Dar el era copleșit de lenea care îi traversa toate mădulele. Iar ochii săi mici, de animal împovărat, și gura sa largă și știrbă, i se mișcau cu multă viclenie.

Tragodas nu avea niciun motiv să-și părăsească condiția de cerșetor care, cel puțin în ultima vreme, îi aducea numai foloase. Toate mergeau minunat, numai că, într-o zi, s-a întâmplat ca povestea cea lungă și jalnică a lui Tragodas să fie urmărită la un han dintr-un sat, de ochii atenți și vicleni ai unui individ ciudat, care asculta și urmărea totul de la distanță. În seara aceea, pe când Tragodas se decisese să părăsească satul și să plece spre altul, doi vlăjgani îi ieșiră în cale, îl prinseră, îl prăvăliră-n colbul drumului, îi deșertară traista cu merinde și gologani, îi sfășiară cămașa luând și pergamentul și, după ce-l înmuiară cu o cruntă bătaie, se făcură nevăzuți în întuneric.

Tragodas deveni iarăși, chiar de a doua zi, umil și nenorocit. Mai spunea și acum povestea aceea lungă și tristă despre cetatea asediată de perși, dar o spunea cu mai puțină convingere și îndrăzneală, căci numai cei naivi îl mai credeau și mai stăteau să-l mai asculte.

*

La scurtă vreme după ce perșii au cucerit cetatea Atalyei din care regele Agatos și ai săi evadaseră ca prin minune, au venit și vremuri mai bune. Regele a reușit să-și redobândească regatul și a domnit în continuare fericit în cetate.

După ani și ani, prin colbul șerpuitoarelor drumeaguri ce se pierdeau prin câmpiile argiloase din țara Atalyei, ori pe strâmtele uliți ale satelor, încă mai rătăcea pribeagul cerșetor Tragodas. Bătrân și sprijinit în toiag, gârbovit și neputincios, deschidea șovăitor porțile caselor și cerșea cu umilință o coajă de pâine, îndurând chinuitoarea sete din arșița zilei și ținând piept cu multă greutate căinilor de pe marginea șanțurilor, din ce în ce mai înrăiți...

PUTEREA RAZEI ALBASTRE

"Cobori în jos, Luceafăr blând,
Alunecând pe-o rază..."

M. Eminescu

1

Asta am vrut, asta mi s-a dat!

De trei luni și mai bine stau de veghe ca o fantomă în podul Observatorului Astronomic situat în inima munților, departe de oameni și de tumultul orașelor aglomerate.

Construcție diformă din beton și lemn, situată pe spinarea unui munte înconjurat de poieni alpine mărginite în părțile de jos de păduri, clădirea pare în cursul zilei o căsoaie pustie. Abia spre seară poate fi văzută o umbră care se apropie de clădire, descuie lacătele zdravene de la ușa masivă din lemn, aprinde invariabil o lumină tremurătoare în camera de la parter, iar mai târziu o alta în podul clădirii, și asta timp de câteva ceasuri, până spre miezul nopții.

Umbra aceea sunt eu! Eu am semnat procesul verbal de primire al nesuferitului inventar al acestui Observator, cu toate hangaralele lui! În principal trebuie să veghez să nu dispară lunetele din mansardă și, de asemenea, instrumentele meteorologice lăsate și ele în grija mea.

Instrucțiunile postului meu prevăd de toate: paza Observatorului, ținerea legăturii telefonice cu primăria din Vatra Dornei, îndepărtarea buruienilor ori a zăpezilor de pe lespezile de ciment din preajmă, tăierea lemnurilor, curățenia în camere și în mansardă, ștergerea de praf a lunetelor și a cadranelor... Uf! câte munci nesuferite pentru un biet absolvent de facultate al cărui unic țel în viață este știința!

La început îndeplinisem conștiincios, cu tragerea de inimă a începătorului, toate aceste instrucțiuni ale consem-nului postului meu. Însă avântul ținu puține zile, până m-am lămurit cât de ridicole erau toate acele îndeletniciri care mi s-au impus. De atunci am început să șterg husele și obiectivele lunetelor rar de tot - când îmi dădeam seama că-mi mânjesc hainele din cauza lor, iar buruienile din curte preferam să le biciuiesc cu un băț - retezând vârfulurile mai răsărite ale pământurilor, doar atunci când îmi venea cheful.

Nici în privința meseriei mele nu puteam să mă declar întru totul mulțumit: aveam obligația să mențin continuu în observație o anumită zonă de pe cerul înstelat, undeva lângă Constelația Peștelui, măsurând cu mare precizie coordonatele tuturor corpurilor cerești din acea zonă. Ce muncă nesuferită, să poposești cu obiectivul telescopului, seară de seară, mereu asupra aceluiași stele, ori a minusculelor nebuloase și să notezi într-un carnet tipizat toate acele date! Când, de fapt, eram convins, că și zece ani de-aș fi urmărit peticul meu de cer, n-aș fi observat vreodată măcar o singură modificare relativă a distanței dintre două stele sau vreo schimbare a strălucirii vreunui astru ceresc.

Ar fi fost, poate, ceva mai pasionantă, ceva mai dinamică urmărirea planetelor și a sateliților lor. Însă treaba asta o făcea orice observator din lumea largă. La ce-ar mai fi folosit dacă aș fi făcut și eu același lucru, seară de seară?

Ajunsesem la exasperare: munca mea îmi părea cea mai inutilă dintre toate muncile. Căci ce poate fi mai inutil, decât să pândești mișcarea acolo unde ea nu există ori este imperceptibilă? Când, de fapt, doar peste câteva secole ar fi trebuit să se observe mici deplasări între aștri pe cer. Poate atunci datele observațiilor noastre vor ajunge să aibă o oarecare importanță pentru lumea științei. Iar astăzi știm atât de puțin despre Universul nostru tocmai din cauză că nu avem date precise din urmă cu sute și mii de ani...

Slabă consolare pentru mine! Mi-ar fi plăcut o viață mai dinamică, cu rezultate mai palpabile, cu fenomene mai spectaculos perindându-se!...

Ah, ce departe îmi erau acum idealurile din copilărie privitoare la Univers și la fascinația cerului!... Și-mi trezesc atâta nostalgie acele clipe de neuitat când, în serile calde de vară, mă chema tata afară din casă să ascultăm greierii cântând și să admirăm cerul înstelat.

- Vezi, îmi zicea el, acea cărare întortocheată de lumină care suie pe cer, uite, vezi? Parcă-i o potecă prăfuită...

- Unde? Unde, tată?

- Cum nu vezi?... Acolo... drumul ăst' presărat cu pulberea luminii, care vine ca un brâu...

- Da, acum văd ! Ce-i acolo?...

- Asta-i Calea Laptelui, așa-i zice. Dar îi mai spune și Drumul robilor, căci apare ca un drum colbuit...

- Chiar trec robii pe drumul acela?

- Ei, cum o să treacă robii?... Așa-i zice lumea... Știi că fiecare firicel din acel drum de lumină este o stea?

- Așa-s de mici stelele?...

- Da, fiin'că-s foarte, foarte departe! Dar știi tu unde-i Carul Mare și unde-i Carul Mic?

- Nu știu, tată!... Unde sunt?

- Uite colo... unde-ți arăt cu degetul... mai sus... așa... vezi acolo cele șapte stele... patru așezate ca roțile de car, iar trei ca proțapul?...

- Aha! Le văd!...

- Da, acolo-i Carul Mare!... Iar mai sus de el, îs stelele alea... care le zice Carul Mic. Apoi mai sus... steaua aceea de la prelungirea proțapului Carului Mic...

- Da, văd!

- Aia-i Steaua Polară! Toate stelele rotesc noaptea pe cer, numai Steaua Polară stă pe loc... De aceea, când te rătăcești noaptea, cauți Steaua Polară și știi că acolo-i miază-noapte...

- Ce plăpândă-i Steaua Polară!... Parcă pâlpâie...

Cerul părea o comoară în ochii mei de copil, avizi după senzație. Pe fondul negru, de catifea, sclipeau stele de toate mărimile, ca niște podoabe strălucitoare. Mai erau acele roiuri de stele ca niște ulcioare de aur sparte, cu multe denumiri pitorești: Cloșca cu puii de aur, Orion, Cosașii, Câinele...

- Tată, a căzut o stea!...

- Nu e stea, băiatule, ci-i meteorit!...
- Ce-i aia meteorit?
- Ceva ca un crâmpei dintr-o stea, care se lovește de văzduhul Pământului nostru și se aprinde arzând ca o torță, până se stinge...
- Vai de mine!... Și dacă ne cade în cap vreun meteorit dintr-ăsta?
- Nu te teme, băiete! Uită-te la mine și la bunicul tău: am ajuns bătrâni și încă n-am pățit nimic, deși meteoriții tot cad într-una, în fiecare noapte...
- Tată, vreau și eu o stea de pe cer... măcar una... să mă joc cu ea!...
- Măi, copile... tu nu prea știi ce vrei! O stea nu-i o mărgică, nu-i un licurici să te joci cu ea... Orice stea e un foc mare, cât Pământul, sau cât Soarele... și de-aia-s așa de mici că-s foarte departe. Chiar și cea mai mică dintre ele e mai mare de mii de ori decât dealul nostru... cât o fi el de mare...
- Cum o fi acolo pe stele, tată?
- Ehei! Pe anumite stele se află Raiul! Acolo trăiesc îngerii care zboară de la o lume la alta, minunându-se de toate frumusețile. Și acolo sunt oameni, ca și pe Pământ, doar că sunt mult mai buni!...
- Dar Dumnezeu unde este?
- Eh! dragul meu... până acolo-i cale tare lungă. După cerul pe care-l vedem noi acum se află o altă boltă, care e alt cer. Și tot așa... până la al șaptelea cer! Acolo-i locașul lui Dumnezeu! Dar îți povestesc despre asta mâine seară... Ne-așteaptă mama cu masa pregătită...

Mari taine erau pentru mine asemenea lecții alături de tatăl meu, în farmecul nopții! Sau iarna, când priveam țurțurii cristalini ai streșinii casei topindu-se în căldura soarelui amiezei, mă fascina cerul albastru, fără de cusur. Atunci mă năpădeau niște gânduri atât de nostalgice, căutând să înțeleg tot felul de taine nelămurite: Ce-o fi dincolo de cerul albastru? Poate o boltă de sticlă... Dar dincolo de bolta de sticlă?... Alt cer? Și după aceia? Nimic? Cum adică nimic? Nu se poate! Ceva tot trebuie să fie!...

Oh, dar nu reușeam să pricep deloc infinitul, iar raționamentele cu privire la asemenea taine mă chinuiau rău...

*

Îmi plăcuse întotdeauna la școală! Învățam bine, eram abonatul clasei la premii. Să nu se creadă însă că eram un copil tocilar. Pur și simplu îmi plăceau cele mai multe discipline care se predau! Dintre toate însă, îmi plăceau îndeosebi matematica și fizica, pentru că aflasem că ele te ajută să cunoști lumea, să măsoari tot ce poțtești: unghiuri, distanțe, viteze, mișcări de tot felul...

Ce mai încolo-încoace, îmi plăcea să învăț, căci numai astfel puteam ajunge cineva. Închipuiți-vă, într-un sat, cât de sus trebuia să te vadă lumea, de erai inginer topometru, ori geolog, ori astronom; să uimești țărani cu instrumente nemaivăzute, lunete, binocluri și altele chestii dintr-astea care iau ochii oamenilor simpli!

Așa se face că, la terminarea liceului, am ales calea facultății de matematică. Mai ales că avea și o secție de astronomie, adică exact ce visam eu!

Însă Facultatea de Matematici m-a dezamăgit repede, îndepărtându-mă cumva de idealurile mele. Mă așteptam doar să-mi adâncească impresiile mele plăcute, să mă facă să văd mai îndeaproape fenomenele fizice, în special cele de astronomie, așa cum

visasem în copilărie. Dar, în realitate, despre lucrurile plăcute se discuta foarte puțin și mereu cu mare grabă. Teoria atracției universale a lui Newton era pomenită rar, ignorându-se tocmai partea plăcută a lucrurilor, adică acele fenomene vii, efectele palpitate ale legilor naturii. În schimb, ni se împuia capul cu tot felul de teorii, găselnițe pur logice, cu definiții peste definiții, care mai de care mai abstracte și mai ciudate. Și apoi, marea joacă de-a teoremele și raționamentele! Așa încât, la ora prânzului, când plecam spre cantină nu mai aveam pic de vlagă. Mâncam cu mâhnire felia de pâine și polonicul de ciorbă dobândite și acelea cu chinuri pe la nesfârșitele cozi de așteptare!...

Drept să zic am urât mereu chinurile imaginate de unii pentru a face din studenție o muncă grea, stresantă, lipsită de orizont, înghițind teorii artificiale și imposibil de utilizat, ce te făceau să pierzi întregul farmec al profesiei pe care ți-ai ales-o. Și cât de clare, luminoase și pline de sens păreau toate în liceu! În loc să ofere detalii interesante, taine pasionante, facultatea devenise pentru mine o competiție prostească a studenților, de a înghiți și digera tot felul de creații diabolice ale celor care tot complică lucrurile îngroșând capitolele și așa sterile ale unor teorii nefolositoare! Iar noțiunile care mi-ar fi făcut plăcere, îndeobște cele precum: astru, viteză, lumină ș.a., erau dezvoltate prin niște teorii complicate, sub forme ciudate și nepotrivite cu firea omului, încât pierdeai orice trageră de inimă pentru ele.

Nu m-am lăsat însă răpus definitiv de această dezamăgire. Începusem să mă acomodez cu noua mea îndeletnicire: joaca de-a învățatul, privită mai mult ca o competiție de înghițire (de parcă ne pregăteam pentru cine știe ce record demn de a fi înscris în cartea recordurilor).

Uneori, - e drept, timid și șovăielnic - încercam să gândesc câte ceva, doar-doar voi reuși să scornesc cine știe ce rezultat remarcabil, vreo teoremă nouă, să ies și eu cu ceva în evidență în mulțimea aceea de științe amalgamate și întreșesute, adăugite și etalate la nesfârșit.

Dar timpul a trecut cu repeziciune. Și iată-mă ajuns și la încheierea anilor de studiu! A urmat repartiția. Nu-mi era prea teamă de unde voi nimeri, căci aveam medie bună - semn că mă adaptasem, nu glumă, la îndeletnicirea numită "înghițirea cursurilor"! Puteam alege la repartiție posturi dintre cele mai ispititoare: centre de cercetare, centre de calcul, catedre de profesor de liceu chiar și un post de asistent universitar.

Dar, dintre toate acestea, unul părea că mi se potrivește ca o mănușă, post de care aș fi ținut și cu dinții, fără să-mi mai pese de nimic altceva.

- Ce post îți alegi, Mateiescule?

- Observatorul Astronomic "Bradul" din Obcina Mestecănișului, afiliat la Institutul de Meteorologie!...

- Bravo! Îți urăm mult succes în profesiunea aleasă!

2

Îmi amintesc cu lux de amănunte ziua când venisem să-mi iau în primire postul de la primul meu loc de muncă. Întâi și-ntâi m-am prezentat la Primăria orașului Vatra Dornei, de care ținea Observatorul, ca să arăt peticul de hârtie pe care era scrisă repartiția mea. Celor de acolo numai de Observator nu le ardea în acel moment! Ce să facă ei cu

unul ca mine? Văzând nerăbdarea cu care luptam să-mi iau postul în primire, după lungi stăruințe mi-au dat câteva hârtoage de angajare să le completez în liniște când voi ajunge sus la Observator. Mi-au dat și cheile, precum și procesul verbal cu toate obiectele de inventar.

Dar cererea de angajare când mi-o vor semna? Cererea? Nu-i nicio grabă! Când o trece vreun inspector pe la Observator!

M-am dat bătut, plecând de acolo, dar implorându-i totuși să treacă inspectorul cât mai repede pe la mine, căci ardeam de nerăbdare să mă apuc serios de treabă!

Am luat trenul până în comuna Păltiniș. De acolo am găsit o ocazie, un camion, care m-a dus chiar până în satul în care trebuia să ajung. Nu era cine știe ce luxoasă lada camionului cu care am străbătut drumul acela, și nici drumul nu era grozav de bun, având tot felul de gropi neastupate și denivelări la tot pasul. Însă mă simțeam ca un rege în lada aceia a camionului, zgâlțâit puternic la orice denivelare ce răsărea în cale, ținându-mă vânjos de oblon la cotiturile drumului șerpuitor din defileul de munte. Mai trebuia să veghez să nu se răstoarne sacoșa și valiza mea, adică toată averea pe care o aveam cu mine. Mai ales de valiză trebuia să am mare grijă, căci în ea aveam radiocasetofonul meu cel nou, la care țineam tare mult.

Și ce priveliște plăcută mi-a oferit drumul: trunchiuri zvelte de brazi, drepte ca niște coloane într-un templu infinit! Am străbătut poienile verzi, tăinuind căsuțe frumoase ici și colo, văile largi cu sate pârând prospere, susurul odihnitor al câte unui pârâu de munte. Am simțit vântul plăcut răcorindu-mi fața și umflându-mi bluza. Iar eu îngânam voios o plăcută arie din "Tanhauser" de Wagner.

După ce am călătorit vreo jumătate de oră cu camionul acela care claxona conștiincios la fiecare curbă, am ajuns în cele din urmă într-un sat situat în vecinătatea unor munți înalți. Am mai gonit apoi încă vreun kilometru prin sat până ce, în dreptul unei școli, camionul a oprit brusc, ca și cum i-ar fi stat motorul.

Nu știam ce s-a întâmplat, însă m-am lămurit repede, căci șoferul a scos capul pe geamul cabinei și mi-a strigat:

- Jos! Gata!

- Cum adică? Am ajuns? întreb eu. Țsta e satul Rotunda?

- Țsta e! Ce te miri?!

Reușesc repede să-mi iau bagajele și să sar peste oblonul camionului drept în drum cu valiza și sacoșa sub braț. Dau partea convenită șoferului, iar acesta a și ambalat motorul și a tuit-o, lăsându-mă în mijlocul drumului.

Rămăsesem singur și neajutorat, într-un sat necunoscut, nevoit să-mi caut drumul mai departe și să lupt cu valiza mea cea grea. După câteva sute de pași de mers așa experimental pe jos de-a lungul ulițelor, îndrăznesc să mă adresez unui moșneag care aduna cu migală niște brazde de fân dintr-o livadă îngrădită.

- Alo!... Mă auzi? Nu știi mata încotro e drumul spre Observatorul Astronomic "Bradul"?

Moșulică, într-o cămașă albă, încins cu un brâu roșu înzorzonat cu o cataramă de aramă, având o pălărie neagră și largă pe cap, se opri din îndeletnicirea lui și, uitându-se mirat la mine, prin gard, mă întrebă:

- Ce-i, băiete? Pe cine cauți?...

- Nu caut pe cineva anume! Vreau doar să aflu drumul spre Observatorul Astronomic...

- Care Observator, băiete?

- Se poate să nu știi mata? Cel de pe vârful muntelui, căruia îi zice "Bradul".

Moșul păru că își amintește ceva, căci se deschise la chip și veni spre mine, punând coatele pe răzlogii gardului.

- Aha! Da, da, da! Știu, cum să nu știu? Doar că acolo-i pustiu și-i încuiat...

- Nu-i nimic, îi zic, tocmai eu sunt acela care trebuie să fiu acolo, să-mi iau postul în primire...

- Da, da, da!... 'nțăleg!... Apăi, să știi băiete, că pân-acolo-i drum lung de mers, nu glumă!...

- Cam cât să fie, moșule?

- Apăi, să tot fie vreo doișpe kilometri... îi vedea... ai de mers, băiete, vreo juma' de ceas cât ține satul apoi, când ajungi la Casa Pădurarului o cotești numai decît la stînga, prin pădure și tot mergi pe drumul acela vreo cinci kilometri, pînă ajungi la capătul drumului... D-acolo mai e dă mers vro trei kilometri prin niște plaiuri de pădure, drept înainte... pînă ajungi în Poiană... Acolo, cum te uiți în dreapta să și vede Observatorul, pe creasta muntelui...

Nu-mi era deloc limpede. Mi-am zis totuși s-o pornesc întăi și apoi voi mai vedea ce-i de făcut.

- Îți mulțumesc mult, bade! Spor la treabă și multă sănătate!...

- Să trăiești, fecior! Umblă cu bine!...

Ridic geamantanul de jos și dau să plec, în timp ce moșneagul se întoarcea la treaba lui. Dar nu făcusem decît câțiva pași, că își aminti ceva și reveni grăbit la gard, strigând în urma mea:

- Hei, băiete!... Stai un pic!...

Pun valiza jos și privesc în urmă:

- Ce este?

- Pân' la Observator îi drum mult și-i cam pe însărate, iar tu ai greu de dus. Zic, ar fi mai bine să 'măi la noapte la cabana de lângă Casa Pădurarului...

- Las' pe mine, moșule! Știu să merg voinicește la drum! Oricum, îți mulțumesc pentru sfat!

Plec îndărjit. Ajung și chiar trec de casa cea mare, cu mai multe rînduri de camere, a pădurarului. Iată și cabana. Să rămân oare peste noapte acolo? Nici gînd! Mai era pînă la asfințit iar eu ardeam de nerăbdare să ajung la destinație.

Așadar o cotesc la stînga și încep să merg la fel de îndărjit pe drumul de piatră, îngust, tăind prin pădurile de brad înalte și întunecoase.

Merg cât merg, iar cînd obosesc bine de tot, mă așez pe un buștean de la marginea drumului să-mi trag sufletul. Nici nu trecu mult timp că din vale auzul îmi desluși niște zgomote ca de copite de cal și roți de căruță. Mai apoi, la cotitura drumului se ivi o gloabă de cal cu urechile ascuțite și înhămat la un car hodorogit. Pe scîndura pusă în fața carului ședea un țăran cu hățurile și cu biciușca în mâini, cu o pălărie verzulie spălăcită și pleoștită cocoțată pe cap, cu o flanea soioasă de lână peticită și ponosită în spinare și cu niște ciubote rele și largi în picioare.

Ajungând în dreptul meu, după ce-mi răspunse la "bună ziua" și după ce-mi cercetă bagajele, căruțașul clătină din cap apoi, trăgând de hățurile calului, strigă:

- Ho! Hooo!... Prrr! Oprește!...

Ca să oprească nici nu era nevoie ca gloaba să fie îndemnată de două ori.

- Unde mergi, bre, omule? mă cercetă țăranul.

- La Obsevorul Astronomic "Bradul"! răspunsei eu, cu chipul de om serios.

- Aha! La Observator zici? Știi ceva? Ia pune tu, băiete, valiza ta aici în căruță, în spate, și urcă și tu colea...

Ce era să fac? Valiza începuse să-mi cam scoată sufletul, așa că mi-am zis să nu fac prea multe mofturi, și să mă instalez în căruță, alături de căruțaș, care vorbea în graiul acela specific țăranilor de la munte.

- Șezi bine acilea pe scândură... Na, ia și pătura și pune-o pe genunchi! Diii, gloabă, diii, ha!... Acuș' te ard!...

Calul tropoti de câteva ori pe loc înainte de a încerca să urnească din loc căruța, până se convinsese că n-are încotro, că trebuie să reia chinul acela blestemat pe asemenea drum rău.

- Și ce faci tu, acolo... la Observator, băiete?

- Păi, nene, am venit să-mi fac meseria. Învățai carte multă și acum trebuie să pun în practică ce am învățat!...

- Foarte, foarte bine, dragă băiete!... Fain din partea matale! Cartea-i lucru sfânt! Pe vremurile mele nu era să înveți carte, dom'le! Învăța cine putea, cine avea bani mulți. Noi, aiștelalți, am rămas pe la gospodăriile noastre și cu necazurile noastre...

- Mata ești din satul ăsta din vale?

- Nu, bre! Eu mă răpezii până-n sat aici, cum îi zice, la Rotunda, să cat un purcel, da' nu găsii tocmai ce căutai, așa că bătui drumul de pomană... Satul meu îi dincolo de muntele aista, chiar aproape de Observator... Las' că-ți arăt eu când ajungem aproape...

Drumul era îngrozitor: numai gropi, numai surpături, numai treceri peste râu, peste lodbe de lemn vechi, răvășite și putrezite.

Înaintam tare încet. Dar partea bună a lucrurilor era că nu mai duceam în mână valiza. În schimb, trebuia să îndur tovarășia unui căruțaș care începu să-mi împuie capul cu tot felul de lucruri, iar eu tare nu aveam chef să conversez cu un necunoscut care n-avea habar de preocupările mele.

După o vreme începusem să mă acomodez cu drumul și cu subiectele de conversație în care mă antrena căruțașul, iar întrebările și replicile începură parcă să aibă rost.

- Mai este mult de mers, nene?

- Mai este, dragu' meu, și apoi, ce-i greu de-abia de-acuma începe...

- Crezi că ajung la Observator în seara asta?

- Ajungem noi, nu-i bai, că nu-i prima oară cîn' bat eu drumurile aistea!...

Târziu de tot am ajuns la capătul drumului pietruit. În fața mea se desfășura muntele, înalt, pe creasta căruia ar fi trebuit să zăresc Observatorul. De fapt, chiar am zărit o casă mare, cenușie, în vârful acela de creastă.

- Acela-i Observatorul? întreb eu.

- Da, băiete, acela-i ! Las' că-i vedea mai bine de amu' înainte!...

Trecurăm pe lângă o veche cabană, pe care însă am ocolit-o. Ne abatem apoi spre dreapta, pe un fel de plai neted, pe care roțile carului o luară la goană vesele, după atâta drum greu de piatră. Curând, însă, drumul începu să urce pieptiș. Am înțeles că nu mai era de stat în căruță pe seama bietului animal de la oiște, așa că ne-am dat jos, căci mârtoaga avea și așa mult de furcă trăgând căruța. Ah, ce bine mai era de mers pe jos după chinuitoarea călătorie în căruță!

După ce am urcat o vreme, plaiurile începură să se lărgească iar căruța mergea mai cu spor. Începea să se lase întunericul în pădure, însă când am ajuns într-o poiană largă, se luminează iarăși. După puțin mers am ajuns la cumpăna apelor a două văi.

Ce frumusețe! Brazi drepti și înalți, ale căror vârfuri încă mai erau luminate de soare! Dincolo de șaua muntelui, în vale de tot se vedea un sat, destul de aproape, cu mult mai aproape decât satul din care tocmai venisem.

- Satul aista-i zice Breaza, îmi comunică tovarășul meu de drum.

- Frumos sat! recunosc eu. Mata unde stai?

- A, uite chiar colea, a treia casă de lângă pâlcul de brazi...

- Bine! răspund eu. Ne mai vedem noi, căci văd că de la Observator până la casa matala nu-i chiar așa departe...

- Bucuros, băiete!... Pă mine mă chiamă Macovei. Gheorghe Macovei a lui Petrea... Da' știi ceva?... Un'te duci tu așa, noaptea, în căsoaia aceia pustie? Cum dormi tu acolo?

- Ei, lasă, mă descurc eu! Poate dorm la cabana din apropiere...

- Și dacă acolo nu-i nimeni și-i încuiat? Ce te faci, tu? Mai bine hai la mine, dormi noaptea aicea... iară mâine te-i duce la Observator...

Până la urmă am cedat și m-am supus, căci părea că avea dreptate. Se întunecase bine. Unde să mă duc noaptea, în pustiul acela? Așa că am urcat din nou în căruță, și am pornit la vale spre sat.

- Mă cheamă Gheorghe, da' mie-mi zice nea Macovei... Pă tine cum te cheamă?

- Marian... Mateiescu Marian!

- Buun! Marian? Hm! Vezi tu băiete, toate-s bune... numai că eu nu pot pricepe la ce-i bun Observatorul acela... Bani cheltuiți. Să te uiți la stele în fiecare sară?... Uite... și eu mă uit la stele în câte-o seară! Câteodată, mă uit... așa... să-mi treacă năcazurile!...

- Ehei, bade, nu-i chiar așa! În meseria noastră este important să măsoari cât mai precis locul stelelor de pe cer. Faci multe măsurători, cât mai exacte, apoi unești toate punctele cu o linie, căreia-i zice "trajectorie aparentă"...

- Nu știu, fecioraș, cum îți face voi, că eu amu' îs bătrân... știu și eu ce-am văzut cu ochii mei și ce-am auzit de la bătrâni... Da' voi, aiștea cu cartea și cu instrumentele...

- Las', nea Macovei, că într-o seară am să te chem la Observator să-ți explic pe îndelete cum e cu observarea stelelor, cu luneta...

- Mulțam fain!... Da' uite, c-am și ajuns la casa mea!

Din drumul lat dar mai prăpădit cotea spre dreapta o uliță mai îngustă dar mai dichisită, care ducea spre casa lui nea Macovei. Ajuns la capătul ei calul se opri în fața unei porți vechi, înalte, știind cum nu se poate mai bine aici, în preajma casei, ce avea de făcut, fără niciun amestec din partea stăpânului său.

Nea Macovei sări primul, iar eu, rămânând cam într-o parte a scândurii așezate pe căruță, era cât pe ce să mă răstorn într-o parte. Norocul meu a fost că m-am prins la timp de marginea căruței. În fine, sar și eu, îmi iau bagajele și le pun lângă un gard.

Stăpânul gospodăriei deschise poarta încet, să n-o rupă. Părea că își cunoaștea toate metehnele gospodăriei.

M-a uimit înțelepciunea mârtoagei: cu un ultim efort, lipind cât mai strâns urechile pe lângă capul ei uscățiv, se opinti și trase căruța goală în ogradă, fără niciun îndemn în plus din partea stăpânului și fără să agațe căruța de vreunul din stâlpii porții.

Ca din întâmplare în ușa grajdului apăru o femeie cu o doniță de lapte în mâini, uitându-se lung și mirată la mine.

- Ce stai așa, femeie, în ușa grajdului? Adă niște fân la calul aista și dă-i și-o căldare de apă! Uite bine c-avem și oaspeți în sara asta!...

Oaspetele eram eu, desigur, preocupat acum să car valiza în curtea aceea care părea cât se poate de primitoare. Am intrat în casă, la indicațiile gospodinei care înțelesese de la bărbatul ei că le voi fi oaspete. Aici, gospodărie ca la țară! De un cui de la pervazul ferestrei atârna o lampă cu gaz care lumina încăperea și pâlpâia la fiecare mișcare de prin apropiere și, mai ales, la orice deschidere de ușă. Într-un colț se afla o sobă mare, bătrânească, în care duidea focul sub un ceaun cu laptele abia pus la fiert. Lângă foc, pe o laviță, ședea o fată tânără, cu o broboadă înflorată pe cap, așa cum poartă fetele la țară. Mi-a fost prezentată ca fiind Maria, fata lor.

Nu mi s-a părut cine știe ce frumusețe fata aceea. Avea o frunte frumoasă, un păr castaniu și niște ochi ageri. Însă nasul îi era cam ascuțit iar gura, privită dintr-o parte, părea cam prea dreaptă.

Toate astea n-aveau nicio importanță pentru mine în acele momente. Mai important era în acel moment ca fata aceea a gazdei mele să nu scape laptele pe foc. Și asta, în timp ce eu mă uitam prin cameră, pe pereți, pe niște icoane frumoase. În realitate însă, presimțeam ceva, așa că mă uitam țintă și la ceaunul cu lapte, în timp ce fata trăgea cu coada ochiului la mine și la geamantanul meu.

Și ce era să se întâmple s-a și întâmplat: laptele a dat în foc. Un munte de aburi a umplut dintr-odată casa. În zadar a turnat fata o cană de apă în ceaun, căci prin cameră se așternuse deja un strat gros de aburi și fum, de nu se mai vedeau nici geamurile și nici icoanele. Fata a fost nevoită să deschidă ușa cât putu de larg, să iasă fumul.

Mai târziu ne-am așezat la masă. După ce am mâncat și am băut câte ceva, am fost poftit într-o odaie alăturată, ce părea mai aranjată, în care se aflau pe pat perne stivuite una peste alta, alături de o altă stivă înaltă cu cergi de lână și tot felul de alte țoale frumoase. Probabil că era zestrea fetei, mi-am zis. Că, oricum, fata părea de măritat, și poate chiar își găsesse vreun fecior prin sat.

Patul mi l-a aranjat chiar stăpâna casei, punându-mi o pernă mare, moale, și așternând o cergă mițoasă care m-a cam gădilat toată noaptea pe sub bărbie.

Am dormit buștean în noaptea aceea, plecat cu visele prin amfiteatrele Universității sau chiar prin lunetele de la viitorul meu loc de muncă. Dimineața m-au trezit zgomotele numeroase din jurul casei: căldări trântite, scârțâitul fântânii, cotcodăcitul găinilor, behăitul mieilor și, mai ales, discuțiile acelea contradictorii dintre nea Macovei și nevastă-sa... căci trebuia dată mâncare la animale, trebuia reparată căruța, trebuia pregătit calul să meargă în țarină după otavă și o groază de alte treburi. Și fata fusese trezită, îi auzeam glăsciorul prin curte, cam îndărătnic când era pusă să facă treabă.

Pierindu-mi somnul dulce de dimineață, mă uitam pe geam afară și pe pereții camerei pe care vedeam atârdate o mulțime de icoane și de fotografii înrămate, poate ale unor feciori mai mari de-ai lui nea Macovei, pe care nu-i știam.

Fata reuși să-mi pregătească masa de dimineață. Intră în casă și stăpâna, care dădu ultimele dispoziții să-mi fie aduse cele necesare pentru masă, în timp ce fata era hărțuită mereu să pună în ordine lucrurile de prin casă. Iar ea, Maria, părea că nu prea îi plăcea să i se atragă de atâtea ori atenția, să fie muștruluită la orice pas pe care îl făcea sau de câte ori atingeă câte ceva.

- Mănâncă, băiete! îmi zise grijulie stăpâna casei, oricum, cu vorbe mult mai domoale decât cele adresate fiicei sale. Așa-i când ai atâtea treburi prin gospodărie!...

Sfârșisem micul dejun. Soarele răsărise și deja lumina vesel împrejurimile pe afară. Simțeam că nu mai avea niciun rost să lungesc șederea mea, așa că mi-am pregătit câteva vorbe de mulțumire adresate gazdelor mele:

- E târziu de-acum. E timpul să plec la cabană, să-mi aranjez lucrurile și un pat de dormit... Vă mulțumesc nespus de mult pentru buna găzduire!...

- Umblă sănătos, feciorule! Și-apoi, mai vino pe la noi seara, când îi ave timp mai mult, să mai stăm de vorbă, așa, ca între oameni...

- Negreșit, voi trece pe aici când voi avea ocazia! le promit gazdelor mele din acea noapte și plec.

Am luat iarși în primire valiza mea cea grea și am pornit-o voinicește pe o cărare care urca la cabană.

La plecarea mea apăru și fata în prag să admire cum căram gemantanul la deal. Apoi a intrat în grădina casei, nu înțelegeam cu ce treburi pe acolo. Nu avu însă tihnă nici de data asta, căci vocea aprigă a maică-sii o și trimisese să aducă niște cânepă din țarc.

Ce splendid mai era soarele dimineții! Și ce verde era otava de prin pajiști! Urcam sus, tot mai sus, spre libertate, spre țelul meu! Am ajuns acolo, pe munte, la cabană. De aici și până la Observator mai erau doar câțiva pași.

La cabană era liniște deplină. Un câine negru și flocos dormea la soare cu gura deschisă și cu limba roșie scoasă afară. A fost greu până l-am trezit, căci după aceea s-a apucat sărăcuțul de el pe un lătrat arțăgos de răsunau văile din spatele meu iar mie îmi țuiiau urechile. Lătrăturile acelea au avut însă și partea lor bună, căci după vreo câteva minute, de după un colț al cărării ce ducea spre pădure, răsări un moșneag îmbrăcat în niște haine ponosite și cărând în spinare o sarcină de crengi uscate. Ajuns în dreptul unei șure de lemne, moșneagul trânti sarcina la pământ și căută cu privirea să vadă pricina pentru care lătra câinele.

- Aha! Ce-i cu tine, băiete? Pe cine cauți?

- Bună ziua, moșule! Să-ți explic... voi lucra aici, la Observator. Caut un loc de dormit la cabană. Uite aici, am și o hârtie de la Primărie...

- Bine, măi băiete! Dacă ai hârtie, e-n regulă! Hm! Vino cu mine să-ți arăt.

M-a purtat până într-un capăt al cabanei unde avea o cameră a lui, alături de magazia în care-și ținea toate lucrurile de pe inventar. Mie îmi dădu însă o cameră la fel, dar în capătul celălalt al clădirii, care avea și o intrare separată direct de afară. Mi-a descuiat ușa ca să intrăm înăuntru. Nu vedeam altceva decât un pat cu două pături pe el, o masă de lemn, o sobă și un felinar. Altceva nu mai era nimic.

- Aici vei sta, băiete! Îmi pare bine să am un tovarăș, că de mulți ani stau singur prin cabana asta. Nu mai sunt nici muncitori pe aici, că s-au cam terminat lucrările în pădure...

- Cum te cheamă, moșule?

- Măi, fecior, mie-mi zice lumea moș Bursuc. N-ai auzit de mine? Eu îs!...

- N-am auzit de mata. Dar îți mulțumesc că m-ai ajutat să mă găzduiești!...

Văzându-mă instalat în cabană, las toate lucrurile în cameră și iau cu mine doar instrumentele, caietele, cursurile mele de mecanică și de astronomie, le îndes bine într-o sacoșă, și zic:

- Plec, moșule, la Observator. Poate mai trec pe aici pe la prânz, să-mi gătesc ceva de mâncare...

- Vino, băiete, când vrei!... Eu îs pe aci, prin preajmă, mai tot timpul! Poate mai plec până-n sat, la Breaza, pe la magazin. Da' tu ai cheia ta... intri și ieși când vrei...

Și iată-mă ajuns la Observator. Eram fericit de parcă ajunsesem la porțile Raiului! Totul îmi părea familiar și captivant! Am descuiat lacătele mari și ruginite ale mansardei în care trebuia să se afle lunetele. Intrând și rotindu-mi privirile, am putut observa că de grinzile ei atârnav o mulțime de pânze de păianjen. Am început să ating toate lucrurile de pe acolo, să mă conving că existau aieva. Apoi am început să șterg de praf cu mult sânge, am scuturat toate husele și am curățat toate rigletele și toate lunetele din mansardă. Până seara n-am făcut altceva decât să îngrijesc și să verific minuțios întregul inventar al Observatorului Astronomic. Eram însă pregătit ca, chiar din noaptea aceea, să încep primele măsurători.

Am așteptat ca soarele să se încline spre apus, apoi să vină înserarea și să apară pe cer primele stele. Eram deja instalat de multă vreme în fața telescopului. Priveam cu nesaț tot ce vedeam pe cer. Uite, colo, o stea în câmpul obiectivului telescopului! Care o fi? Ce frumos pâlâie... ca o mărgică cu raze!... Uite și o lumină mare, rotundă... Hm! Acea trebuie să fie planeta Saturn... Ah, cât de frumoase îi sunt inelele!... Văd și niște puncte albe în jurul planetei... Desigur, unul din ele era un satelit... Eram fericit că îmi atinsesem visul de a dispune de mijloace și de timp să lucrez la explorarea Universului.

Dimineața mă găsisse în fața cadranelor regretând că noaptea trecuse așa de repede...

3

Entuziasmul inițial însă, nu a durat mai mult de două săptămâni. Adică atâta cât mi-a trebuit să învăț să mânuiesc toate instrumentele acelea și să înțeleg bine în ce constau toate activitățile pe care trebuia să le îndeplinesc. Reușisem să mă acomodez bine și cu traiul în cabana lui moș Bursuc.

E drept, ziua nu aveam prea multe de făcut la Observator, așa că aveam timp îndeajuns să rătăcesc și pe la alte cabane din apropiere, pe coclauri, prin prăvăliile satelor din jur și chiar prin orașul din vale, Vatra Dornei.

Primul semn că începusem să mă înstrăinez de lume a fost faptul că devenisem destul de reținut de cum pășeam pe caldarâmurile străzilor. Mă sfiam parcă de trecători când simțeam că trebuie să fie oameni cu carte, profesori, ingineri, călcând demni și siguri pe ei. Dar mai ales mă sfiam când vedeam domnișoare de liceu trecând pe străzile întortochiate ale orașului. La început nu mi-am dat seama de toate astea.

N-am primit multă vreme nicio veste de la părinți, și nici de la frații mei. Și nici n-aveam cum să plec undeva, mai departe, o zi sau două, cu trenul, să mă răcoresc, căci trebuia să trimit date din Observator seară de seară. Așa că, îmi făceam repede cumpărăturile, apoi plecam în grabă, să ajung seara la timp la Observator.

Drumul îl învățasem deja și-l parcurgeam destul de repede. Dar sus, pe munte, prea puțin aveam de-a face cu oamenii. Doar pe câinele de la cabană, cum era de așteptat, din dușman înverșunat am reușit să mi-l fac un prieten credincios.

Pe moș Bursuc începuserăm să-l cunosc bine. Îmi povestise aproape toată viața lui, de mai multe ori. Îi țineam tovărășie deselor lui văicăreli despre reumatismul care-i șubrezise oasele de la picioare și multe altele.

Uneori mai coboram pe la casele din sat dar, ziua, oamenii satului aveau nesfârșite treburi, așa că nu prea aveam cu cine să mai discut. Doar seara eram ocupat cu treburile de la Observator. Pe la nea Macovei nu am ajuns încă niciodată, dar nici nu mă trăgea inima să mă arăt pe acolo.

La un moment dat am băgat de seamă că, cu singurătatea nu-i de glumit! Nu trecuse decât o lună și mă apucase disperarea. Seara, mă așezam în fața lunetelor ca să am ce scrie în caietele mele nesuferite și ca să nu mă prindă că nu-mi fac datoria cei din capitală. Dar, deja învățasem câteva șmecherii, și le transmiteam uneori și date fictive, neculese din măsurători. Începusem să țin minte coordonatele la mai toate obiectivele din zona de cer pe care o aveam de supravegheat. Intuisem că nimeni nu stă să verifice cât de exacte erau măsurătorile mele. Și apoi, munca mea de la Observator era una prea simplă, înebunitor de simplă, cred că și un copil ar fi putut-o face cu precizie.

Cel mai bine era în serile înnorate: notam pur și simplu în caiet "cer înnorat 100%" și plecam la cabană să-mi fac somnul. Însă, ca să fiu pe deplin liniștit, citeam și transmiteam întâi celor de la Vatra Dornei valorile indicate de instrumentele meteorologice.

După mai bine de o lună de zile am primit și prima scrisoare de la tatăl meu: slavă cerului, nu eram uitat cu totul! Și astfel, următoarele trei săptămâni au trecut parcă mai ușor.

Dar după altele trei săptămâni căzusem din nou într-o descurajare vecină cu disperarea. Au urmat zile anoste, fără vești și cu o plictiseală îngrozitoare. Starea aceea de disperare se datora celor ce se petreceau în sufletul meu. Căci zilele din acea toamnă erau splendide, cu cer albastru-curat, cu pajiști verzi de otava satului de la poalele muntelui... În jur, până departe în zare se vedeau crestele înalte ale munților, cu acele vârfuri stâncoase însemnate pe mai toate hărțile turistice. Spectacolul cel mai mare a venit abia când au început să se îmbrace în haine aurii ori roșii coroanele tuturor fagilor și mestecenilor de prin pădurile verzi de conifere, odată cu înăsprirea vremii de toamnă. Pe ogoarele de pe lângă sate se vedeau femei ieșite la recoltatul cartofilor, iar după amiaza le sporeau ajutoarele, căci veneau copiii de la școală să muncească și ei. Erau și unii copii care se jucau, zburdalnici, pe țarine, veghind vitele să n-o ia razna peste gardurile vecine. Auzeam tălângile animalelor care îmi creau o stare de îmi venea să adorm pe muchia dealului, de acolo de unde priveam în vale neclintit, în fiecare zi.

Mă așezam în câte un loc și priveam la vale și rar mă mai mutam în alt loc. Coțofenele colorate care fâlfâiau prin preajmă, de la o vreme mă însoțeau, aproape domesticate.

Începusem să-l suport cu mai multă răbdare și pe moș Bursuc. Uneori chiar îl compătimeam atunci când se plângea de suferințele lui din cauza reumatismului. Stăteam mult la palavre, ne găteam împreună masa, de multe ori, căram și tăiam lemne tot împreună. Îl inițiasem un pic în taina mânăuirii lunetelor din podul Observatorului, căci începuse să-l pasioneze cerul. Din toate aceste motive începusem să suport un pic mai bine singurătatea și chiar meseria mi-o făceam acum mai conștiincios, mai ales după ce cei de la București mi-au transmis la un moment dat că datele mele erau uneori puțin cam contradictorii, iar eu știam bine de ce.

Dar aveam însă cu mine și un alt tovarăș fidel: radiocasetofonul meu. Ce m-aș fi făcut în singurătatea nopților de veghe la Observator fără el? Cât de fascinantă, de ireală și nostalgică îmi părea acea lume îndepărtată, pe care doar radioul mi-o mai reflecta! Cu timpul, devenisem, sufletește, total absorbit de radio-ul meu. Toate idealurile și ambițiile mele de viață le încredințam acestuia. Asta spre marea mâhnire a lui moș Bursuc, căci prea îi zdruncinam echilibrul nervilor cu acele "văicăreli" pe care le ascultam uneori la posturile de radio străine: turcești, iraniene, ori cine știe ce altele de amatori de prin Suedia sau mai știu eu de pe unde. Mi-era milă de moș Bursuc când simțeam că-i stric liniștea, dar nici eu nu puteam sta așa, ca un pustnic!...

Într-o zi a țipat la mine un țăran din vale să dau "măgăoaia" mai încet, că s-au speriat vitele din țărină, aleargă și își pierd laptele. Dar cine se putea înțelege cu mine? Puțin îmi păsa! După un timp însă, probabil că se învățaseră și vitele cu arma decibelică de pe culmea dealului, căci nu-mi mai zicea nimeni nimic.

Cu acest prilej îmi găsisem și o preocupare, anume aceea dată de străduințele mele de a enerva lumea din sat. Atitudinea mea indigna pe mulți dintre locuitorii satului, dar se potrivea de minune cu starea mea de spirit din acele zile. Nu-mi era greu să găsesc mijloace să întărât lumea din vale, căci doar mă așezam undeva într-un loc vizibil, pe un gard ori pe un trunchi de copac, căutam un post de radio cu vreo emisiune de operă sau operetă și-i dădeam drumul la maximum. Apoi îmi închipuiam cât de nesuferite erau pentru urechile țăranilor acele sonate concertante, acele arii de operă, prea zgomotoase sau prea tânguitoare! Vacile rumegau dând mânioase din coadă, cu capetele des întoarse spre "măgăoaia" mea. Iar când, din greșeală, nimeream peste câte o emisiune de muzică populară, comutam cât mai repede să caut alta, tot cu arii de operă sau operetă dacă se putea...

Amar i-am mai chinuit pe bieții oameni în acea perioadă de timp! Sunt sigur, mulți dintre ei și-au propus atunci nu o singură dată să urce muntele până la mine ca să-mi aplice o sfântă bătaie ca să mă sature de pofta aceea nătângă de ai enerva! M-am mirat de multe ori de ce totuși nu au făcut-o.

*

Nu-mi era însă dat s-o duc prea mult astfel iar necazurile bieților oameni din sat aveau să ia sfârșit. Când se sfârși toamna, vremea deveni dintr-odată rece, cu ploii mărunte și dese. Dar iată că, într-o bună zi, a venit din senin mai întâi o burniță, apoi o ninsoare în toată regula. Însă pe mine nu mă puteam potoli ușor nici ploaia, nici lapovița: mă înbrăcam cum puteam și ieșeam pe tăpșanul muntelui, unde continuam să administrez obișnuitele mele porții de șicane animalelor și oamenilor din vale.

Într-o zi, după o ispravă dintr-asta, m-am retras la cabană și am adormit buștean pe unul din paturile din încăperea cea mare, aproape de soba în care ardea focul. Nu era de mirare că mă cuprinsese somnul, căci afară ninsoarea îmbrăcase totul în puf alb, iar ramurile brazilor atârnav grele de povara zăpezii care se așternuse peste munți, incontinuu de mai bine de o zi și o noapte. Eram cu gândul la faptul că mai rămăseseră doar câteva zile până la Crăciun iar eu, de Anul Nou, intenționam să părăsesc Observatorul și să plec la părinți, așa, cam pentru vreo săptămână.

Nu știu cum reușisem să adorm buștean și nici cât anume am dormit așa, dar m-au trezit lătrăturile furioase ale câinelui lui moș Bursuc. Lătra atât de tare, încât mi-a venit să cred că din clipă în clipă va sfâșia pe cineva.

M-am trezit zăpăcit, mi-am pus căciula pe cap și o haină pe umeri și am ieșit repede afară să văd ce-i atâta zarvă. M-am lămurit repede: potaia de câine atacase niște inși care răzbătuseră prin zăpezi spre cabană. Erau năște tineri, doi băieți și două fete. Avusese dreptate bietul câine de se speriasse în halul acela deoarece cei patru tineri erau îmbrăcați prea pestriț: în costumele lor de schiori, cu bețe și schiuri în spinare, cu fesuri și fulare roșii pe cap și cu rucsacuri uriașe în spate. Cum să nu se sperie bietul câine, dacă el nu mai văzuse așa ceva?

M-am pomenit strigat de una dintre fete:

- Nene, potolește-ți câinele!...

- Marș, Hector! strig eu câinelui. Fugi în tindă! Ce te-ai speriat așa?...

Dar gândul meu era în altă parte, anume cum de arătam eu chiar ca un "nene". De! Poate că chiar așa și era! Cum să nu fie așa? Cu căciula mea lălăie pe cap, cu ochii umflați de somn, cu părul în dezordine!...

Îi poftesc pe neașteptații oaspeți în încăperea cea mare a cabanei, cea cu multe paturi în care mă odihnisem și eu până au venit ei, să nu-i las prea mult în frigul de afară. Eu m-am scurs repede în camera mea ca să mă ferchezuiesc și eu un pic, așa cum puteam, să-mi pun o cămașă mai ca oamenii, să pot să mă înfățșez cu alt chip în fața oaspeților de la oraș.

Când am revenit cei din grup tocmai isprăveau o discuție și acum vroiau să-mi comunice o hotărâre de-a lor.

- Uite, am vrea să dormim aici în noaptea asta, că paturi, se vede, sunt destule! Ne gândim să ne continuăm mâine drumetia noastră pe schiuri, căci suntem obosiți și uzi până la piele!...

- N-am nimic împotriva, zic eu. Cu cea mai mare plăcere! Dar așteptați însă să apară moș Bursuc, cabanierul!...

M-am dus să-l caut pe cabanier în camera lui. Îl surprind în flagrant: cocea niște cozonaci!

- Ce faci, moșule, aici?

- Nu vezi? Cozonaci!

- Ce-ți veni? Nu vii în cabană? Avem musafiri...

- Știu, i-am văzut, de-aia și fac cozonaci.

- Mare șmecher mai ești, moșule!

Mă întorc în cabană să-i liniștesc pe băieți, problema lor era rezolvată, doar că trebuia să mai aștepte un pic. Ies afară și aduc un braț de lemne și nu mi-a fost prea greu să ațâț focul în sobă, mai ales că băieții se și apucaseră să sufle în tăciunii încă nestinși, iar lemnele mele au picat la timp.

Fetele ar fi vrut să se descalțe de ghetetele lor ude, dar în încăperea era încă frig. Însă, după ce focul începu să duduie în sobă, toate îndoielile pieiseră și oaspeții mei începură să se descalțe și să se dezbrace de hainele lor groase și ude, înșirându-le prin preajma sobei la uscat.

În ușa încăperii apăru moș Bursuc, liniștit, întrebându-mă cu privirea: Ce să fac? M-am dus la el și i-am explicat ce anume le trebuia băieților.

Totul era în regulă. Doar că mai trebuia să aduc câteva brațe de lemne, dintre cele uscate, ca să ajungă pentru la noapte. Înainte de a ieși, îmi permit să-i adresez cabanierului rugămintea de a scoate din magazie niște cearșafuri și pături din cele noi, că, de! aveam oaspeți de la oraș!...

Moș Busuioc nu avu încotro. A adus și cearșafuri și pături, dar le-a atras atenția să aibă grijă de ele, să nu sară vreun tăciune aprins și să le ardă, căci lucrurile sunt noi și le are pe inventar!

- Nu duce grijă, moșule! Avem grijă de ele ca de ochii din cap!

Aș fi vrut să mai aflu ceva lămuriri privitoare la oaspeții mei, însă vedeam că ei nu se prea grăbeau să mi se destăinuie, pesemne mă credeau vreun ajutor de cabanier, pripășit pe acolo.

Dar, în timp ce încercam să leg o conversație cu tânărul cel mai mare din grup, care părea a fi prietenul fetei cele înalte care arăta ca o veritabilă sportivă, mă îndoiam că al doilea tânăr, mult prea firav, ar putea fi prietenul celeilalte fete, una scundă, suplă, cu ochii negri și visători, care se încălzea lângă sobă.

Ea îmi atrăsese deja atenția, căci îi văzusem șuvițele de păr blond strânse sub un fes roșu care îi venea foarte bine. Era preocupată să-și încălzească picioarele la gura sobei. Tocmai aruncă fesul cel roșu și începu să-și aranjeze părul, lung și frumos, revărsat în valuri pe umeri, folosind un pieptene pe care îl scoase din rucsac. Cred că o cam durea pieptănatul acela, căci îi vedeam fața care îi suferea la fiecare trecere a pieptenului prin părul cam încălzit. În fine, după ce-și aranjă pletele, le prinse cu o panglică albastră.

Schimbasem deja câteva cuvinte cu băieții, numai că nu aflasem mai nimic de la ei. Dar când am revenit în cameră cu cel de-al șaselea braț de lemne și după ce am tras un pat mai aproape de sobă, am îndrăznit, în cele din urmă, să întreb:

- Spuneți-mi, de unde veniți?

- Toți suntem din București. Suntem în vacanță și am venit la bunica Adelinei, îmi răspunse tânărul cel înalt arătând cu bărbia spre blonda cu ochii negri.

- A da! Să ne prezentăm! își aduse aminte fata care părea prietena lui. Eu sunt Laura, ea e Adelina, el e prietenul meu, Andrei. Iar băiețelul ăsta e fratele mai mic al Adelinei, și-l cheamă Nicușor...

- Iar pe mine mă cheamă Marian! zic eu.

- Dar moșului cum îi zice? întrebă Andrei.

- A, lui puteți să-i spuneți simplu, moș Bursuc!

Moșul, care tocmai atunci apăru pe ușă, părea înveselit auzindu-și numele pomenit și câteva zâmbete pe fețele musafirilor. De aceea umbla cu grijă, să nu deranjeze.

- Am mai făcut plimbări dintr-astea, căută să fie mai comunicativ Andrei, prietenul Laurei. De mai bine de trei ani în vacanțele de Crăciun venim la bunica Adelinei, care locuiește într-un sat din apropiere... Ne place tare mult aici, venim să schiem, iar de Anul Nou mergem, de regulă, să petrecem revelionul la Vatra Dornei.

- Sunteți studenți? În ce an? Și la ce facultăți?

- Mecanică, anul trei. Noi trei suntem colegi de facultate. Doar el e încă la liceu, arată Laura spre frățiorul Adelinei.

Va să zică studenți? Mi-au revenit vii în memorie anii mei de studenție, abia încheiați în vara trecută. Anii când mergeam în vacanță cu prietenii pe munți la schi. Acum însă eram gazdă, așa că n-aveam vreme să cad în butoiul cu melancolie.

- Vă rog să așteptați un pic...

M-am dus iute până în camera mea de unde am adus radiocasetofonul care a fost primit cu entuziasm de tineri.

- O! Avem și muzică! exclamă fetele.

- Cred că îți prinde bine un radiocasetofon în singurătatea asta a muntelui, nu-i așa? vru să știe Adelina, fata cu ochi negri.

- Ai dreptate. N-aș putea să trăiesc aici fără el!...

Fiecare era preocupat să-și usuce hainele și încălțările.

- Ai spus că ai terminat o facultate? mă întrebă, după un oarecare timp de tăcere, Laura.

- Am terminat-o chiar astă vară! Ce folos însă? Că stau aici tot timpul, în Observatorul acesta mohorât, să fac niște măsurători banale...

- Și de când ești aici?

- De la sfârșitul verii!

- Marian parcă ai spus că te cheamă? făcu Andrei. Nu ne arăți și nouă telescopul, că n-am văzut niciodată așa ceva?...

- Chiar! Uite ce idee minunată! săriră vesele fetele. Ce zici, Marian, ne atăți Observatorul?

- Cum să nu! Doar că trebuie să mai așteptăm, să se însereze de-a binelea... Știți ce? Nu vă e foame?

Printre membrii faimosului grup începură să circule priviri întrebătoare, consultări și înțepături cu coatele. Până la urmă s-a subînțeles că Andrei e reprezentantul lor de drept, cel care mi-a și zis:

- Ai dreptate, Marian! Ne e foame și te alegem pe tine șef de proiect!...

În timpul acestei discuții dar și mai devreme pe când le povestisem că lucrez la Observator, observasem că fata cea cu părul auriu și cu ochii negri, Adelina, mă privea cu multă insistență, surprinzându-i lucirile din ochi.

Până una alta însă, plec afară, fac obișnuitul ocol al cabanei ca să intru în camera mea, de unde mă întorc cu un săculeț de mălai, brânză, ouă și cu ce mai aveam ca rezervă de hrană. Pun totul pe masă, apoi trec pe la moș Bursuc să aduc ceaunul și câteva tacâmuri. Moșul tocmai scotea din cuptor cozonacii. Mamă, ce cozonaci! Era prima dată când am văzut și eu cozonaci făcuți de el. O minunăție, nu alta! L-am lăsat însă să-și ducă singur surpriza până la capăt.

- Să vedem cine face mămliguța, zise Andrei.

- Cum? Nu știi? O fac eu! N-am făcut-o și anul trecut la bunica Adelinei, nu ții minte? zise Laura.

Când să întindem farfuriile și să ne facem porțiile, după ce-au mai scos băieții de prin rucsac și un pic de vodcă, tocmai s-a deschis ușa încăperii și a apărut și moș Bursuc cu ligheanul plin de cozonaci.

- Uraaa!! am exclamat cu toții. Să ne trăiești, la mulți ani, moșule!...

- Vino și ospătează-te cu noi!...

L-am pus pe moș Bursuc mai mare peste sticla cu vodcă. A fost un ospăț pe cinstel! De băut însă am băut doar câte un păhărel, două, restul de băătură i-a revenit lui moș Bursuc, așa ca să aibă de leac, căci a meritat din plin pentru cozonacii aceia care s-au bucurat de mult succes.

S-a mâncat, desigur, toată mămliguța, toți cozonacii, de fapt cam tot de se pusese pe masă. După ce am strâns farfuriile, au început pregătirile de culcare.

- Parcă a fost vorba că vom vizita Observatorul, nu-i așa? zise Andrei.

- Oricum, eu trebuie să mă duc la treabă! zic eu. Trebuie să transmit datele meteo.

- Hai și noi! zise cu entuziasm Adelina.

Ne-am echipat bine, ne-am pus haine uscate pe noi, fesuri și fulare, am luat un felinar și am ieșit afară, în plină iarnă. Nu mai ninge, cerul era acum senin în cea mai mare parte a sa. Mergeam în fața grupului deschizând drumul prin zăpadă și atenționându-i pe ceilalți despre gropi sau lemne aproape de cărare, de care ne-am fi putut împiedica. La o trecere peste gard i-am întins mâna Adelinei s-o ajut. Ea acceptă gestul cu emoție. Îmi dădu mâna, după ce mai întâi își scoase mănușa.

Ajungând la Observator, am descuiat știutele lacăte pe care le-am dibuit pe întuneric, căci felinarul nu mă ajuta mai deloc. N-am mai pierdut timpul și le-am prezentat tot ce se putea vedea în mansarda aceea în care se afla telescopul. Am făcut toate demonstrațiile folosind lunetele, mai ales acelea care știam că au un efect important asupra celor neinițiați.

Adelinei am ținut să-i arăt ceva deosebit, anume steaua XX-99 din zona de cer de care mă ocupam eu.

- Adelina, vrei să vezi o stea albastră?

Am simțit-o curioasă din cale afară, precum un copil. S-a aplecat și s-a uitat emoționată prin obiectiv.

- Ah, ce frumoasă e! Parcă are niște scânteieri de raze albastre!

- Chiar este o stea albastră! i-am zis eu.

- O fi având un sistem planetar, precum soarele nostru? întrebă ea interesată.

În timp ce îi arătam steaua aceea, părul îi ieși de sub căciuliță și i se revărsă peste umeri, atingându-mi fața. În ce emoție m-am trezit dintr-odată! De-abia am reușit să compun o explicație pe care ea o aștepta de la mine:

- Adelina! Steaua aceea albastră este o tragedie a Universului. Culoarea asta a ei se datorează mărimii, dar și căldurii sale extraordinare. Chiar de-ar avea planete, viața în jurul unui asemenea astru ar fi imposibilă, căci totul este înecat în radiații extrem de puternice și ucigătoare, care nu oferă nicio șansă vieții. Viața nu e posibilă decât pe aștrii mai mici, mai blânzi, precum e soarele nostru...

Adelina părea întristată de acest adevăr, dar mie mi s-a părut că întristarea fusese provocată chiar de mine cu răspunsul meu. Însă ea tocmai aflase un mare adevăr, una dintre acele contradicții ale naturii, în care frumusețea astrului devine o sursă necruțătoare de moarte. Se pare că acest adevăr a impresionat-o profund, iar mie mi-ar fi plăcut enorm să știu că melancolia ei de la asta provenea.

- Hai, nu te întrista! încerc eu s-o mângâi cu vorbele.

N-am zăbovit prea mult în Observator. Era frig, așa că am transmis cât mai repede prin telefon datele meteo la Vatra Dornei și am plecat, încuind bine totul în urma noastră.

La intrarea în cabană băieții s-au oferit să care și ei câteva brațe de lemne pentru focul de peste noapte. Am apropiat paturile de soba în care focul duduia voios. Apoi m-am retras în camera mea.

Dimineată când m-am trezit mi-am dat seama că era deja foarte târziu. Oare ce făceau musafirii? Afară soarele strălucea sus, luminând împrejurmile și scoțând la iveală

minunatele câmpuri cu diamante ale cristalelor de nea. Dau o privire în jurul muntelui apoi reintru în cabană. Aici, toată echipa era deja în picioare, pregătindu-se de plecare.

Moș Bursuc se trezise foarte de dimineată, căci avusese timp să coboare în sat și să cumpere lapte proaspăt. Apoi s-a apucat și a copt niște turte pe vatră. Dar încă nu îndrăznise să intre în cabană, de teamă să nu-i trezească pe tineri.

Imediat ce s-au trezit, Andrei și Laura au început să-și aranjeze lucrurile. Nicușor, fratele Adelinei, a pus de un ceai, iar ea cotrobăia prin rucsac după un fular.

Când am intrat la ei băieții m-au salutat cu prietenie. Moș Bursuc a apărut cum nu se poate mai potrivit cu turtele lui și cu oala cu lapte fiert. Așa că am luat cu toții gustarea de dimineată, într-o poziție cât se poate de bună.

La lumina zilei o vedeam mai clar pe Adelina. Părea cu totul alta. Costumul ei de schi, ușor și pufos, îi venea nemaipomenit de bine. Ghetele finuțe, acum erau uscate și parcă alergau sprintene. Părul ei auriu se revărsa în bucle unduioase pe umeri.

Mi-am dat seama că era nespus de frumoasă. Nu numai privirea adâncă și fermecătoare, așa cum o remarcasem chiar din noaptea trecută, ci tot chipul ei era plăcut, cu trăsăturile fine și armonioase, cu nasul mic, buzele perfect arcuite și cu gropițe în obraji. Când surâdea, dantura ei albă și perfectă te încânta.

Adelina era potrivită ca statură și suplă. Era tăcută, mult prea tăcută. În schimb, privirile ei îmi păreau cu mult mai vii. Ele mă fixau insistent iar eu nu mă mai puteam desprinde de ele. Nu-mi explicam însă de ce mă privea atât de des și de mult. E drept, îmi aranjasem părul și ținuta, pe cât am fost în stare să o fac. Totuși, nu mi se întâmplase niciodată să simt privirea unei fete frumoase atât de insistent asupra mea.

Băieții dădeau însă zor cu plecatul, deși fetele mai aveau câte ceva de căutat și de aranjat.

- Hai să mergem! zise Andrei.

- Stai un pic! Uite, că era să-mi uit ceasul, îl domoli Laura.

Nu prea aveam mare lucru de făcut în dimineța aceea, așa că m-am oferit să-i însoțesc la plecare până mai încolo. Am ajutat fetele să-și scoată schiurile din cabană și să le fixeze bine în picioare. Apoi am deschis poarta și am pornit-o pe traseul care traversa pădurea până în satul bunicii Adelinei.

Soarele era deja sus pe cer și, deși era cu dinți, lumina plăcut întinderile de ninsoare peste care sclipeau fermecătoarele diamante de zăpadă.

Adelina își potrivi părul ce i se revărsa peste umeri, cu zâmbetul curat și senin care făcu să-i răsară frumoasele gropițe în obraji. Ochii ei oglindeau nostalgic cerul senin și întinderile de zăpadă proaspătă luminate de soare, erau visători și frumoși.

Mă privi visătoare, poate mă compătimea că voi rămâne aici, pe munte, în singurătatea zăpezilor. Pe mine mă întrista gândul că va pleca și nu o voi mai vedea poate niciodată!

Am mers împreună până la coama muntelui vecin. De acolo traseul cobora în vale, ca mai apoi să urce și să coboare din nou pentru a ajunge în satul bunicii Adelinei. N-aveam schiuri, așa că a trebuit să mă întorc.

- Marian! îmi zise Adelina la despărțire. Vezi casa aceea, chiar la poalele muntelui? E casa bunicii mele!

Astfel m-am mai consolată un pic. Casa aceea o puteam vedea oricând, dacă aș fi venit până în acest loc. Așa că n-o pierdeam chiar fără urmă pe Adelina.

Venise deci momentul să ne despărțim:

- Rămâi cu bine!...
- Cu bine!
- Să ne găsim și la anul aici!
- La revedere! La revedere! le răspundeam eu. La anul vă aștept să veniți din nou!

Drum bun!

- Las' că nu te uităm noi!
- Poate vom face revelionul în cabana ta, la anul! îmi zise Adelina, încurajându-mă cu farmecul privirii ei. Rămâi cu bine, Marian!

Ah, aceste cuvinte de despărțire ale Adelinei! Erau oare o amăgire? Sau o încurajare? Totuși, cuvintele ei păreau rostite din inimă, atât de frumos și cu atâta sinceritate! Nu păreau cuvinte formale, spuse de cineva care nu mai are de gând să mai revină vreodată prin aceste locuri. Erau cuvinte prea emoționante ca să nu-mi rămână adânc întipărite în minte și în inimă și să nu le repet de multe ori.

Au plecat oaspeții mei schiind sprinteni la vale. I-am urmărit mult timp. S-au oprit lângă un gard pe care l-au traversat pe rând. Pe Adelina a ajutat-o fratele ei. Apoi, ceata lor veselă s-a topit, intrând într-o vale împădurită...

Mai târziu i-am zărit pe un drum, la ieșire din pădure. Cineva, care nu putea fi decât Adelina, mă saluta cu brațele ridicate deasupra capului. Apoi, grupul s-a pierdut din nou în pădure, de data asta definitiv.

Nu pot descrie starea de spirit în care am rămas după plecarea lor. M-am întors la cabană încet, gânditor, pășind anevoie prin zăpadă. Priveam cu nostalgie cerul albastru și pădurile verzi de brazi de pe culmile munților, profilându-și crestele pe cerul curat și liniștit. Revedeam și scânteierile de diamante ale zăpezii. Degeaba, însă! Nu puteam să-mi scot din minte imaginea pură a Adelinei. O revedeam aieva, zâmbind, plină de farmec și privindu-mă cu căldura ochilor ei luminoși.

Ajuns în cabană m-am repezit la oglindă. Oare de ce mi s-a părut că-mi acorda atâta interes Adelina? Grozav de frumos nu eram, știam bine asta de când eram la școală și pe la facultate... Poate aveam pe chip ceva profund, romantic, ceva anume care o vrăjea? Ori poate aveam seninătatea și simplitatea specifică eroilor care explorează ținuturile înghețate de la poli? Adică eram într-una din acele ipostaze în care ideea dădea expresie chiar și celei mai simple figuri? Poate eu, ca astronom, eram omul care dădea răspuns unor probleme serioase privind civilizațiile planetelor, probleme ce reușesc de obicei să ne hipnotizeze imaginația? Adelina mă asocia oare nostalgiei muntelui, sau a casei bunicii ei, în închipuirea ei? Așadar, care era taina influenței mele asupra ei? Sau, exista această înrâurire a mea asupra ei, ori era numai o amăgire de-a mea?

Toate gândurile și toate faptele mele au fost adânc pătrunse de acest eveniment nou, tulburător și fascinant. Chiar în timp ce făceam măsurătorile cu telescopul mâinile îmi tremurau iar emoția mă copleșea; la fel și când trebuia să dau telefoanele obișnuite la Vatra Dornei, comunicând datele meteo.

Petreceam mult timp, seară de seară, în fața telescopului, privind cu nostalgie steaua aceea albastră cu care am vrut să o impresionez pe Adelina. Steaua era acolo, la locul ei, frumoasă și pură. Poate doar razele ei albastre se mai roteau, dar nu departe.

În serile care au urmat moș Bursuc urca uneori în podul Observatorului să vadă ce se întâmplă cu mine, căci simțea că se petrece ceva, dar nu știa ce anume. Iar când urca, îmi aducea și câte un termos cu ceai. Era un om tare de treabă și bun la inimă, bătrânul ăsta, moș Bursuc!...

4

Din ziua în care am avut oaspeții aceia neașteptați din București, satul din vale a fost izbăvit de sâcâielile mele cu radiocasetofonul. Pur și simplu mi-a pierit cheful să mă mai distrez în acest fel.

Dar cumițirea mea bruscă a constituit un șoc pentru cei din sat. Ca dovadă că lumea se învățase cu șicanele mele, a fost faptul, că văzându-mă liniștit așa deodată, oamenii au intrat la bănuieli:

- Ce se întâmplă acolo sus pe deal? De ce a amuțit "măgăoaia" lui Marian?

Și bieții oameni au început să-și facă tot felul de griji și presupuneri: O fi bolnav? O fi plecat acasă? Nu, c-am văzut lumină la Observator, aseară! Atunci ce-o fi cu el?...

Când trecea prin sat moș Bursuc era întrebat în mare taină ce se întâmplă cu mine. Dar moșul spunea ce vedea și nici el nu pricepea motivul liniștirii mele.

De Anul Nou am încuiat șandramaua Observatorului și am plecat la părinți, într-o vacanță pe care o așteptam de multă vreme. Am revenit la postul meu abia peste vreo zece zile. De data asta mi-am adus cu mine și schiurile.

Chiar dacă eram ispitit de gândul să merg până în satul unde trăia bunica Adelinei cu speranța de a o mai găsi acolo, nu am avut această îndrăzneală. Bănuiam că grupul acela vesel trebuia să fi plecat deja la București, căci se apropiau cursurile. Mai credeam însă că acele tainice priviri pe care mi le oferise Adelina, deși puteau fi sincere în clipele acelea, vor fi totuși repede uitate, de îndată ce ea va reveni în ambianța veselă a mediului studentesc.

Mi-am reluat cu sârg munca de măsurător al cerului. De fapt, nici nu puteam numi muncă asta, de vreme ce nu credeam că folosește cuiva. Când tocmai măsuram nu știu ce anume, aud niște pași pe scară. În ușă apăru moș Bursuc care venea din vale, din sat.

- Hei, Mariane! Eu sunt! Nu te speria!...

- Ah, mata erai, moșule? Nu știam ce tot umblă pe la mine pe scări, în toiul nopții...

- Domnișorule Marian!...

- Ce e, moșule?

- Musai să pleci în vale, la nea Macovei!...

- Cum? Chiar acuma?

- Da, chiar acuma!... Mi-a zis să vii!...

- Uf! Nici aici nu te lasă oamenii în pace!...

Ce putea să fie? Trebuia să mă îmbrac mai bine, să închid Observatorul și s-o pornesc la vale, prin întuneric și prin nămeți, luându-mi felinarul ca tovarăș.

Am ajuns la poarta dinspre deal a gospodăriei lui nea Macovei, o împing anevoie, mai-mai s-o rup, căci era veche și șubredă... În curte mă sperie o pocitanie de câine, care mă și apucă de poala paltonului. Norocul meu a fost că stăpânul casei a ieșit repede în prag, iar câinele a dispărut prin grădină. Am intrat în gang, scuturându-mi bine ghețele de zăpadă.

- Bună seara, nea Macovei!

- Bună, fecior! Ai venit, băiete? Nu mai știe lumea de tine, ziceam că ai fi murit, or ai fi bolnav...

- Vai, câtă grijă!... Nu vezi mata că-s sănătos tun?

- Bine, bine! Asta ne bucură... Am zis așa... într-o doară... Uite, am zis să te chemăm la noi în casă, mai stăm de vorbă, mai bem un păhărel... că ți-o ajunge să tot stai singur colo pe deal... Și azi e chiar ziua lu' Sfântu Ion.

- Cum să-ți mulțumesc, nene, pentru atâta grijă?

- O, nu-i nimica, asta așa să cade să fie între oameni!

- Ai dreptate, nene!

Intru în casa omului unde ne întâmpină aerul cald al odăii în care duduia focul.

- Măi, femeie, întinde masa repede c-a venit Marian! Cheamă-l și pe Ionel al nostru, că doar e ziua lui!

Intră Ionel în odaie, un tânăr cam ursuz, îmbrăcat într-o bluză verde ostășească, și mi dă mâna, strângându-mi-o tare, bărbătește.

- Țsta-i fecioru' meu, Ionel! A venit tocmai de la Galați, că-i militar!...

- La armată?

- Oho! La grăniceri!...

- Bravo, Ionele!

- Femeie! Ai pus paharele?

- Pun acușica. Așezați-vă, că vin acușica!

Mă uit roată prin încăpere, doar-doar oi vedea ceva deosebit, căci n-am fost chemat doar pentru atâta lucru, adică să bem țuică. Mă mira că încă n-o văzusem pe Maria prin casă.

Apăru, în sfârșit, și fata. Era dichisită tare, în cămașă și catrință, model popular, ca la paradă. Noi, bărbații, eram deja la al doilea păhărel de țuică, eram cu chef și mâncam din sarmalele aduse de nevasta lui nea Macovei.

- Măi, fato! Ia și tu un pahar cu noi!

- Nu pot! Nu beau țuică! se codi fata rușinată.

Cu tot dichisul gătelii, fata a fost pusă de maică-sa să ne servească la masă, să caute mere și nuci prin cămară și cârnați în pivniță. Se vedea că fetei îi era tare ciudă pe maică-sa că o pune la treabă, în loc s-o așeze moț pe un scaun, să se zgâiască la musafir.

Mie nu-mi tihni deloc seara aceea la nea Macovei. Nu-i vorbă, am fost ospătat omenește, însă mă plictisea nespun că nea Macovei se întrecea în a lăuda isprăvile nemaipomenite ale lui fecioru' său la armată, cu ce-a zis Ionuț, ce-a zis maiorul, ce-a făcut Ionuț de-a ajuns sergent... Of! Doamne! Cum de nu-și dădeau seama oamenii ăștia că pot plictisi pe alții într-un așa hal!

Mie mi se părea că nea Macovei mă lua mereu în râs:

- Uite, Ionele, Marian ăsta, băiat dăștept rău, cu carte! nimic de zis... Dar ce folos? Stă toată ziua acolo, în podul acela de la Observator, la un loc cu liliicii și cu șobolanii... în tovărășia lu' moș Bursuc... Se uită și se tot uită la stele... cu "măgăoia" aia urlând de-ți ia urechile, neamule. Ce tot faceți voi acolo, măi? O să vă zăpăciți de cap într-o zi!...

- Nu-i chiar așa, nea Macovei! încercam eu să mă apăr cu demnitate. Am învățat carte, am niște idealuri în viață... muncesc pentru oameni... pentru vremurile viitoare...

- Măi, băiete! Da' noi ăștia bătrânii pentru ce muncim, bre? Nu muncim toată ziua pentru noi și pentru copchii noștri, ba încă și pentru ăștia de la oraș?...

- Știu, nea Macovei, știu! Însă am vrut să zic că și noi, ăștia cu carte, avem menirea să veghem ca lucrurile să meargă bine pe lumea asta...

- Îi fi având tu dreptate, Mariane, însă ți-ar prinde mult mai bine să-ți faci casă undeva pe-aici prin sat... să te însori c-o fată de gospodar și să trăiești ca oamenii... nu singuratic, acolo sus... ca pusnicii...

Vai, ce mă plictisea omul ăsta! Mi-e greu să descriu cum am îndurat conversația aceea incomodă atunci. Mai ales fecioru' lui nea Macovei mă irita, căci privea la mine cu înfumurare, de parcă a fi sergent însemna vreo ispravă nemaiauzită!

Cel mai mult mă indispucea însă faptul că începusem să pricep că nea Macovei trăgea nădejde că i-aș fi putut deveni într-o bună zi ginere, chiar dacă, așa cum zicea și el, n-aveam casă și gospodărie. Dar aveam în schimb carte, și leafă, deci mă putem pricopsi cu timpul și de restul. Înțelegeam acum bine de ce fiică-sa își pusese cămașa înflorată și de ce se holba atât de rușinată la mine...

Ce să mai zic? Fata nu era din cale-afară de urâtă, era chiar frumoșică dacă o priveai mai bine, deși nasul îi era cam strâmb și gura cam într-o parte. Ceea ce mă făcea să mă cutremur din toată ființa era casa aceea țărănească, fără nicio poezie în ea, plină doar de preocupări banale, care nu mă atrăgeau deloc.

Spre miezul nopții, în fine, după ce reușisem să scap din plictiseala acelei case și să închid bine pe dinafară poarta cea hodorogită din curtea gospodăriei lui nea Macovei, în plină răcoare și întuneric am redevenit liber și încrezător în steaua mea, urcând înapoi muntele. Jurasem să nu mai calc pe la casa aceea câte zile voi mai avea!

Ce să-i faci? Erau prea înalte idealurile vieții mele. Și numai amintindu-mi de Adelina, ideea de-a mă însura în sat și de a trăi ca un gospodar la țară, îmi părea o curată nebunie, o profanare a idealurilor nobile care mai zăceau în mine și pe care le asemuiam cu un Univers frumos, măreț, plin de taine și scânteieri.

Chiar în noaptea aceea, ajungând la Observator, am ținut să-mi reiau conștiincios cercetarea tăcuților și pașnicilor aștri. Abia atunci am înțeles că meseria mea avea mult mai multă măreție decât credeam, că era mai presus decât oricare dintre măruntele preocupări ale oamenilor din vale.

Evenimentele care urmară mi-au întărit și mai mult încrederea în justetea aspirațiilor mele. Căci se întâmplă într-o după amiază, pe când se întorcea moș Bursuc din sat cu rucsacul plin cu alimente și pe când începuse să scoată și să pună pe masă cumpărăturile: făină, șuncă și celelalte, dintr-un buzunar al rucsacului l-am văzut scoțând un ziar în care ținea ceva învelit cu multă grijă. Erau două scrisori.

Una dintre ele am recunoscut-o imediat, era de la tatăl meu. Cealaltă însă...

Cea de-a doua scrisoare avea să fie scânteia care urma să aprindă toată exuberanța spiritului meu! Era o scrisoare venită într-un plic fin, cu multe timbre albastre, cu un scris nespus de delicat, caligrafic, anticipând parcă toată gingășia gândurilor închise în el. Pe verso-ul plicului era scris doar un singur cuvânt, dar cât de însemnat era el pentru mine: ADELINA.

Nu eram în stare nici măcar să-mi stăpânesc bătăile inimii. Moș Bursuc nici nu primi mulțumiri pentru aducerea scrisorilor, într-atâta eram de preocupat cu gândurile și cu emoțiile mele!

Pe care dintre cele două scrisori s-o citesc mai întâi? M-am decis să o citesc prima pe cea de la tata, ca să o pot citi în tihnă pe cealaltă, căci presimțeam că îmi va suci toate gândurile. Am aflat repede că acasă toate erau bune, ca de obicei, și toți îmi duceau dorul.

Nu mă înduram să desfac plicul de la Adelina, atât de frumos și perfect era! M-am retras în camera mea din cabană, să pot fi absolut singur când voi citi și să am toată

liniștea de pe lume. Am desfăcut plicul la un capăt, cu mare grijă, ca și cum ar fi trebuit să-l las intact ca să-l pot trimite înapoi. Și, în timp ce-l desfăceam, inima îmi bătea atât de tare, parcă era împlinită de o adâncă recunoștință și de o infinită emoție.

Am scos foile fine, împăturite și am început să citesc, cu inima cât un purice:

Dragă Marian,

Îți mai amintești de mine? Sunt Adelina, fata cu părul auriu, care a trecut pe la Observatorul tău, de Crăciun. Sper că nu te superi că ți-am scris, dar mă gândesc că poate ai o prietenă și scrisoarea mea nu ar fi bine venită. Scuză-mă și uită-mă repede, dacă-i așa!

Gândul acesta, că poate ai o prietenă de care eu nu știu, mă chinuie. Cât aș vrea ca acest gând să fie doar un vis urât. Dar când te priveam, acolo sus, pe munte, și după cum mă priveai și tu, nădăjduiesc că nu-i nimic adevărat din cele de care mă tem eu și că am atâtea neliniști doar din cauză că nu ne cunoaștem bine.

Cât am stat la bunica mea, în fiecare zi am trăit cu speranța că vei veni să ne vizitezi. De ce n-ai venit? Chiar și pe peronul gării din Vatra Dornei încă te-am așteptat. Nu știu de ce n-ai venit!

Pentru mine, satul bunicii mele este paradisul de pe pământ. Mă crezi cumva o fată înfumurată? Aș putea să fiu, desigur, doar sunt bucureșteancă. Părinții mei sunt profesori universitari: tatăl meu e profesor, iar mama conferențiar. Deci poate aș fi avut unele motive să fiu mândră, poate chiar îngâmfată, să urmăresc prietenii doar în compania odraslelor de familie sus-puse. Și totuși, nu e deloc așa!

Cu mine se petrece un fapt curios, acea reîntoarcere a sentimentului de nostalgie față de locurile minunate în care au trăit generațiile trecute, satele acelea de munte liniștite, pline de poezie. Simt că se întâmplă asta cu mine, deși părinții mei s-au aclimatizat cu viața din București de mai bine de treizeci de ani.

Sunt bucureșteancă get-beget, și totuși cunosc foarte bine viața de la țară. Mai mult, îmi și place. Când eram copil am fost lăsată în grija bunicii până am împlinit șase ani. Chiar credeam atunci că bunica îmi era mamă. Mă țineam de ea toată ziua. Bunica mă răsfăța și se mândrea cu mine, prin sat. Eram lăudată, oamenii se uitau la mine ca la un înger, așa îmi spunea bunica mea.

Apoi au fost vacanțele, toate vacanțele pe care le făceam la bunica. O ajutam la treabă, ca un adevărat copil de la țară. Când am crescut mare am învățat să merg cu schiurile. Ce mai încolo-începe, satul bunicii mi-a fost dintotdeauna adevăratul paradis al copilăriei mele!

Să nu crezi că sunt o fată tăcută și întruchiparea cumineniei. La școală și acasă, am fost un copil zvăpăiat, uneori chiar obraznic. Profesorii mă dădeau uneori afară de la lecții. M-ar fi pedepsit ei și mai aspru, dar știau cine sunt părinții mei, așa că m-au înghițit cum au putut. Spre marea mea bucurie, care-mi vedeam nestingherită de obrăzniciiile mele!

Am fost adeseori îndrăgită de băieți. Doar că eram ceva mai serioasă decât ei și până la urmă îi pierdeam. Nu mi-a părut vreodată rău, căci am tot învățat ce isprăvi pot face și ce nu pot face. Iar eu, sub masca obrăznicilor și a veseliei personale, rămâneam o fată cuminte. Parcă așa mi-o închipui și pe bunica mea, în tinerețile ei.

Odată, pe când eram la liceu, m-am îndrăgostit de un profesor de-al nostru, un om cult și nu prea în vârstă. Eram însă foarte circumspectă în a-mi manifesta sentimentele, căci mi-ar fi fost penibil ca el să descopere ce se întâmplă cu mine. Nu știu dacă a aflat vreodată ce simțeam eu. Totuși, auzindu-l odată certându-se cu soția sa, în cancelarie, m-am vindecat repede de simpatia ce o aveam pentru el. De atunci am devenit îngrozitor de răutăcioasă, trânteam lucrurile pe bancă, vorbeam tare, gesticulam. Mă mir și acum de câtă stăpânire a dat dovadă profesorul acela al meu, de nu m-a dat niciodată afară din clasă!

Am intenționat să urmez medicina, ca să dau curs atracției declarate în familia noastră pentru această profesie, mereu nerealizată. Aveam însă o prietenă mai mare cu câțiva ani ca mine care a depus toată strădania ei să se facă doctoriță. Când aproape trebuia să dau și eu admiterea la facultate, am întrebat-o cum se simte în ipostaza de medica. Nimic palpitant! Părea tare dezamăgită. Totul se transformase într-o rutină. Nu mai avea nici vise, nici idealuri. Apatia ei a fost ca un semnal pentru mine, căci mi-am scos din minte pentru totdeauna ideea de a mă face medic, cu tot riscul de a intra în conflict cu părinții mei.

Am încercat în multe feluri să fac ceva care să-mi întrețină viu spiritul creativ. Practic, am făcut de toate: desenam frumos, cântam în corul liceului, scriam poezii. Am reușit chiar să-mi aranjez o mică expoziție cu desenele mele, și-am publicat câteva poezii într-o revistă literară. Totuși, nu mă decideam să urmez vreuna din aceste direcții. Eram prea departe de toate acestea, aveam multe de învățat, eram tare nehotărâtă.

Am simțit totuși, la un moment dat, că trebuie să-mi fac un rost în viață. Așa că m-am apucat, precum băieții, să învăț matematica și fizica. Mi-a venit așa, deodată, să încerc să dau admitere la Facultatea de Mecanică. Vroiam să devin ingineră, să lucrez undeva într-un laborator de fizică, să cercetez. M-au dezamăgit însă multe lucruri la facultate: tot învățam și învățam, din obligație parcă, dar nu reușeam să verific nicăieri nimic din cele învățate!

Sinceră să fiu, sunt un pic dezamăgită. Unde mai pui că se apropie și sesiunea de examene. Trebuie însă să "rod" cursurile, căci nu-mi pot permite să mă fac de rușine.

Ce crezi despre mine acum? Sunt sigură, te-am speriat un pic cu mărturisirile mele. Ce ți-am spus însă, nu-i nici a zecea parte din ce-mi poate capul și obrăznicia. Am căutat să fiu sinceră. Sunt însă nemiloasă când vreau să mă distrez pe seama cuiva!

Marian! Mă admiți așa? Poate mai am șanse să mă schimb cu ceva, în viitor. Deși, după cum mă știu, sunt cam puține...

Tu ce mai faci? Cred că ești exasperat stând acolo, în singurătatea muntelui și a cerului tăcut. De-ai ști însă cu câtă emoție am vizitat Observatorul acela al tău! Cât de impresionată am fost de explicațiile pe care mi le-ai dat chiar tu cu privire la "steaua albastră" cea neîndurătoare. Sper să nu fiu și eu o stea albastră... pentru cineva!...

Încerc să mă concentrez și să mă gândesc la ale mele, la cursuri, la prieteni, la părinți. Mi-e imposibil însă! Mi-au rămas gândurile la tine și la locurile acelea!

Uite, e miezul nopții acum, în timp ce îți scriu această scrisoare. Când voi adormi, s-ar putea să visez iarăși plimbarea aceea la Observator. Mi-ar plăcea atât de mult să primesc și eu o repartiție la Observatorul tău, după ce voi termina facultatea!

Știu, nici acolo fericirea nu vine de la sine și pe deplin, dar aș încerca să am acea stare de visare pentru absolut, care domnește în spiritul multora dintre noi.

Uite, acum promit să te las în pace! Așa-i că te-am zăpăcit cu gândurile mele împrăștiate? Sunt convinsă, te-am speriat într-atât de mult, încât îți va fi frică să ai de-a face cu o fată nebunatică așa precum sunt eu.

Încerc să mă schimb, poate chiar voi reuși. Dar asta, neapărat, de dragul cuiva care reușește să mă impresioneze. Sau, poate, de dragul unei idei nemaipomenite.

N-am știut să-ți scriu în așa fel încât să te ispitesc, să mă fac atrăgătoare. De vină este, poate, faptul că eu - acum îmi dau seama - n-am scris niciodată o scrisoare adevărată, în afară de cele pe care i le-am scris bunicii mele.

Dacă apreciezi că-i bine, scrie-mi și mie ceva. Orice, n-are importanță! Vreau să știu doar că ești sănătos și că nu-ți pierzi curajul realizării idealurilor. Și eu mi-am propus să mă gândesc la tine și sper că nu mă vor lua copilăriile pe dinainte!

Salutări și vise frumoase de la "Steaua albastră"!

Cu drag, ADELINA.

P.S. Dacă vei crede că merită să-mi răspunzi, te rog, scrie-mi la adresa: Adelina Marinescu, Aleea Compozi-torilor, nr. 30 D, București

Când am ajuns la sfârșitul scrisorii eram epuizat. Desigur, tot ceea ce am citit m-a uluit. Am mai citit-o odată, apoi încă odată să revăd anumite fraze care îmi bulversau creierii. Și apoi încă odată, când în minte mi s-a strecurat bănuiala că nu Adelina ar fi scris-o, ci altcineva. Iar de atunci am tot recitit-o, mereu găsind un motiv ca s-o fac.

Și azi mai văd în minte acele cuvinte care mi-au înflorit în inimă și au rămas acolo pentru veșnicie. Atunci, abia respiram când le citeam. Îmi imaginam atâtea lucruri, adormeam cu scrisoarea în mâini, iar când mă trezeam, nu puteam să fac altceva până nu o reciteam. O luam cu mine noaptea în Observator, priveam cu telescopul mult mai des steaua aceea. Steaua albastră era acum pentru mine steaua Adelinei.

Cum m-am descurcat cu măsurătorile și raportările mele în acele zile, nu știu. Dar știu sigur că-mi simțeam capul amețit, parcă aiuram tot timpul.

Nu știam ce să înțeleg din multe din cuvintele acelea. Adelina era îndrăgostită sau nu? Nu era cumva doar un capriciu și, de fapt, printre cuvinte mă averiza să nu-mi pun prea mari speranțe în ceea ce pare a fi? Erau atâtea argumente pro și contra încât îmi era greu să înțeleg limpede conținutul scrisorii. Erau fraze în ea în care se părea că sunt de o sinceritate debordantă. În alte locuri însă parcă eram avertizat că trebuie să mă înfiorez la gândul că totul ar putea fi doar o amăgire, una cumplită, și că nu trebuie să mă bazez pe aceste cuvinte de început, nesigure, scrise poate într-o clipă de rătăcire a frumoasei Adelina, clipă care mi-ar putea fi fatală dacă nu sunt atent.

Ceva totuși îmi spunea că în lumea frumosului despre care vorbea Adelina cu atâta patimă, nu ar trebui să nu-și facă loc și loialitatea. Am decis până la urmă să mizez totul pe o singură carte: Adelina este o fată sinceră, în tot ceea ce mi-a scris. Și m-am simțit foarte bine gândind astfel. Era plăcut să port cu mine această credință. Era plăcut să am o prietenă atât de frumoasă, în care să am încredere. Iar credința mea sporea de fiecare dată când îmi aminteam de schimburile acelea de priviri atunci când a fost aici, pe muntele meu. Nu puteam uita chipul ei sublim care strălucea ca o lumină pură sub cerul albastru suspendat peste peisajele cu zăpadă scânteietoare.

De o săptămână citeam și reciteam scrisoarea aceea, când, iată, deodată descopăr cuvintele în care ea îmi cerea să-i răspund. Parcă nici nu le văzusem până atunci. Cum de-am putut fi atât de egoist să nu mă gândesc decât la mine, în timp ce ea aștepta răspunsul meu? Am fost de-a dreptul tare tulburat de această descoperire.

Să scrii, e simplu să-ți propui, dar ce anume să răspund la frumoasele ei cuvinte? Simțeam că răspunsul meu nu va fi într-atât de demn ca să nu distrugă nimic din vraja de care fusese cuprinsă Adelina atunci când mi-a scris. Încercând să găsesc cuvintele potrivite, mi-am memorat întreaga-mi viață, pas cu pas, și tot ceea ce mintea mea altădată putea să scoată sublim din mine. Dar nu mergea. Nimic nu mi se părea că se potrivește cu starea mea. Nu reușeam să înșiruiesc decât niște fapte mărunte, deloc importante, departe de frumoasa ei poveste pe care mi-a scris-o. Am avut vreodată vise cu adevărat? Iată o întrebare la care nu mai știam să răspund...

Am încercat să-mi adun toate gândurile, dar și puținul meu talent de a compune o scrisoare și puținile mele concepte pe care mi se părea că le mai dețin și îmi erau clare. Nimic nu mi se părea demn pentru a fi așternut în scrisoarea de răspuns, dar trebuia să o fac, deja întârziaseam prea mult.

O noapte și o zi am muncit să compun o scrisoare lungă și sinceră. Dar îmi era frică să o expediez, eram perfect conștient că de ea depinde toată fericirea mea viitoare, tot sensul vieții mele de aici înainte.

În următoarea noapte am adormit liniștit. Seara, uitasem să transmit datele meteo, însă nimeni nu s-a plâns de acest fapt atât de neînsemnat, probabil cei de la Vatra Dornei și-au închipuit că "a adormit băiatul acela de la Observator".

În dimineața următoare, încercând să recitesc răspunsul meu, m-am speriat de-adevăratelea: cu așa ceva aveam de gând să cresc în ochii unei domnișoare din București? Am rupt scrisoarea aceea degrabă, în mii de bucățele și am aruncat-o pe foc.

Am luat-o de la capăt. Trebuia să fac ceva să ocolesc, pe cât posibil, vechiul meu stil de a-mi povesti gândurile. Au urmat astfel alte nopți chinuitoare, alte neliniști...

În cele din urmă am decis să fiu mai optimist, de aceea am început să scriu mai direct, mai sincer, înfruntând orice risc. A ieșit o scrisoare mai slabă decât prima, simțeam asta, dar pe aceasta vroiam să o trimit.

Sfârșind-o, m-am simțit și eu extenuat. Totuși, am mai ținut scrisoarea la mine vreo două zile, să mai meditez la cele scrise și, mai ales, să prind complet curajul de-a o trimite. Și astfel s-au scurs două săptămâni încheiate de când promisem scrisoarea de la Adelina, iar răspunsul meu încă nu era expediat. Grea muncă era și asta, de a compune o biată scrisoare unei tinere domnișoare care reușise să-mi sucească mintea și să-mi tulbure liniștea!

A doua zi eram hotărât să pun scrisoarea la poștă, dar în noaptea aceea mi s-a întâmplat un lucru ciudat. M-am așezat în fața lunetelor să-mi fac măsurătorile. Toate stelele erau cuminiți, la locul lor, așa cum le știam. Însă, când să măsoar coordonatele stelei albastre, am rămas blocat...

Nu se poate! mi-am zis. Am greșit ceva? Mai reiau odată măsurătoare... Nu, n-am greșit! Atunci? S-a mișcat pe cer o stea, așa, fără veste? Nu, nu se putea! Mai măsoar și a treia oară... Tot așa! Reglez instrumentele, le șterg de praf, le curăț și repet măsurătorile. Aceeași minune!... Cercetez mai cu atenție steaua aceea și constat că lângă ea apăruse încă o stea, puțin mai palidă. O stea nouă? Sunt prea sigur pe mine, steaua aceea mică nu existase până atunci! Niciun catalog din lume nu o conținea...

Eram de-a dreptul uluit! Să fiu tocmai eu martorul unui eveniment atât de rar, când o stea să iese din eclipsă, din spatele altei stele, chiar în prezența mea? De ce oare steaua albastră se deplasase? Am văzut mai clar, steaua ascunsă părea mult mai mare. Să fie o galaxie? Tot ce era posibil! mi-am zis...

Mai verific totul încă o dată, de la început: tot așa stăteau lucrurile. Dau urgent telefon la Vatra Dornei, cerându-le să se consulte cu alte observatoare privind neobișnuitul fenomen. Cu greu a venit răspunsul lor, iar acesta era împerturbabil: toate celelalte observatoare care au fost întreabate nu remarcaseră fenomenul constatat de mine! Eram sfătuit chiar să mai verific odată! Ce să mai verific?

Solicite sprijinul celor mai mari observatoare astronomice din R.F.G. Nici de acolo nu se vedea fenomenul așa cum l-am constatat eu! Ba, mai mult, am primit de la București și niște vorbe de-a dreptul cinice: să-și vadă băiatul acela de treabă și să mai steargă lentilele de praf!

Ce puteam să mai zic? Eram cumva sub influența unor clipe de inconștientă? La mine se vedea clar straniul fenomen de dedublare. Atunci mi-a trecut o idee prin cap: am solicitat să vină specialiști de la alte observatoare, să vadă fenomenul aici, la mine, la fața locului, dacă tot nu mă cred!

Ce nopți frământate au urmat! Cât zburcium, câte telefoane! Eram mereu trimis la plimbare: liniștește-te, vom trimite pe cineva cu o lunetă la tine, mai așteaptă!...

Cum să mai dormi în așa situație? M-am apucat să recitesc încă o dată scrisoarea pe care aveam de gând să i-o trimit Adelinei. Acum mi se părea cu mult mai bună! Suna cam așa:

Dragă Adelina,

Sunt conștient, oricât m-aș strădui, că este posibil ca această scrisoare să-ți risipească iluziile tale despre mine. Mi-e frică de fiecare cuvânt pe care l-am așternut aici, căci pe cele pe care încerc să le potrivesc, s-ar putea ca tocmai ele să mă piardă iremediabil din ochii tăi.

Îți imaginezi poate cât de fericit aș fi de-aș reuși să nu-ți destram iluzia despre mine, măcar pentru puțin timp după ce vei citi această scrisoare!

Simt și acum fiorii atingerii mâinii tale, atunci când te-am ajutat să escaladăm gardul acele în drumul nostru spre Observator. Sau, mai simt încă mângâierea părului tău, care mi-a atins obrazii când erai preocupată să privești cerul prin lunetă. Sau, încă, acele priviri adânci, fermecătoare, pline de taină și căldură, cu care mi-ai mângâiat inima în mai multe rânduri. Știi că, după plecarea ta, cerul și-a pierdut din strălucirea pură pe care o știam atunci când erai aici, sub el?

Mă întreb deseori de ce s-a întâmplat să apari tu pe aici și să-mi tulburi inima și gândurile? Și asta, după ce-mi învinsesem multe iluzii și mă obișnuisem deja să-mi temperez gândurile și visele aici în singurătatea postului meu!

Toate cuvintele îmi par nevrednice și nepotrivate ca să-ți descriu infinita candoare pe care am întâlnit-o și am simțit-o atunci când te-am descoperit pe tine. Toate iluziile mele din trecut s-au spulberat, n-aș mai cuteza nicicând să mai cred în ele.

N-aș putea să-ți scriu mare lucru despre mine, despre viața mea și despre ai mei. Părinții mei sunt oameni simpli, cât se poate de simpli. Iar viața mea, de când mă știu, a fost plină de greutate, de trudă multă, la școală și acasă. Dar de visat am visat mult,

poate mult mai mult decât s-ar fi convenit. Nu mi-am realizat însă niciunul din visele la care țineam foarte mult și care m-au însoțit până acum. Când eram la liceu, m-am îndrăgostit de o fată frumoasă din clasele mai mici. Dar s-a purtat cu mine cu atâta mândrie și îngâmfare, încât n-am putut niciodată să uit disprețul cu care îmi arunca uneori cuvinte biciuitoare. Apoi, la facultate, nu m-am bucurat niciodată de compania vreunei tinere domnișoare, care păreau, toate pe care le știam, departe de o preocupare care să-mi stârnească interesul.

Din aceste motive, dar și din altele care pot fi subînțelese, mi-am căutat până acum alte idealuri în viață. De pildă, să învăț multe, să realizez în domeniul științific unele lucruri care să-mi aducă bucurie și satisfacție. Însă multe din idealurile mele nu le-am putut atinge până acum, iar de unele s-a ales praful și pulberea. Chiar și idealul meu suprem, acela de a cerceta aștrii cerului, ajunsese să-mi pară, la un moment dat, o cruntă dezamăgire.

Am încercat, uneori, să realizez ceva frumos, o poezie, o melodie, sau altceva. Îmi era însă inima pustie, iar conștiința nu mi-a permis niciodată să mă prefac, să-mi creez fericiri imaginare, cărora să le închin gândurile mele.

Aceasta este, pe scurt, istoria vieții mele neînsemnate de până acum, a zbaterilor mele care m-au dus în cele din urmă, așa cum spuneam, la pierderea multor idealuri.

Adelina, tu ai reușit să-mi aprinzi în inimă o lumină nouă, fermecătoare, plină de încredere. Mi-e teamă, însă, că te-ai înșelat în privința mea. Poate că nu sunt mai mult decât o iluzie trecătoare pentru tine. Cum oare aș putea să-ți ofer frumusețea pe care ți-o dorești și visurile sublime pe care vrei să ți le împlinești?

Dar privirile tale minunate și pline de căldură nu le voi putea uita niciodată! Mai cred în adevărata frumusețe, în sinceritate și în devotament! De aceea mai sper că următoarea ta scrisoare pe care poate te vei obosi să mi-o scrii, să nu fie doar o frază cu care mă vei pedepsi sau mă vei ironiza pentru ridicolul în care știu să mă scufund uneori când îmi fac mari iluzii!

Poate ai așteptat mai mult decât trebuie răspunsul meu. Aș vrea însă să știi că mi-a trebuit mai bine de o săptămână să-mi găsesc cuvintele potrivite, care să fie demne de a fi citite de tine, deși mai tremur și acum la gândul că efortul meu nu se ridică la nivelul așteptărilor tale meritate.

Aș vrea să știu că pot însemna mai mult decât o iluzie. Aș vrea să fiu capabil să preîntâmpin orice deziluzie în legătură cu mine. Oricum, voi rămâne recunoscător o viață întregă pentru strădania ta de a-mi acorda atenție. N-aș putea uita niciodată o asemenea întâmplare din viața mea, în legătură cu o ființă a cărei frumusețe m-a cucerit pentru totdeauna!

Dragă Adelina, rămâi cu bine! Îți mulțumesc încă o dată că mi-ai scris! Totodată, îți doresc multă baftă la examenele care urmează să le susții! În final îmi pun speranța că poate îmi vei mai scrie și, de ce nu, poate într-o zi ne vom putea revedea!

Cu stimă și devotament,

Marian.

După această ultimă lectură m-am gândit că ar fi bine să adaug și următoarea veste care mă tulburase atâta în ultima vreme:

P.S. În ultimul timp am observat unele lucruri foarte ciudate privind "steaua albastră" pe care ți-am arătat-o atunci: un astru necunoscut și straniu a răsărit lângă ea. Un fenomen care, practic, ar trebui să fie imposibil, sau foarte puțin probabil. Dar totul ar trebuie să fie reverificat!

A doua zi, trezindu-mă dis-de-dimineată, mi-am făcut curaj și am plecat la Vatra Dornei să pun chiar cu mâna mea scrisoarea la poștă. Până seara m-am întors și am alergat de îndată la Observator. Am șters meticulos lentilele, am reglat toate instrumentele. Am pregătit totul și m-am pus pe așteptat, să vină mai repede întunericul și să încerc din nou să dezleg misterul stelei albastre dedublate. Mie mi se părea că sunt perfect lucid, căutam permanent să fiu convins că așa stau lucrurile și că nu trăiesc niște iluzii.

A venit noaptea. Instalat în fața telescopului meu cel mare, verific din nou, cu răbdare, toate pozițiile astrilor. Totul era perfect. Mă uit apoi - pe furiș, parcă cu teamă în suflet - la steaua mea albastră. Fenomenul de dedublare persista! Fenomenul acela continua să mi se arate, la fel ca prima oară! Atunci, de ce oare nu-l văd și ceilalții? Eram tare intrigat de situația asta.

Atunci am pus din nou, hotărât, mâna pe telefon, și am cerut legătura direct cu institutul de care depindeam, zicându-le celor de-acolo:

- Rog insistent să-mi trimiteți specialiști cu lunete mai bune, ca să elucidăm odată misterul pe care eu îl observ aici, de câteva nopți la rând!

5

Dacă până atunci îmi făceam datoria de supraveghetor al cerului nu cu prea multă tragere de inimă și doar după cum eram într-o dispoziție mai bună sau mai proastă, acum însă, dintr-odată, devenisem scrupulos și conștiincios în toate măsurătorile pe care le efectuam. Misterul dedublării stelei albastre reușise să mă convingă cât de important este ca cerul să fie urmărit atent, noapte de noapte, chiar și atunci când pare că este lipsit de mișcare.

Știind bine că va trece ceva timp până când îmi vor sosi ajutoare, m-am apucat singur să încerc să dezleg fenomenul inexplicabil, după canoane științifice.

Recapitulând întâmplările, lucrurile stăteau cam așa: într-o zi văd steaua albastră la locul ei, iar în următoarea o văd mutată din loc, cu puțin, e drept, și, în plus, alături de ea a răsărit un astru ciudat, poate o galaxie cu totul necunoscută până acum.

Faptul că o stea este văzută, chiar și foarte slab, înseamnă că ea radiază lumină în toate părțile, iar un mic fascicol din lumina ei revine și celui care o privește. Însă o stea ar trebui să fie văzută din zone întinse din Cosmos și de pe Pământ. Așa ar trebui să fie, în teorie. Dar steaua mea cea nouă o văd numai eu, iar pentru alte observatoare din lume ea este invizibilă, probabil este ascunsă în spatele stelei albastre. Asta ar însemna poate că, în zona mea ajung raze deviate ale astrului ascuns, conform proprietății de curbare a direcției razei luminii în vecinătatea unor corpuri cerești masive.

Îmi explicam, deci, acest mister, că eu văd o stea și alții n-o văd, că nu poate fi altceva decât un efect curios al teoriei relativității lui Einstein. Pe mine mă uimea însă altceva: de ce fenomenul este, în același timp, foarte focalizat (îl observ numai eu) și foarte stabil (se manifestă constant, timp de mai multe zile, în același loc restrâns)?

După cunoștințele mele, acea rază curbată ar trebui să intercepteze Pământul doar o clipă, ca apoi să se depărteze grăbită în spațiul dintre stele.

Tot încercam să-mi explic în ce fel și cum anume se petrece stabilitatea fenomenului și nu găseam nicio idee care să mă ajute cu adevărat. Într-una din nopți, a cincea de când înregistrasem dedublarea stelei albastre, după ce am terminat de făcut măsurătorile și după ce m-am chinuit zadarnic să-mi explic în vreun fel de ce vedeam fenomenul acela, tocmai mă pregăteam să pun husele pe telescoape când, chiar în acel moment, un zgomot asurzitor, o zdruncinătură înfiorătoare a făcut să se cutremure mansarda Observatorului. Am auzit geamurile făcându-se țândări, lunetele și instrumentele răsturnându-se, mesele și obiectele împrăștiindu-se, iar eu am fost doborât la podea. După ce mi-am revenit din acel șoc cumplit, întâi m-am mirat că mai eram teafăr. Am coborât repede scările și am ieșit afară să văd ce anume a produs zguduirea aceea.

În noaptea rece, afară, se auzea un vuiet sinistru al pădurilor din apropiere. Prin văzduh plutea parcă un miros iritant de rășină, dar și ceva pătrunzător, ca scrumul ori ca praful de stâncă. Prin păduri și poieni se vedeau mulți copaci răsturnați ori frânți de la mijloc.

Ce s-a întâmplat? Un atac aerian? Nu părea. Deși nu știam sigur, mi-am imaginat că nu așa arată un bombar-dament. Să fi fost un cutremur de pământ? Nici asta nu putea fi, prea a fost violent și de scurtă durată!

O fi fost vreun meteorit! îmi zic. Cercetez în noapte, de la distanță, munții și pădurile întunecate, cu poienile lor sure, înzăpezite, să văd ceva care să-mi indice căderea vreunui meteorit, mare sau mic. Mă așteptam să văd fum, vreun crater pe undeva, sau ceva asemănător.

Dintr-odată m-a străfulgerat un gând: te pomenești că evenimentul ăsta are vreo legătură cu ciudata mea stea albastră. Îmi trecu asta prin cap, așa, dintr-odată. A trebuit să surâd mai apoi la năstrușnica mea idee, prea mi se păru că nu aveau nimic în comun cele două fenomene!

Urc iarăși în podul Observatorului, împingând într-o parte mesele și scaunele împrăștiate și dau să aprind felinarul. Dar felinarul era spart. Am încercat să mă descurc pe întuneric, cum am putut, căutând să dau de mânerele țurelelor la lunete. Spre bucuria mea, telescopul cel mare era teafăr. La lumina unui chibrit am reglat lentilele acestuia. Totul funcționa impecabil! Chiar și țurela rotitoare, cea mare, funcționa, e drept, cu un mic scârțâit, aproape imperceptibil.

Mi-a venit ideea să folosesc telescopul pe post de binoclu. Începusem să rotesc țurela telescopului încet, încet, iar la fiecare popas al cadranului priveam prin obiectiv în întuneric, scrutând pădurile și culmile munților, doar, doar voi descoperi ceva. Nu am văzut însă nimic demn de luat în seamă.

Reiau încă o dată cercetările. Acolo, în vale, cineva aprinsese un felinar. Mai încolo, se vedea încă un felinar. Au fost aprinse mai multe lumini pe la casele din sat. Pesemne tot satul a fost tulburat de ceea ce se petrecuse cu câteva minute în urmă. Dar, la fel ca și mine, oamenii nu știau ce s-a întâmplat. Caut în obiectiv și cabana. Deja observ

un geam spart, dar și o lumină, probabil se trezise și moș Bursuc, întrebându-se și el ce se întâmplase.

Hai să caut meteoritul după efectul asupra pădurii, îmi zic. Cercetez cu telescopul: în dreapta - brazi doborâți, câte unul ici-colo. Caut pădurea în locul unde părea mai afectată. Aha! Iată, acolo, în depărtare, într-una din nenumăratele văi, se vedea ceva ca o ceață de praf care se împrăștia încet. Iar pe șirul de pietre de pe povârnișul acela stâncos, de munte, ca și pe bradul de deasupra stâncilor, se vedea reflectată o palidă lumină, abia perceptibilă.

Îmi concentrez obiectivul telescopului, cu mai multă atenție, în acel loc. Da, acolo e ceva! Acum văd chiar bine o oarecare iluminatie pe stânci și pe bradul de deasupra. Și, curios, în acea pădure mi se părea că zăceau răsturnați o mulțime de brazi, în mare neorânduială. În alte părți, prăpădul părea mai puțin evident.

Cobor din mansardă și intru din nou în camera unde aveam telefonul. Dar, spre nemulțumirea mea, telefonul era complet mut: ori se stricase, ori căzuse vreun stâlp cu firele. Exact asta îmi mai lipsea, acum eram cu totul izolat...

Urc iarăși la telescop să cercetez încă o dată locul unde mi s-a părut că am văzut slabe urme de lumină. Lumina aceea palidă era sesizabilă și acum cu telescopul, dar cu ochiul liber nu se vedea mai nimic. Îndrept telescopul spre steaua albastră: aceeași situație; monstrul stelei noi o însoțea îndeaproape.

Cel mai probabil părea că acel zgomot înfiorător se datora, într-adevăr, unui meteorit. Oricum, mi-am zis, cade tot în atribuțiunile mele să cercetez acest fenomen. Și asta, cât mai repede, înainte de sosirea altor echipe de investigație. De aceea mi-am făcut un plan cum aș putea ajunge prin pădure la locul unde am văzut lumina aceea abia perceptibilă. Cu ajutorul telescopului mi-am fixat un șir de repere pe culmile câtorva înălțimi muntoase intermediare ca să pot regăsi locul unde credeam că trebuia să fie ceva.

Dacă voiam să plec să cercetez locul, nu aveam prea mult timp de pierdut. De aceea am plecat de îndată spre cabană să văd ce s-a întâmplat pe acolo. Mi-am luat hainele cele groase și am decis să pornesc la drum. N-am insistat să-l mai caut pe moș Bursuc care, pesemne, după ce s-a mai liniștit treaba, s-a întors înapoi în cămăruța lui și poate chiar avea de gând să-și reia somnul.

Am bâjbâit prin cabană pe întuneric până mi-am găsit cele trebuincioase. Apoi am ieșit afară și am pornit în direcția presupusului loc al întâmplării.

În poiana din jurul cabanei se vedea cât de cât, cerul era senin, înstelat, iar zăpada albă lumina bine drumul. În sat oamenii păreau că s-au liniștit, probabil că au început să se culce la loc, deducând asta după luminițele care începeau să dispară de pe la casele din vale. Totuși, am zărit în ultima clipă o umbră urcând spre cabană dinspre sat. Era un localnic pe care nu l-am recunoscut.

- Cine-i acolo? stigă omul când mă văzu.

- Marian, de la Observator!...

- Măi flăcăule, ce-a fost prăpădul ăla de adineauri?

- Nu știu, nene! Încerc și eu să mă lămuresc. Chiar asta fac acum...

Apoi îi explic cetățeanului concluziile la care ajunsese până în acel moment, precum și planul meu pe care tocmai îl puneam în practică.

- Nu mergi cu mine, nene, să vedem ce-i acolo? îl invit eu, crezând sincer că-mi poate fi de folos.

Auzind despre ce-i vorba, omul începu să dea din colț în colț, să mă lămurească să o las și eu baltă până se face ziuă, că nu-i de umblat prin păduri la ora aceea.

- Ei, dacă nu poți, nu poți, îi zic. Oricum, eu sunt dator să plec acolo. Chiar acuma! Rămâi cu bine, nene!

Și am început să cobor pe povârnișul muntelui, ca să ajung în pădurea din vale, pe acolo pe unde trecea linia dreaptă a traseului cu reperele stabilite de mine. Dar înainte de a ajunge din nou în pădure, văd pe cineva stând cocoțat pe un gard, în miez de noapte.

- Alo! Ce faci acolo? strig către necunoscut.

- Sunt Mihăiță, de aici, de la casa asta...

Mi-am dat seama că cel care stătea pe gard era un băiațaș de vreo paisprezece sau cincisprezece ani.

- De ce nu dormi, măi, Mihăiță, la ora asta? îl întreb.

- Mi-a pierit somnul! Nu știi, nene, s-a dărâmat cumva muntele în partea cealaltă?...

- Nu-ți fie teamă! Nu s-a dărâmat niciun munte. O fi căzut vreun meteorit...

- Meteorit?!...

- Da, meteorit! Ce te miră așa?

- Da' ce e ăla un meteorit?

- Adică un bolovan mai mare, un corp ceresc, ca o stâncă mare care vine din cer și care arde când cade, precum un foc mare!...

- Ca un foc? Și matale unde mergi acum?

- Mă duc să caut meteoritul!

- Știi ceva, nene? Ia-mă și pe mine! Mi-ar plăcea să văd un meteorit!...

- Atunci, haide! Dar ai tăi ce-o să zică? Dacă te caută și nu dau de tine?

- Nu-i bai! Ai mei dorm cu toții...

Băiatul era încântat să mă urmeze. Dar îi mai trecu ceva prin cap și-mi zise:

- Nene! Știi ceva? Trag o fugă până în acasă să iau felinarul. Ce zici?

- Fugi, dar repede! Dacă n-ai venit în cinci minute, să știi că plec fără tine!...

Rămăsesem iarăși singur, așezându-mă lângă gard. Nu prea trăgeam nădejde că Mihăiță al meu se va ține de cuvânt și se mai întoarce. Luna încă nu răsărise și, cu toate că în sat era multă zăpadă iar stelele luceau pe cer, știam bine că în pădure voi găsi un întuneric deplin. De aceea mi se părea o idee bună să am un felinar în drumul meu.

Am rămas foarte surprins văzând o lumină de felinar răsărind în livadă și pe Mihăiță alergând spre mine.

- Unde ești, nene? Am venit, sunt gata!

- Bravo, Mihăiță! Nu trăgeam nădejde să te mai văd...

- Se poate?! Să nu văd eu meteoritul?

- Bine! Să mergem. Va trebui însă să trecem peste munte și peste multe văi, pe de-a dreptul, căci altfel nu mai nimerim locul unde am văzut acea ciudată lumină din adâncul pădurilor.

Până la urmă s-a dovedit de mare folos felinarul lui Mihăiță, căci altfel ar fi fost groaznic să străbatem desișurile pădurii, să pășim peste copacii doborâți, peste râpi și vâgăuni. Aveam și norocul că, deși ramurile brazilor erau încărcate cu multă ninsoare, pe sub copaci zăpada nu era prea mare și se putea merge lesne.

Începusem truda mare de a urca și coborî peste culmile și văile muntelui, în linie dreaptă, ca să nu ne abatem prea mult de la țintă. Pe fiecare culme nădăjduiam să putem corecta direcția.

Prima culme a traseului era atât de puțin înaltă și atât de împădurită încât, realmente, nu am reușit să văd nimic. În schimb la următoarea, mult mai înaltă, am avut șansa să-mi regăsesc reperatele. Pentru asta a trebuit să urc într-un brad înalt, deși nu era deloc un lucru ușor să urci într-un copac, noaptea, printre crengile ude și pline de zăpadă. Din vârful lui îmi regăsisem reperatele și mi le-am fixat pe următoarele, așa că, după ce am coborât am știut clar, cot la cot cu Mihăiță, pe unde să o luăm ca să ajungem în următoarea vale.

Ce chinuri cumplite am întâmpinat! Mi-era milă și de Mihăiță cât de greu i-a fost, ba chiar regretam că-l luasem cu mine, dar mă gândeam că, fără felinarul lui, mai mult ca sigur că aș fi abandonat expediția mea din noapte. Eram însă pătruns până în măduva oaselor de hotărârea și curiozitatea omului de știință, perfect conștient de importanța acțiunii. Și, culmea, chiar tovarășul meu, Mihăiță, un biet copil, îmi dădea suficient curaj și ghes la drum, când îl vedeam cu cât suflet mă urma și nu se plângea deloc de oboseală. Erau semne bune că expediția noastră trebuie să continue!

Pe următoarea culme a trebuit să fim mai precauți ca să nu pierdem reperatele și direcția. Unde mai pui că exista și riscul să trecem de obiectivul nostru.

Simțeam că mă atașez de-a binelea de tovarășul meu din această temerară drumeție. Mă încuraja entuziasmul lui. Vorbeam rar, în schimb depuneam mari eforturi ca să depășim toate obstacolele pe care le întâlneam în cale. Începusem să urcăm povârnișul mai abrupt al unui munte care, după configurația terenului - abundent în colțuri stâncoase și acoperit cu arbori doborâți și încurcați în fel și chip - prevestea a fi culmea cea mai înaltă unde, după socotelile mele, ar fi trebuit să fi căzut meteoritul după care umblam de atâta vreme.

Pe măsură ce urcam, căutam permanent să mă orientez și să disting semnele care îmi reperau obiectivul. Simplu de spus, însă greu de realizat. La fața locului, muntele acela avea cu totul altă conformație decât aceea pe care o știam și o remarcasem eu de la Observator. Avea o mulțime de povârnișuri, era plin de râpi prelungi și sălbatice.

De un mare folos ne-a fost însă faptul că, deși zvelți, copacii erau mai rari, așa că se putea vedea în jur mai mult decât ne-am fi așteptat. Totuși, oare cum ar fi trebuit să începem căutarea luminii aceleia pe care o văzusem de departe? La fața locului nu se zărea nimic care să ne atragă atenția, nimic care să ne ajute să distingem ceva. Părea doar că fiecare colț de stâncă e iluminat și că toate coroanele brazilor aveau un nimb imperceptibil de lumină.

Am urcat o vreme muntele pe o configurație întortocheată a traseului, până am început să simțim că intrăm într-un povârniș abrupt. De la o oarecare înălțime se puteau vedea spinările întunecate ale munților rămași în urmă. Zărisem chiar, în plan îndepărtat, poiana albă, unde se afla Observatorul Astronomic.

Începusem să prind oarecare speranță. Trebuia să ajungem neapărat pe linia reperelor plănuite de mine. În fine, am reușit să le alinez pe toate... Acum doar trebuia să cercetez atent și, dacă nu greșisem cumva muntele, meteoritul ar fi trebuit să fie pe undeva pe aproape. Copacii doborâți, cu rădăcinile scoase din pământ, rădăcini înalte cât casa și încărcate de noroaie proaspete, zăceau stranii peste tot în calea noastră, părându-ni-se ca după un cumplit cataclism.

Unde era însă reperul cu pricina?

Mi-am aliniat încă o dată reperatele. În acel moment, mi s-a părut că recunosc un grup de copaci, așa cum îl văzusem prin telescop. Iată și stâncă, cea care îmi păruse mai luminată atunci când am plecat de la Observator! Părea o stâncă oarecare, căci mai fiecare colț era luminat un pic, doar că bradul de deasupra ei părea mult prea veștejit...

Începusem să-mi pierd din entuziasm. Unde erau semnele pârjolului pe care ar fi trebuit să-l descopăr? Unde era cenușa, focul, craterul? Nici măcar nu mirosea a fum prin apropiere.

- Și totuși, trebuia să fie ceva! Am văzut clar o lumină importantă în zona asta! zic eu cu glas tare, ca să audă și Mihăiță nedumerirea mea.

- Poate n-am nimerit bine locul...

- Ei, cam pe aici am văzut eu lumina!...

- Atunci ce facem?

- Mai căutăm. Trebuie să găsim ceva!...

Și am tot căutat, fără niciun folos însă. Mihăiță, care purta felinarul, tot încerca să-mi spună ceva, neliniștindu-se.

- Ce-i, Mihăiță?

- Felinarul, nu mai vrea să ardă!...

- Ne descurcăm noi și fără el! Să-l atârnam undeva sus pe o creangă, ce zici?

- Mai bine îl duc în mână că mi-e teamă, cine știe, să nu-l pierdem, că mă ceartă tata!...

- Bine! Ține-l, dacă vrei!

Începusem să scotocim amănunțit zona, prin preajma stâncii și a bradului cel palid. Nici vorbă să găsim vreun crater sau vreo urmă de pârjol. Eram epuizați după atâtea ceasuri de drum și de căutări!

Aveam acum destule motive să consider că m-am înșelat, că ipotezele mele au dat greș, că cine știe ce reflecție ciudată îmi dăduse impresia unei lumini pe stâncă aceea. Și chiar mă pregăteam să-i zic lui Mihăiță să ne întoarcem. Numai că, în acel moment mi-a apărut în fața ochilor imaginea neînchipuit de frumoasă a Adelinei, fapt care m-a determinat să reiau cu ambiție și mai mare cercetarea tainei luminoase din preajma stâncii. Am început să explorez amănunțit fiecare copac dărămat, fiecare groapă.

- Sunt sigur, undeva pe aici am văzut lumina! Era chiar sub bradul ăsta cu vârful rupt!

Am urcat iarăși până sub brad, privind în urma mea, în jos, unde vedeam o mulțime de copaci ruți, claie peste grămadă. Apoi mi-am zis să mai încercăm odată norocul, așa că am început să coborâm din nou, cățărându-ne pe trunchiuri de copaci, până am ajuns în dreptul unei văgăuni, ca o groapă adâncă peste care era răsturnat un copac. Groapa aceea mi s-a părut suspectă: crengile de deasupra ei erau ofilite, rupte în multe bucăți, iar pereții, nu se știe de ce, aveau o ciudată culoare verzuie, parcă ar fi fost din frunze. Privind mai atent am văzut că ceva sub forma unor raze verzi țâșnea în sus din fundul gropii.

Dacă până atunci nu ne fusese teamă de nimic, acum am devenit și eu, și Mihăiță, din cale afară de circumspecți. Ne-am apropiat cu multă precauție de gura văgăunii și am început să pășim peste trunchiul bradului căzut peste ea.

- Ce facem? Ne băgăm înăuntru? mă întrebă Mihăiță, nedumerit de intențiile mele.

- Vreau să văd ce-i în ea, dar să avem grijă să nu cădem în cine știe ce prăpastie!...
- E o lumină neobișnuită!...
- Da! Să cercetăm cu atenție!
- Mă încurcă felinarul ăsta!
- Agață-l colea, de o creangă. Îl luăm după aceea, la plecare.

Ținându-ne de crengi, iată că am ajuns chiar deasupra gropii. Acum puteam distinge mai bine: văgăuna aceea era scăldată într-o lumină stranie, cu unduiri imprecise pe fundul ei de verde și albastru. Părea adâncă de vreo zece metri și inundată de o lumină liniștită, ușor pâlپاitoare, părând că în adâncul ei ardea un foc cu niște flăcări mici, ciudate.

Ne țineam cât puteam de bine de crengile bradului rupt ca să ne putem apleca și mai mult să vedem ce se mai poate distinge în groapa aceea.

- Hai să aruncăm o piatră! îmi propuse Mihăiță.
- Ce-ai spus? Nu e bine! zic eu. Nu putem ști ce importanță extraordinară ar putea avea pentru știință ceea ce vedem noi acum!...
- Iartă-mă, nene Marian!
- Nu-i nimic! Doar să umblăm mai cu precauție, să nu stărnim nimic care ar putea să cadă în groapă.

Mi-am dat seama că ceea ce vedeam nu era nicidecum un meteorit obișnuit, ci un mesager cu totul straniu din cosmos. Ceva de altă natură decât un meteorit. Fără îndoială, acest obiect a fost la originea zguduirii neobișnuite din acea noapte! Totul ar fi fost mult mai simplu de explicat dacă am fi descoperit craterul unui meteorit obișnuit. Dar ceea ce aveam în fața ochilor era ceva mult mai ciudat, părea un misterios obiect căzut din cer.

De pe trunchiul bradului căzut peste crater încercam să cercetăm cât mai mult taina ce ni se înfățișa privirilor. Acolo, în fundul văgăunii, se afla ceva neobișnuit, ceva sub forma unei camere luminate, precum un cristal oval, sau poate un perete străbătut în interiorul lui de spectre fantastice de lumini aurii, verzui, ori albastre. Ceea ce vedeam părea o piatră de prund șlefuită, străvezie, de dimensiuni uriașe.

Și mai misterios era faptul că în interiorul aceluia corp se puteau vedea prinse ca într-un sloi, niște siluete ciudate, inerte, care semănau cu niște rădăcini de morcov ori cu niște trunchiuri uriașe de termite frânte în zig-zag. Dar nu se observa nici cea mai mică mișcare, doar feeria de lumini mistuia la nesfârșit ciudatul cristal oval.

Ce rău îmi părea că nu luasem cu mine aparatul de fotografiat! Față în față cu un eveniment senzațional, simțeam că sunt copleșit de emoție și îmi vâjâia capul gândindu-mă la importanța deosebită a ceea ce descoperisem. Eram dator să aduc la cunoștința celor de la Institutul din București despre cele întâmplate în noaptea aceea. M-aș fi simțit responsabil pentru orice întârziere, așa că trebuia să întreprind ceva foarte urgent.

- Mihăiță, trebuie să ajung repede în sat, să dau telefon celor de la București.
- Și eu ce fac? Rămân aici să păzesc?
- Nu-i nevoie. Mergi cu mine. Haide! Vezi să nu-ți uiți felinarul!...

Mi-am aruncat o ultimă privire asupra misteriosului obiect, să-mi fixez în memorie cât mai bine toate detaliile, apoi ne-am retras de deasupra gropii, pășind îndărăt și cu grijă peste trunchiul de brad.

Coborând în vale, însemnam pe drumul, cât mai des, rupând și agățând crengi de copaci, pe acolo pe unde treceam, ca să putem regăsi drumul mai repede când ne vom întoarce cu echipele de cercetare. Puteam regăsi drumul și după urmele pe care le

lăsaserăm prin zăpadă, dar dacă ar fi nins din nou ele s-ar fi pierdut, desigur. În sfârșit, am ajuns la un drum umblat și puțin mai luminat care ne-a dus în centrul comunei, unde trăgeam nădejde să găsim un telefon.

A trebuit să așteptăm însă afară, în fața clădirii poștei, până s-a făcut ora 7 ca să înceapă programul. La telefon am insistat să obțin cât mai repede un fir cu Institutul din București. Dar, ți-ai găsit! De ce mă grăbeam așa de tare, că la București instituția de profil începea programul abia la ora 8.

La 8 fix am revenit și am pus mâna pe telefon:

- Alo! Alo! Vă rog cu directorul Vasilescu... Alo!...

- Așteptați o clipă! Îmi răspunse o voce ascutită de femeie. Cu Vasilescu ați spus? Domnu Vasilescu la telefon!...

- Sunt eu, Mateescu, de la Observatorul "Bradul" din Vatra Dornei!...

- Ce mai vrei, măi Mateescule, la ora asta? Te-a speriat vreun urs?

- Scuzați că vă deranjez atât de dimineață. Dar s-a întâmplat ceva nemaipomenit astă noapte! A căzut prin preajmă ceva, ca un meteorit!...

- Și pentru asta mă suni pe mine?...

- Păi, să vedeți, a fost o zdruncinătură formidabilă aici, apoi...

- Nu mai spune! Chiar așa? Poate chiar te-ai și speriat?...

- Da! Am fost azi-noapte până acolo, la fața locului, și am văzut obiectul acela. Pare a fi ca o stâncă mare, luminată cu albastru și verde...

- Uite ce-i, Mateescule! Cred că aiurezi! Ce-mi tot spui fantasma dintr-astea!...

- Vă rog, domnule director! Nu vă mint!...

- Atunci vorbește mai pe îndelete și mai clar!

- Vă spuneam că aseară a fost ceva ca o explozie, care a zdruncinat rău de tot munții de pe aicea. Am reperat locul impactului și am plecat într-acolo. Iar când am ajuns, am găsit acolo un corp transparent, mare cât o cameră și iluminat într-un mod fantastic...

- Vorbești serios?!...

- Da, domnule director! Pe cuvânt de onoare!... Ar trebui să vină imediat specialiștii să investigheze fenomenul...

- Și eu cu ce să te ajut?!

- Apoi, dumneavoastră trebuie să decideți să trimiteți echipa, nu? Și dacă se poate cât mai repede, să nu se piardă ocazia, că va fi un mare păcat!...

- Bine, bine! Alo!...

Na, fir-ar să fie! S-a întrerupt legătura! Mai cer o dată legătura cu Bucureștiul.

- Alo! Domnul director Vasilescu?

- Alo! Alo! A, tu ești ăla cu meteoritul?

- Da, eu sunt! Și v-am rugat să trimiteți o echipă să investigheze, cât mai repede posibil...

- Bine, măi Mateescule! Să văd ce pot face... Sună-mă pe la unșpe!...

- Alo! Alo!...

Tranc! Telefonul s-a închis. Am rămas numai cu Mihăiță al meu.

- Ce facem? Așteptăm până la 11? mă întrebă el.

- Nu! Știi ceva? Tu, du-te acasă. Și așa sunt îngrijorați ai tăi, poate te-au dat dispărut de astă noapte. Îți mulțumesc că m-ai însoțit!...

Deși nu i-a convenit deloc, la insistențele mele băiatul a plecat către casă, promițând să se întoarcă repede înapoi. L-am înțeles, era și el, ca și mine, ros de curiozitate cu ceea ce văzuse și ce ar fi putut însemna.

Eu am început să mă plimb încolo și înapoi, prin fața poștei și a primăriei din comună, să aștept să se facă ora 11. Și, pe când pierdeam astfel timpul, mă îndeemnă gândul să-i dau un telefon Adelinei, să-i povestesc întâmplările prin care trecusem cu o noapte în urmă. Am fost tare dezamăgit când mi-am adus aminte că nu-i cunosc numărul de telefon. Atunci, mă gândesc, poate ar fi bine să-i scriu. Dar nici asta nu puteam face. Mi-am adus aminte că era în plină sesiune, avea poate examene grele de susținut iar eu, să-i rețin atenția cu problemele mele? Poate chiar i-aș strica dispoziția de a învăța cu veștile mele atât de șocante! Așa că trebuia să-mi văd liniștit de ale mele și, în timp, poate apele se vor mai limpezi.

Eram într-o stare de fierbere totală, de nici nu puteam să mai gândesc ca lumea. Încercam din răspuțuri să-mi lămuresc misterul aceluia corp ciudat care a cutremurat munții din jur, devastând pădurea. Cu siguranță că, dacă într-adevăr era un corp ceresc, atunci nu era unul ordinar. Căci singura explicație la o asemenea manifestare a impactului ar fi fost faptul că acel corp are niște proprietăți misterioase, de pildă inteligente. Or, asta însemna că este vorba de o navă cosmică cu ființe inteligente! Un OZN, poate? Ce aterizare, însă! Să facă o asemenea groapă, fără să ardă, fără să ia foc, fără să se topească?!

Și din nou, nu mi-a fost deloc greu să-mi treacă prin cap să asociez cele două fenomene: dedublarea stelei albastre și prezența acestei nave cosmice! Dar, deocamdată, în mintea mea nu vedeam încă nicio dovadă a legăturii dintre cele două evenimente. Până una, alta, mă felicitam pentru prezența mea de spirit de a descoperi cele două evenimente, la distanță foarte mică în timp unul față de altul. În mintea mea credeam că mă voi alege cu vreun pic de glorie. Aș fi putut deveni cel mai de invidiat astronom căci, numai după patru luni de cercetare, am reușit să i-au contact cu astfel de isprăvi!

Și, în timp ce mă învărteam prin fața poștei, deodată m-a cuprins o bănuială ciudată care a reușit să-mi înmoaie oasele: dacă groapa aceea cu nava misterioasă era radioactivă? Dacă m-am expus, din imprudență, la o cantitate mult prea mare de radiație?

Gândul acesta m-a cutremurat. Am simțit prin corp o sfârșeală cumplită, am început să transpir din senin, totul începea să se întunece în fața ochilor mei. Am căutat o bancă să mă așez, fără vlagă. Îmi făceam și probleme de conștiință că îl târâsem cu mine și pe băiețușul acela nevinovat în aventura asta. Ce-o să pățim amândoi oare?

S-a făcut ora 11, așa că m-am reîntors la poștă, solicitând o nouă legătură telefonică cu Bucureștiul.

- Alo! Sunteți domnul director Vasilescu? Alo!...

- Ce-i, domnule? Ești cumva ăla cu meteoritul! Ia, spune, cum te cheamă?...

- Mateescu...

- A, da, Mateescu! Uite ce-i, Mateescule: mâine la prânz aștepți la gară, la Vatra Dornei, că va sosi o echipă de-a noastră, da?

- Vă rog, domnule director, mai e o problemă... Mă gândesc că locul acela al impactului cu meteoritul sau cu o navă cosmică, ce o fi fost, ar putea să fie radioactiv!... Iar eu, și încă cineva, am fost acolo, chiar deasupra craterului...

- Aoleu! În ce belea mă bagi, Mateescule!...

- De aceea, vă rog, cei care vor veni aci să aducă ceva instrumente de măsurat radiațiile!

- Bine, Mateescule! Nu uita: mâine, pe la prânz, la acceleratul de București!...

- Să trăiți! Am înțeles!...

Și uite că iarăși a închis! Doamne, cât de grăbit mai era directorul ăsta al institutului!

Mihăiță a reapărut. L-am întrebat cum se simte și m-a asigurat că destul de bine, iar părinții lui nici nu i-au observat lipsa din noaptea trecută. I-am povestit ce am aranjat cu Bucureștiul și l-am rugat, mâine, să mă caute ca să fie martor la întâlnirea mea cu echipa din capitală, când le voi povesti ce am văzut noi și-i vom duce la fața locului.

Ce să fac, trebuia să aștept până a doua zi. M-am dus la cabană, am mâncat ceva și m-am întins în pat, frânt de oboseală și de nesomn, dar mai frânt de gândurile rele care nu-mi mai dădeau pace. Am adormit și, spre marea mea uimire, am dormit buștean până a doua zi. În noaptea aceea am uitat de tot de datoria pe care o aveam cu munca mea la Observator. Dimineață, după ce m-am trezit din somnul meu adânc, niciodată prelungit atât de mult, m-am pregătit repede să plec la Vatra Dornei, dacă vroiam să ajung acolo înaintea acceleratului care venea de la București.

Moș Bursuc s-a bucurat când m-a văzut teafăr, la cabană, dar a observat cât de neliniștit eram:

- Mulțumesc lui Dumnezeu că te pot vedea iarăși, băiete! Am fost îngrijorat pentru tine, că ai lipsit toată noaptea și toată dimineața trecută!...

Nu i-am pomenit nimic moșului despre întâmplările prin care am trecut. Nu i-am spus nimic nici de presupunerile mele cu privire la radiații. M-am îmbrăcat în tăcere și am plecat la drum lung, l-am luat din cale și pe Mihăiță, ca să ajungem la timp în gara din Vatra Dornei.

6

Acceleratul de București intrase în gara Vatra Dornei exact în minutul prevăzut de grafic. Îmi făceam probleme cu privire la felul în care urma să-i recunosc pe cei din echipa de la institut. Însă, când am zărit coborând din tren vreo trei indivizi, având asupra lor un teodolit, niște role și un cufăr mare de lemn și greu cât toate zilele, mi-am dat seama că nu puteau fi decât cei pe care-i așteptam eu. I-am salutat și am încercat să-i încălzesc cu câteva glume, căci afară se lăsase nu de multă vreme un ger năprasnic, iar ei păreau îmbrăcați cam subțirel.

N-aveam însă timp de pierdut, așa că am stabilit iute ce aveam de făcut ca să părăsim cât mai repede gara aceea friguroasă.

- Cum ducem astea? Ai o mașină? mă întrebă unul dintre ei.

- Nu am! i-am răspuns.

- Și ce facem cu fiarele astea?

Adevărat, nici nu mă gândisem la asta. Oh, ce belea pe capul meu! Trebuia să caut neapărat o mașină pe undeva.

- Așteptați-mă aici, în gară, poate găsesc vreo mașină pe la primărie!...

M-au privit oarecum pieziș și puțin cam dezumflați. Am tras o fugă până la primărie, am intrat decis la primar și i-am spus păsul meu. A trebuit să-i vorbesc și despre un meteorit care a aterizat pe aici pe undeva, pe aproape, pentru că nu prea se lăsa convins.

- Da' ce treabă am eu cu meteoriții voștri? Asta-i treaba ăloră de la centru! Să vină de acolo cu tot ce le trebuie, nu-i așa?

- Domnu' primar, oamenii au venit cu trenul de la București, au aparate multe cu ei, sunt grele și n-au mașină!...

- Bine, bine! Să văd ce pot face!...

A ieșit pe hol, a chemat portarul și l-a trimis să-l caute pe unul, Mitică, șoferul de pe mașina pentru pâine, ca să-l aducă de urgență la primărie.

- Stai și tu undeva pe-acolo, pe un scaun, până vine șoferul ăsta! mă invită primarul, nu pentru că era prea amabil cu mine, ci mai mult pentru că vroia să știe că o terminase cu mine. Nu păru deloc interesat de fenomenele ciudate de care i-am vorbit cu sufletul la gură.

M-am așezat lângă o fereastră și am așteptat aproape o oră, îngrijorat la culme de soarta celor care mă așteptau la gară. Primarul s-a luat cu alte treburi și părea că uitase cu totul de mine.

Dar iată că, în sfârșit, în ușă apăru o figură de șofer mototolind o căciulă în mână. Nu părea nici el să dea prea mulți bani pe mine. Primarul nu era în încăpere în acel moment dar eu, bănuind că el este cel așteptat, i-am povestit și lui că pe noi trebuia să ne transporte, din gară și până în satul din valea Observatorului. M-a ascultat, dar nu prea m-a luat în seamă. Abia după ce a revenit primarul și l-a zărit, s-a și luat de el:

- Pe unde umbli, măi, haimana?...

- Să trăiți, don' primar!...

- Lasă vorba!... Te duci cu dumnealui să iei o echipă de la gară și să o rezezi la Breaza. Ai înțeles?... Da' vii repede înapoi că mai am și alte treburi cu tine!...

- Don' primar! Să trăiți, dar... să vedeți, trebuie să trec pe la moară...

- Nu există! Te duci acolo unde spun eu, apoi mai discutăm!...

- Să trăiți! Am înțeles, dom' primar!...

Ies din primărie cu șoferul Mitică, ne urcăm în camioneta lui și plecăm la gară. Nu-i convenea deloc drumul pe care îl avea de făcut, dar părea că nu are încotro, că așa-i poruncise primarul.

În fine, îi luăm pe cei de la gară și pornim la drum lung, gonind pe zăpada bătătorită, prin văi și sate, până ajungem la Breaza. Asta era după prânz, când soarele mai încălzea încă afară, deși era un ger de crăpau pietrele.

Șoferul ar fi vrut să ne lase în comună, la primărie. Dar la insistențele noastre s-a înduplecat și ne-a dus până la marginea pădurii, acolo unde se sfârșea drumul. Odată ajunși, ne-am descărcat sculele, iar șoferul a întors mașina și a plecat în trombă înapoi spre Vatra Dornei, lăsându-ne să ne descurcăm cu greutatea acelea care trebuiau urcate sus, pe munte.

- Acu-i acu! Să vedem cum ducem sculele astea!... zise unul din echipa venită de la București.

- Ce aveți în lada asta? întreb eu.

- Un contor Gaiger-Muler...

- Cum? Dintr-ăsta ați adus cu voi?! N-ați găsit unul de un tip mai nou și mai ușor?...

- Am luat și noi ce ni s-a dat!

- Sfinte Sisoe! Ditamai hardughie de cutie pentru un biet detector!...

Dar ce era să facem? Aveam totuși nevoie de o sculă ca să măsurăm radiațiile din zonă. Eram decis să nu mai expun pe nimeni la radiații, fără rost. Cu chiu, cu vai și cu mult năduf, am urcat muntele spre locul cu pricina, unde ajungem pe la sfârșitul amiezii. Și, pe măsură ce ne apropiam, chiar și indiferenții mei tovarăși începură să pară când mai însuflețiți, când să simtă ceva teamă, când să-i văd plini de curiozitate. Reușisem să le povestesc de-a fir-a-păr toată aventura mea.

Ne-am apropiat cu mare precauție de groapa aceea plină de mister, măsurând des radioactivitatea. Deocamdată radiațiile erau foarte slabe, nici nu meritau să fie luate în considerare. Nici măcar în vecinătatea gropii n-am măsurat radiații intense, așa că am îndrăznit, pe rând, să ne cățărăm pe bradul cel tânăr căzut peste groapă și să privim în adâncul ei. Eram nespuse de bucuroși că blocul acela luminos și cristalin era acolo, la locul lui, iar acum îl puteau vedea și alți cercetători. Eram în al nouălea cer, mai ales că, de aici înainte, nimeni n-ar mai fi îndrăznit să-mi pună la îndoială descoperirea mea. Să-l mai văd eu pe vreunul că-mi mai zice că sunt un scornitor de povești.

Dar, spre nedumerirea mea, deși beneficiaam un pic de lumina zilei, în interiorul gropii tot nu se putea distinge prea bine. Totul în acel loc părea neschimbat, chiar și formele ciudate, ramificate și noduroase ale crengilor care atârnavă în jur erau exact în aceleași poziții în care le văzusem și prima dată.

- Are cineva curajul să exploreze groapa? întreb eu.

- Fugi d'aci! zise tipul care părea a fi șeful echipei trimise de la București. Ce, vi s-a urât cu viața?!

- Atunci ce facem?

Nu știam ce să facem cu adevărat. Am făcut până la urmă ce ne-a trecut prin cap: am examinat cu atenție ceea ce se putea distinge din fundul craterului acela, am făcut multe, foarte multe fotografii, am luat diverse mostre de sol din diferite locuri. Și, c-am atât!... N-avea nimeni curaj să coboare în groapă și să examineze mai de aproape ce era obiectul acela ciudat. De fapt, am constatat că ne lipseau niște frânghi sau scări, să putem coborî în groapa aceea suspectă.

Eram însă perfect conștient că nu așa trebuia să cercetăm corpul acela misterios. Ne comportam cu toții ca niște profani în domeniu. Cineva a și susținut că ar fi trebuit să facem niște filmări în color, sau în anumite spectre, cu ajutorul unor obiective puternice și nu cu niște aparate obișnuite de fotografiat. Și ar mai fi trebuit să fie luate probe direct din corpul acela ciudat, de pe fundul gropii, ori măcar să fie studiată reacția acestuia la diverse provocări mecanice și optice.

Dar noi de unde să știm toate astea? În școli nu învățaserăm așa ceva. Și apoi, cine se mai întâlnește pe pământ cu un astfel de fenomen? Am ajuns repede la concluzia că ar trebui să ne întoarcem în sat, că și așa afară stătea să se întunece, să mai dăm niște telefoane la București, să aflăm ce mai zic și ei și să le solicităm toate cele necesare.

Am ascuns bine instrumentele cele mari și grele în desigurile din apropiere ca să nu fim nevoiți să le cărăm cu noi și am plecat cu gândul să revenim cu forțe și cunoștințe proaspete.

Am avut noroc, căci la Institutul din București am mai găsit și după program pe cineva pe acolo și am reușit să-l prindem la serviciu chiar pe directorul Vasilescu în persoană, căruia i-am explicat de-a fir-a-păr tot ceea ce am întreprins și am constatat împreună.

- Bine! Am să vorbesc unde trebuie ca să vă trimită mâine un elicopter cu de toate... Să fiți mâine dimineață la primăria comunei!...

Elicopter? Bună treabă! Mai ales că ne aducea și sculele necesare! Până una alta, am luat băieții sus la cabană, unde i-am ospătat cu tot ce am putut și i-am oprit să doarmă peste noapte. Nu le-am povestit însă nimic despre steaua mea albastră văzută de mine prin lunetă. Acesta era încă secretul meu, pe care nu vroiam să-l împărtășesc cu nimeni. Numai Adelina mai știa de el. Și, desigur, cei de pe la alte observatoare care n-au vrut să mă creadă, căci prin lunetele lor nu au văzut nimic suspect. Nu știu dacă Adelina m-a crezut, dar știu bine că toți ceilalți de pe la o mulțime de observatoare astronomice din țară și din străinătate, n-au crezut o iotă din spusele mele.

A doua zi dimineață am coborât în comună să așteptăm elicopterul promis. Acesta a sosit exact la timpul promis, aterizând pe un teren larg din fața primăriei. Lumea din sat s-a adunat ca la circ. Dar noi nu le-am spus mare lucru. În acest sens l-am atenționat și pe Mihăiță, care se ținea scai de noi, să nu care cumva să mai spună și la alții ce se petrece prin satul lui și pe dealurile din preajmă.

Am aflat că elicopterul cu pricina venise nu de la București cum am bănuț noi, ci de la Brașov, de la Institutul de Silvicultură. Dar adusesese cu el tot ceea ce solicitasem, ba încă multe lucruri în plus.

Am urcat cu toții în el și am zburat clătinându-ne pe deasupra pădurilor, până ne-a dus în preajma muntelui unde ne aștepta marele mister de dezlegat. Am recunoscut ușor locul, după forma terenului și după brazii pe care îi știam deja.

Când să ne apucăm să filmăm, ne-am dat seama că era imposibil, din cauza copacului căzut peste groapă și care o astupa parțial. Am fost nevoiți mai întâi să degajăm groapa. Pentru asta am pus mâna pe topoare și ferăstraie, tăind bradul și crengile în bucăți mici, pe care le-am îndepărtat cu grijă ca să nu surpăm marginea gropii și nici să nu se prăvălească ceva în ea. Când am isprăvit treaba elicopterul s-a putut apropia deasupra gropii și s-a putut începe filmarea. Au urmat apoi alte experimente și măsurători. În tot timpul acestor operații, sinistrul obiect a continuat să rămână nemișcat pe fundul gropii. Am mai luat apoi probe de sol și de vegetație. N-am îndrăznit însă nici de data asta să luăm probe chiar din obiectul acela cosmic, niciunul dintre noi n-a avut curajul să se lase coborât până la fundul gropii, cu scări și frânghii pe care de data asta le aveam la îndemână.

Pentru noaptea care a urmat am invitat toată echipa din elicopter la cabană. Ce mai era de făcut am hotărât de comun acord să amânăm pentru a doua zi.

La cabană însă nu prea am avut tihnă, așa că ne-am apucat să dezvoltăm filmele și să le vizionăm cu atenție și curiozitate. Filmat cu obiective puternice și în diferite spectre, obiectul cosmic de pe fundul craterului se vedea cu totul altfel. Dădea impresia unui obiect cu forme topite în masa cristalină, străvezie. Doar că se distingeau o multitudine de alte forme și umbre, mult mai bine conturate.

Nu se poate descrie exact ciudățenia celor văzute. Nu prea se putea distinge dacă sunt ființe sau dacă sunt lucruri. Erau unele forme care semănau și cu păsări, dar și cu

șopârle, și cu antice statuiete de lut. Nu erau forme mari în mărime, aveau cel mult dimensiunile unui câine sau unui iepure.

Una din acele forme a reușit să mă impresioneze în mod deosebit: părea a fi o reptilă ramificată, cu un cap neted, în jurul căruia tremura parcă un cerc de culoare mov. Iar sub cerc, ca o salbă, păreau atârinate mici pungi și guri, ca de verdeață. La fel, membrele aveau și ele acele cercuri mov, mai mici, de care atârnavă mici salbe de pungi și guri. Dacă era o ființă, atunci cu siguranță că era una oribilă! Nu avea niciun zâmbet, nicio expresie, totul părea inert.

A doua zi am continuat filmările și cercetările. Nu mai eram însă singuri, căci între timp se dusese vestea în toată lumea și începură să sosească elicoptere străine din Suedia, Olanda, din statele vecine și încă alte câteva țări. A asistat și foarte multă presă, dar erau prezenți și foarte mulți curioși care se strânseseră acolo, încât au trebuit mobilizate forțe de ordine ca să-i țină la distanță pe intruși și să ne lase pe noi, cei care aveam treabă adevărată pe acolo, să ne facem meseria.

Considerând că a sosit momentul potrivit, seara i-am invitat pe mulți dintre membrii expedițiilor la Observatorul meu, să le arăt straniul fenomen al dedublării stelei albastre. Mă hotărâsem deja să dau în vileag totul. Oricum, eram acum în centrul atenției.

Spre marea mea satisfacție fenomenul se vedea și cu alte obiective telescopice cu care veniseră mulți dintre specialiști. Așa că, a căzut ipoteza aceea care mă enerva la culme că doar instrumentele Observatorului nostru ar fi de vină pentru denaturarea fenomenului. S-au putut, așadar, convinge și alții că fenomenul dedublării stelei albastre era unul real, care a fost observat și constatat și de alți specialiști, nu numai de mine.

În a treia zi de cercetări, când să privim în craterul acela misterios, vedem un întuneric desăvârșit. Totuși, luminat puternic, corpul ceresc din adâncul gropii se putea vedea acolo, la locul lui, cu aceleași forme și-n aceeași poziție pe care o știam.

Echipele din străinătate care au venit să investigheze misteriosul obiect s-au înmulțit într-atât, încât nu-și mai găseau rând și loc să survoleze și să filmeze craterul, în cele mai diverse spectre, să măsoare amănunțit prin preajmă, să ia urme și amprente de pe copacii căzuți, pe diferite direcții, mostre de roci și câte și mai câte.

Dar, surpriză totală! În ziua următoare obiectul cosmic de pe fundul craterului a dispărut cu totul! Ceea ce a uimit însă pe toată lumea a fost că, la decolare, obiectul acela nu a pârjolit nimic în jur, nu a lăsat niciun semn pe vreunde și nici nu a scos vreun zgomot care să fi fost interceptat de cineva. Și doar erau atâtea aparate și instrumente de măsurat și de înregistrat prin preajmă, care ar fi trebuit să fi lăsat vreo dovadă, ceva. Dar, nimic. Nicăieri nu a rămas nici cea mai vagă urmă despre cum a dispărut misteriosul obiect, cum s-a evaporat el. Nici în crater nu se vedeau semne deosebite, nu erau deloc alte semne decât cele pe care le știam din filmări și din fotografii. Nu erau nici galerii laterale, ori în profunzime, nimic. Doar bradul ce se înălța în vecinătatea gropii părea un pic mai ofilit. Cel puțin așa susțineau unii, care păreau observatori mai fini.

Dar iată că ne-a venit în minte să măsurăm din nou nivelul radiațiilor. Extraordinar, radiațiile înregistrate acum erau nespuse de mari! În toate zilele din urmă uitaserăm cu desăvârșire să le mai măsurăm!

Am alertat de îndată toate echipele și pe toți gură cască de pe acolo să nu se mai apropie de crater.

Însă senzația că așa putea să fiu iradiat m-a cutremurat. Ce-o să mă fac? La ce-mi va folosi toată gloria asta cu obiectul necunoscut dacă sunt iradiat și n-o să mai trăiesc

mult ca să mă bucur? Și asta s-a întâmplat tocmai când îmi doream atât de mult să trăiesc, să fiu sănătos, să pot să o cunosc mai bine pe Adelina!...

Dintr-odată mi-a dispărut tot cheful, așa că am dispărut prin pădure, cam pe același traseu pe unde mersesem în prima noaptea în tovărășia lui Mihăiță. Am ajuns la cabană unde am constatat că moș Bursuc avea o groază de probleme de rezolvat cu atâția oaspeții în preajma lui și din atâtea neamuri, că nu se mai înțelegea bine nici cu românii. Fiecare vroia fel și fel de lucruri, iar el nu înțelegea prea bine ce i se cerea. M-am retras pe ascuns în camera mea cu speranța că voi putea să mă liniștesc. N-am reușit însă, căci tot corpul și capul îmi vâjâiau și aveam febră.

Spre seara, neavând somn, am urcat la Observator să văd ce se mai întâmplă cu steaua albastră. Aici mă aștepta o altă surpriză de proporții: steaua își relua obișnuita poziție pe cer, iar cea care o dedublase dispăruse cu desăvârșire! Acest nou eveniment făcu să-mi bată inima cu putere. Am părăsit Observatorul repede și am plecat în grabă spre cabană să comunic știrea celorlalte echipe care se mai aflau în zonă. Mi-au confirmat și ei: într-adevăr, dedublarea nu mai exista.

Trebuia să mă bucur numai pentru că am avut martori că fenomenul existase la un moment dat și fusese recepționat de mulți alți ochi de specialiști. Unii dintre cercetători susțineau că trebuie să existe cumva o corelație între cele două fenomene remarcate de mine în locul acela. Dar care era explicația? Aici era misterul cel mare!...

M-am retras din nou în camera mea, depunând eforturi uriașe să adorm, căci mă simțeam tare obosit. Dar nici de data asta nu am putut așipi. Vrând-nevrând, am început să recapituliez în minte toată povestea care mi s-a întâmplat de o vreme încoace.

Părea evident că apariția navei cosmice era strâns legată de fenomenul dedublării stelei albastre, atât din punct de vedere al locului unde se petrecuseră, cât și ca interval de timp. Apăruseră cam în aceeași perioadă de timp și, cu siguranță, au dispărut aproape concomitent.

Mi-am imaginat niște raze provenind de la o galaxie ascunsă, care s-au curbat când au trecut prin preajma stelei albastre. Mi-am imaginat cum aceste raze au suferit devieri miraculoase, căpătând astfel o concentrare deosebită, ceva ca un laser.

Mi-a trecut prin minte, așa dintr-odată, că este posibil ca niște nave cosmice ale unor civilizații extraterestre să exploateze exact aceste raze pentru a se deplasa prin spațiu. O astfel de rază concentrată, care ar trebui să existe mereu în spațiu atâta timp cât există cuplul galaxie - stea albastră, trebuie să fie una intens urmărită de nave cosmice capabile să capteze energia necesară deplasărilor și pe care ar putea s-o acumuleze pentru efectuarea unor expediții scurte, de pildă în vecinătatea razei.

După noile mele ipoteze nava cosmică ajunsese pe Terra urmărind o astfel de rază concentrată. Și, atunci când raza s-a îndepărtat, nava n-a ezitat s-o urmeze, decolând de îndată de pe Pământ!

În fine, îmi formasem o teorie în care înțepeam, încetul cu încetul să cred. Ideea mă fascina, doream s-o comunic și celorlalți. Abia așteptam să vină dimineața să pot face acest lucru. Evident, nu reușisem să explic stabilitatea deosebită a fenomenului deasupra locului de pe Pământ, și nici aria lui extrem de restrânsă de vizibilitate. Dar ce mai conta? În rest, ipotezele mele erau sustenabile.

Pe la groapa plină de mistere s-au mai perindat multe echipe și multe elicoptere care au filmat și fotografiat, au măsurat și răs măsurat totul.

Dimineață zăceam încă la pat, în camera mea de la cabană, cuprins de febră și sfârșeală, speriat și deznădăjduit. Aiuram cu totul și nu mă mai interesau nici misterele cosmice, nici echipele de cercetători, nimic.

În schimb, cu tăria care mi-a mai rămas, îmi aruncam gândurile la frumoasa mea Adelina, pe care o aveam neconținut în fața ochilor, simțindu-i căldura inimii și îndemnurile ei care izvorau din priviri. Erau singurele mele mângâieri în dimineața aceea, iar de ar fi fost să mă sfârșesc, aș fi dorit cu siguranță să mă sfârșesc în acest fel, învăluit de aceste imagini și gânduri fericite.

Deși am fost rugat să fiu internat în spital am refuzat, căci aveam oroare de spitale, nu stătusem niciodată în vreunul. Iar ca să fiu mai convingător ca să fiu lăsat în pace, le-am zis că sunt doar răcit, sau gripat, atâta tot și nimic mai mult.

În cele din urmă, văzând că zilele mele de boală se prelungesc, mi-am zis că ceva e mai grav decât îmi imaginez eu și, de ce nu, poate că de vină ar putea fi totuși radiațiile acelea. Până la urmă m-am decis să mă internez, chiar de-a doua zi.

În noaptea de dinaintea internării în spital am dorit să mai trec odată pe la Observatorul meu, să mai văd toate acele podoabe luminoase de pe cerul de catifea neagră, precum și blestemata mea stea albastră.

Am urmărit cu multă atenție cadranele telescoapelor, privind în obiectiv și contemplând, rând pe rând, sclipitorii aștrii ai cerului, sursele atâtor mistere necunoscute.

Cât am stat astfel în fața telescopului, nu știu. Însă, în puterea nopții, mă pomenesc că aud bătăi timide la ușa de la scara ce urca la mansardă. Cine putea fi? Cobor să văd și rămân stană de piatră: era Maria, fata lui nea Macovei din vale.

- Ce cauți tu, Marie, aici, în plină noapte?

- A fugit calul de-acasă, a urcat la deal, tot la deal, până a ajuns pe aici... Și m-a trimis tata să-l mân înapoi...

- Mare minune! zic eu. Ce i-o fi venit calului s-o ia, așa, razna, la deal, în miez de noapte!...

- Uite c-a fost în stare!... Deși n-a mai făcut asta niciodată până acum...

- Și nu ți-a fost frică să urci până aici?

- Mi-a fost și nu mi-a fost...

- Nu te-aș fi crezut atât de îndrăzneată!

- Știi ceva? Nu-mi arăți și mie cum se vede luna prin binoclu, că mi-s tare curioasă...

- Ba, cum să nu-ți arăt? Vino încoace!...

Potrivesc luna în obiectivul telescopului și i-o arăt fetei.

- Vai! Ce mare e!... Parcă-i un deal înroșit, cu niște văi întunecate!...

Am vrut să-i arăt și cum se vede o stea, dar pe fată o apucase gândul că trebuie să plece cât mai repede acasă.

- Mi-ajunge... Trebuie să fug la vale, că ajunge calul înaintea mea acasă!...

Avea dreptate. După cât îl știam de isteț, calul lui nea Macovei ar fi fost în stare să ajungă numai decît acasă, fără îndemnul cuiva. Ceea ce nu-mi era prea clar, era cum de îi venise calului nebunia să urce singur dealul. Sau poate fata îl mânase chiar ea, cu mâna ei, ca să aibă pretext să treacă pe la Observator? Cine știe? Treaba ei. La urma urmei eu aveam alte preocupări. În plus, gândul meu era la Adelina, gând pe care îl prețuiam tare mult!

N-am mai zăbovit mult și m-am întors la cabană, pentru că simțeam că mă sufoc și că aveam dureri în piept. Când s-a făcut dimineață m-am sculat, m-am îmbrăcat de plecare la oraș, apoi am trecut pe la moș Bursuc să-i zic:

- Ajută-mă, te rog, să ajung în vale! Sunt bolnav și vreau să plec la spital!

Moș Bursuc, care mă îngrijise cum a putut cu niște ceaiuri și cu niște comprese calde, se supără tare la gândul că trebuie să mă internez neapărat. Și-a aranjat cabana, a încuiat toate ușile și, sprijinindu-mă de subțiori, m-a condus cu grijă pe cărare la vale, spre sat. Aici mi-a făcut rost de un cal și o sanie cu care am ajuns la dispensarul comunei. De aici însă, constatându-se că sunt tare bolnav, au chemat o salvare ca să mă ducă la spitalul de la Vatra Dornei.

Dar și aici, a doua zi, după câteva investigații și, mai ales, aflând că-i vorba de un caz grav de iradiere, medicii au decis să mă trimită la Cluj.

Situația m-a speriat și mai tare și pentru prima dată am ajuns la concluzia că niciodată n-am să mă mai fac bine. În starea aceea disperată am rugat pe cineva din salonul în care mă aflam să trimită în numele meu o telegramă urgentă la București, cu următorul conținut:

*Adelina, te-am iubit nespus de mult!... Se pare, însă, că steaua albastră nu s-a îndurat să mă cruțe... Dacă te-aș mai putea vedea o dată, aș simți că am trăit fericit!
Mă aflu la Spitalul Municipal din Cluj, pentru că am fost iradiat.
Adio, Adelina, singura mea mângâiere!*

Marian.

Am dormit mult timp, resemnat și cu cugetul împăcat. Poate că a trecut o noapte, poate că au fost mai multe, nu știu...

Când m-am trezit și am văzut lumina zilei în salonul în care mă aflam, am simțit niște mâini fine mângâindu-mi fruntea. Când am deschis pleoapele amorțite descopăr lângă mine pe... Adelina! Era aievea ori era un vis?

- Tu ești, Adelina?!...

- Da, Marian! Eu sunt! Stai liniștit! De cum am primit telegrama ta, am pornit către tine, cu primul tren, la Cluj...

- Și cu examenele?

- Lasă-le încolo de examene! Ce-mi mai pasă mie de ele acum? Spune-mi, chiar ești bolnav foarte grav?

- Se pare că da...

- Ce anume te doare?...

- Simt dureri în piept... Mă simt epuizat... Știi, m-am apropiat prea imprudent de groapa aceea în care a căzut nava aceea misterioasă. Și groapa era radioactivă...

- Da, am aflat de toate astea... Nu-mi vine să cred, Marian! De-ai ști câte vise frumoase îmi făcusem despre viitorul nostru!... Am ajuns să nu mă mai gândesc decât la tine! Îmi doream să treacă cât mai repede sesiunea, să vin la tine, la Observator...

N-am reușit să ne spunem multe, că în salon a apărut silueta înaltă a unui doctor, cu un chip sever, urmat de câteva asistente îmbrăcate în halate curate.

- Ce caută domnișoara în salon?!... Știi că bolnavul e în stare gravă și că are nevoie de liniște?!... Cine ți-a permis să intri aici?

- Domnu' doctor! Vă rog frumos, mai lăsați-o lângă mine câteva clipe... cine știe ce va fi cu mine...

- Ce tot vorbești, băiete?! Ți-am spus să stai pe spate nemișcat!

Apoi, către asistentele din spatele lui:

- Mi-ați adus analizele?

O asistentă ieși să vadă de analize și reveni imediat.

- Au ieșit, dom' doctor... chiar acum! Uitați-le aici!

- Să le văd!

Doctorul își pipăi buzunarele căutându-și ochelarii pe care și i-a pus tacticos pe vârful nasului, părând încă nervos. Apoi începu să răsfoiască hârtiile acelea cu multă atenție și concentrare. Când sfârși cu ele, le mai frunzări o dată, de data asta de la coadă la cap, apoi zise:

- Niște copii! Auzi, să se smiorcăie ei așa, fără motiv!

În culmea încordării, mă uitam la Adelina, iar ea la mine.

- Copilării! Fleacuri! Să știi c-ai avut noroc băiete!... Radiații neînsemnate, în rest totul e în regulă... Doar ai răcit zdravăn, asta-i tot!... Măine te externăm!

Când am auzit aceste cuvinte, pe care le așteptam mai ceva ca pe o sentință, n-am reușit să mă stăpânesc și am sărit din pat de bucurie.

- Ura! am strigat cât am putut, îmbrățișându-l pe doctor, apoi pe Adelina.

A fost nevoie ca doctorul să intervină prompt și să restabilească liniștea în salon:

- Gata! Stăpâniți-vă! Nu faceți atâta gălăgie, de parcă ați fi singuri în salon! Mai sunt și alți bolnavi prin spital!

Cine-și putea imagina fericirea fără de margini de care am fost cuprins? Parcă am renăscut atunci! Ce clipe extraordinare! Iar Adelina era lângă mine!

Prin ce coșmar îngrozitor trecusem!

- Adelina, ce nătâng am fost că te-am speriat în halul ăsta! Te-am făcut să pierzi și examenul!

- Lasă asta! Ar fi cea mai neînsemnată pagubă. Poate mai aranjez o reexaminare...

Eram atât de fericiți! Țineam în mâinile mele mâinile ei fine și calde, de o nespusă gingășie. Și privirile ei erau nespuse de calde și învăluitoare, încât mă topeam în farmecul lor!

Ce putea fi mai frumos decât chipul Adelinei? Ce altă splendoare de pe lumea asta o putea egala? Câtă fericire mi-a fost redată dintr-odată, odată cu bucuria de a ști că voi trăi!

În clipele acelea am jurat să o iubesc până la sfârșitul vieții și toate faptele mele să fie mereu demne de încrederea pe care mi-a acordat-o, de visurile ei nobile și mărețe.

- Marian, știi ceva? Cred că povara acestui episod, spaima pe care am tras-o, ar putea influența mult viitorul nostru, făcându-ne datori unul altuia... Ce-ar fi să uităm cu

totul această întâmplare și să ne comportăm ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic? Nu crezi că viața ar avea mai mult farmec dacă am gândi în acest fel?

Chibzuind la cele spuse de ea, i-am răspuns:

- Ai multă dreptate, iubita mea Adelina! Nu va fi posibil să uit vreodată sacrificiul pe care l-ai făcut pentru mine, fiindu-mi alături... Ai dreptate când spui că nu o conjunctură de evenimente trebuie să ne unească, ci încrederea noastră reciprocă și farmecul pe care împreună vom ști să ni-l dăruim!

Seara, Adelina s-a întors la București, iar eu am rămas în spital, să urmez tratamentul împotriva răcelii la plămâni ce-mi fusese prescris. Am aflat apoi mai multe detalii. După mai multe investigații s-a putut lămurii că radiațiile la care fusesem expus erau neînsemnate cantitativ, cu mult sub limita suportabilității admise pentru oameni.

În după amiaza zilei următoare am fost externat și m-am reîntors în munți, la lunetele mele. După câteva zile a venit tatăl meu să mă viziteze, să vadă cum o duc la cabană. A rămas uimit aflând toate peripețiile prin care trecusem într-un timp atât de scurt; și mai ales de acea înfiorătoare poveste cu radiațiile, de care el nu știuse nimic.

8

În luna mai a aceluiași an a fost organizat de către Universitatea din Brașov un simpozion științific, având ca temă analiza misteriosului obiect cosmic detectat în zona Observatorului Astronomic "Bradul".

Când am primit invitația de participare la simpozion, formulată direct la adresa mea în termeni măgulitori, m-am simțit mândru de atenția ce mi s-a acordat și am căutat să răspund invitației.

Mi-am pregătit disertația. Cu acest prilej, mi-am reconsiderat ipotezele privitoare la dedublarea stelei albastre și la apariția misteriosului corp ceresc, căutând o explicație unitară. De fapt, era prima mea lucrare științifică pe care trebuia să o susțin și pe care am redactat-o cu multă atenție și cu multă migală. După ce am terminat-o, am început s-o mai contemplan sub diferite aspecte, mândru că reușisem să scot la capăt pe cont propriu o asemenea lucrare științifică.

Până la Simpozion mai rămăseseră destule zile. În tot acest timp, Adelina îmi scria des, scrisori lungi și cu patos, povestindu-mi de toate cele, așa cum făceam și eu în scrisorile mele către ea. Ea era inepuizabilă în delicatetea gândirii și a exprimării. Avea o imaginație generoasă, făcând ca scrisorile ei să le citesc mereu cu sufletul la gură, să mi se pară fericirea de pe pământ. Își exprima deseori speranța că vom ajunge într-o zi să locuim în același oraș, că vom admira împreună spectacolul civilizației și al universului, că vom fi prieteni devotați și nedespărțiți.

Dar s-a întâmplat ca dialogul nostru să fie tulburat de un incident care, din fericire, nu a reușit să umbrească deloc candoarea prieteniei noastre. S-a întâmplat ca un timp să nu mai primesc nicio scrisoare de la Adelina, cam vreo zece zile la rând, deși până atunci le primisem chiar și de două ori pe săptămână. Am devenit neliniștit. Nu știam ce s-a întâmplat.

Eu însă nu încetasem să-i scriu. De fapt, nu m-ar fi răbdat inima să nu-i scriu, căci știam cât de trist este să aștepti o scrisoare care nu mai vine! În acele zile de neliniște mi-aș fi imaginat orice, însă nicio clipă nu m-aș fi îndoit de devotamentul ei față de mine.

Într-o zi, pe când veneam din satul din vale și abia începusem să urc povârnișul muntelui spre cabană, trecând pe lângă casa lui nea Macovei l-am zărit lucrând la împrejmuirea unui stog de fân, meșterind un gard de lemn. Dând cu ochii unul de altul, n-am putut evita să-l salut, așa că am fost nevoit să intru în vorbă cu el.

- Doamne ajută, nea Macovei!

- Mulțumesc, băiete! Ho, ho!... Uite cine trece pe la noi!...

- Tocmai urcam la cabană...

- Ce-i cu tine, Mariane? Te credeam bolnav... Ce explozie a fost acolo la Observator?

- A, ce să fie? Niște vizitatori de pe alte lumi!

- Măi, băiete!... Nu-i bine să te pui cu oamenii de pe alte planete... Te poate costa scump de tă!...

- Chiar așa?! zic eu, cu încăpățănare.

- La ce folosește toată tevatura aiasta, bre? Ai? Tot mai bine-i să te faci colea gospodar, în satul aista liniștit... să ai casă și-un trai tihnit!...

N-aveam argumente și nici chef să-l contrazic, așa că mă pregăteam să-mi văd de urcuș, zicându-i:

- Rămâi cu bine, nene! Mă grăbesc s-ajung la cabană.

- Mergi sănătos, Mariane!

Și omul continuă să-și vadă de gardul lui.

Cum tocmai atunci ieșise din casă Maria intrând în grădină, ca din întâmplare, tărâmul își adusese aminte de ceva, așa că m-am trezit strigat din urmă:

- Hei! Mariane!...

- Ce e? Îi răspund, întorcându-mă.

- Marie! Ai dat scrisoarea omului? strigă nea Macovei, de data asta către fiică-sa.

Maria își plecă fruntea, schițând doar un mic semn cu capul: nu.

- De ce nu i-ai dat-o, măi, fată? Du-te, Mariane, să-ți dea scrisoarea!...

Fata intră în casă, întârzie ceva timp, dar reveni cu două scrisori mototolite în mână, pe care mi le întinse, roșie la obraz și supărată parcă, ocolindu-mi privirea. Apoi intră îmbufnată în casă fără să mai spună ceva.

Rămas cu scrisorile în mână, am început să urc poteca. Privesc plicurile, amândouă erau de la Adelina: același scris fin, îngrijit, aceleași timbre albastre, frumoase. Doar că plicurile erau un pic șifonate și se vedea că fuseseră desfăcute, probabil citite, apoi lipite la loc.

M-am lămurit imediat de cele întâmplate: scrisorile destinate mie încăpeau în ultima vreme, nu știu cum, pe mâna Mariei, care n-a rezistat tentației să le desfacă și să le afle conținutul.

Ca de fiecare dată, veștile de la Adelina erau multe, sincere, atât de însuflețite și de luminate în tot ceea ce exprimau! Într-una din scrisori Adelina îmi comunica o veste care mă uimi și mă entuziasmă: îmi scria că la Facultatea de Mecanică ar fi nevoie de un asistent și că părinții ei interveniseră să fie reținut acel post pentru mine.

Ce perspectivă luminoasă mi se deschidea! Asistent la Politehnică! Îmi convenea de minune. Să fiu în același oraș cu ea, fericit că o pot vedea în fiecare zi? Mă amețise de-a binelea vestea aceasta!

I-am răspuns degrabă că sunt nemaipomenit de fericit că voi ajunge la București și că aș face orice numai să fiu aproape de ea. Totuși, nu știam cum trebuia să procedez ca să plec din postul în care eram acum angajat.

"Nu-i nicio problemă", mi-a răspuns Adelina în scrisoarea următoare, "căci am găsit un lector universitar care, împreună cu soția sa, pregătesc lucrarea de doctorat în mecanică cerească și au nevoie de foarte multe date și experimente astronomice... Așa că ei pot suplini postul acela al tău cel puțin doi ani de zile, așa au promis..."

Iată - mi-am zis - cât de frumos se leagă lucrurile atunci când iubești! Important este să ai un ideal și încredere nestrămutată că lucrurile se pot rezolva!

Am anunțat-o pe Adelina de simpozionul de la Brașov, din luna mai și mi-a răspuns că-și dorește foarte mult să vină și ea, pentru a ne revedea.

9

Când am revăzut-o pe Adelina la Brașov, îmi amintesc, era o zi minunată de primăvară, cu iarbă verde și livezi înflorite, cu o atmosferă plină de optimism și prospețime.

Așteptam cu mare emoție sosirea în gară a trenului de la București cu care trebuia să vină. Și, iată, trenul opri, iar din vagoane se revărsă o mulțime de oameni. Iar când credeam că nu va mai coborî nimeni și eram îngrijorat că nu o văd pe Adelina, dintr-un vagon de la clasa întâi, o văd coborând ultima pe iubita mea. Am alergat spre ea și ne-am îmbrățișat cu înfocare. Ne fusese la amândoi dor unul de celălalt.

Adelina îmi părea mai deosebită față de cum o știam. Era îmbrăcată elegant, cu un pardesiu alb, pantofi cu tocuri fine, care o făceau un pic mai înaltă. Aproape eram intimidat în fața ei, văzând-o atât de rafinată și elegantă. Dar ea mă privea cu atâta bucurie în ochi, cu atâta pasiune, încât aproape nimic nu mai conta. Mă fascina chipul ei perfect, cu obraji și buze de-o frumusețe rară, cu părul auriu și ondulat, revărsat pe umeri și prins cu agrafe roșii și albastre. Și, mai ales, ochii ei întunecați și adânci, cu sprâncene frumos arcuite.

Simțeam o înfiorare în inimă văzând-o aproape de mine, cu rochia senină ca cerul, cu zâmbetul ei strălucind în lumina soarelui.

Mergeam prin oraș plutind parcă, ca într-un vis, sau într-o adormire de poem. Nici nu știu pe ce străzi ale orașului am trecut împreună, ce vitrine am privit și ce biserici am vizitat. Știu doar că ne simțeam pe altă planetă. Adelina pășea alături de mine, ținându-mă de braț, transpusă și radioasă. Discutam de toate, fără vreo logică, fără continuitate. Ea îmi povestea, pe un ton copilăresc, diferite glume și isprăvi petrecute la facultate, având ca eroi anumiți profesori distrați. O ascultam atent, sorbind-o din priviri. Când se oprea din povestit mă privea și mă strângea mai tare de braț, vrând să mă asigure că e tare fericită.

Am colindat astfel Braşovul până la amiază, la întâmplare, pe străzi, prin magazine, prin pieţe şi parcuri. Trebuia însă să ne grăbim, să ajungem la timp la simpozionul care se ţinea la Universitate.

Când am intrat în somptuoasa aulă a Universităţii, prezentările lucrărilor erau deja în toi. Tocmai proiectau suedezii un film în care recunoscusem strania navă cosmică pe care o descoperisem chiar eu. Se vedeau imaginile de o claritate ireproşabilă, detaliile ieşeau la iveală cu o minuţiozitate desăvârşită.

După primele expuneri, am constatat că majoritatea cercetătorilor veniseră cu propriile lor teorii şi demonstraţii, încercând să explice evenimentele unice petrecute în preajma Observatorului meu. Dar mi-am dat seama, autorii acestor prezentări nu se apropiau nici pe departe de o explicaţie plauzibilă a legăturii între apariţia misterioasei nave cosmice şi fenomenul dedublării stelei albastre.

După câteva prezentări suficient de academice, îmi veni şi mie rândul să-mi prezint lucrarea. Adelina mi-a strâns mâna şi mi-a urat succes. Chiar şi asistenţa din sală a început să aplaude, ştiindu-mă toţi, desigur, că eu eram eroul adevărat pentru care se organizase acest simpozion şi, fiind cel mai avizat dintre toţi, toată lumea aştepta părerile mele.

Comunicarea mea era săracă în mijloace de prezentare. Nu dispuneam de suficiente filme, nici măcar de suficiente fotografii sau planşe. Aveam doar cele câteva foi care alcătuiau lucrarea mea, scrise de mână, iar expunerea aveam de gând să mi-o fac după ele.

Am vorbit concis, cu hotărâre şi la obiect. Translatorii şuşoteau pe lângă străinii din sală, ca să priceapă şi ei cât mai bine conţinutul lucrării mele.

Am început direct prin a-mi prezenta ipoteza că între corpurile cereşti cu mase mari există raze de energie concentrate de care se folosesc unele civilizaţii extraterestre pentru deplasări în spaţiul cosmic.

Ideea mea influenţă şi animă dintr-odată toată asistenţa, sesizând extraordinarul acestor explicaţii. Şi, parcă vrând să-mi susţină ipoteza, nişte cercetători din Finlanda au ţinut să ne aducă la cunoştinţă că şi ei remarcaseră fenomenul dedublării stelei albastre. Ceea ce însemna că fenomenul avea o bază fizică mai stabilă, nu era unul izolat şi nu era doar o însuşire ciudată a locului de observare.

Am ajuns repede în centrul atenţiei celor prezenţi la simpozion. Adelina era alături de mine şi împărtăşea bucuria succesului meu. După prezentarea comunicărilor am mai stat la discuţii cu cercetători de pretutindeni. Am primit numeroase invitaţii de participare la congrese internaţionale de astronomie, solicitări pentru materiale ştiinţifice, filme documentare...

În final, când am reuşit să epuizăm interminabilele noastre discuţii, ne-am trezit iarăşi liberi pe străzile oraşului.

Era deja seară, trecut de amurg. Pe bulevarde autoturismele veneau şi plecau cu farurile aprinse iar tramvaiurile se succedau unele după altele, scârţâind amarnic la curbe. Adelina şi cu mine însă nu luam nimic în seamă, treceam fericiţi sub ultimele raze ale amurgului zilei de mai. Ea trebuia să se întoarcă la Bucureşti chiar în seara aceea, ca să nu creeze griji părinţilor.

Am condus-o la gară. Întunericul se lăsa din ce în ce mai dens. Până la sosirea trenului mai era aproape o oră. Începuse să fie răcoare, de aceea ne plimbam pe peron, povestind multe lucruri şi îmbrăţişându-ne cu căldură.

Iată, sosi trenul. Adelina urcă în vagon, însă privirile și inima ei rămăseseră alături de mine. Ajunsă în compartiment, veni repede la geam, îl deschise și-mi făcu semn cu mâna.

Am conversat astfel, până ce trenul s-a pus în mișcare, luând-o pe Adelina și geamul ei luminat prin care îi vedeam mâna delicată salutându-mă cu însuflețire. Apoi trenul se îndepărtă într-atât încât nu se mai vedeau decât luminile roșii ale ultimului vagon.

10

Trecuse primăvara, trecuse și vara și, iată, venise toamna și odată cu ea mult așteptata zi când urma să părăsesc definitiv Observatorul Astronomic "Bradul" pentru a pleca la București.

Ca să pot lăsa toate lucrurile în perfectă stare muncisem cu sârg pentru completarea aceluia caiet "stas" cu date potrivite, punând valori aproximative peste tot acolo unde trebuia, ca să nu arate deplorabil caietul meu lăsat în părăsire atâta vreme. Am lustruit conștiincios obiectivele lunetelor, am uns pârghiile și roțile, am pus husele peste toate instrumentele. Am strâns la un loc lemnele risipite prin curte, ducându-le în șură. Apoi, după ce m-am asigurat că am încuiat toate încăperile și după ce mi-am rotit privirea să văd dacă totul este în ordine, am urat noroc și fericire cui o mai trece după mine pe acolo și am plecat.

Plecarea mea definitivă îmi dădu totuși o puternică strângere de inimă. Revedeam în minte nopțile pierdute, evenimentele nemaipomenite prin care am trecut și câte și mai câte întâmplări.

Desigur, nu puteam să plec fără să-mi iau rămas bun de la moș Bursuc. Ca să nu-și dea în vileag tristețea care îl copleșise văzându-mă plecând, moșul își căutase de treabă prin pădure, prefăcându-se că trebuie să aducă lemne. Îl înțelegeam foarte bine: el era sortit să rămână mai departe acolo, pe munte, singur-singurel, ascultând cariile din grinzile pereților și vânturile, furtunile, ploile sau zăpezile fluierând prin desișul pădurilor.

L-am așteptat în fața cabanei. Simțind ceva straniu în atitudinea mea, Hector, câinele cel negru și flocos apăru de nu știu unde și se înfățișă la picioarele mele, târându-și coada și scâncind. Parcă simțea și el că trebuie să ne despărțim, că îl voi părăsi.

Mai revăd o dată locurile. Cerul era albastru-curat, orizontul era limpede, iar în el se reflecta verdele încă viu al otavelor de prin sat. Pe cupola cerului se clătinau încet siluetele zvelte și foșnitoare ale brazilor. Se vedea clar valea satului de la poalele muntelui, ca și văile satelor mai îndepărtate, cu gospodăriile țărănești pitoresc amenajate, cu ogoarele și stogurile de fân din preajma lor. Pe cer, nici urmă de nori! Iar în zare, se profilau piscurile albe ale Munților Rodnei. În celelalte părți ale orizontului se vedeau sate și iarăși sate, pe spinările aurii ale dealurilor peste care sclipeau căsuțe și cabane mărunte de tot.

Rotind privirile, m-am oprit o clipă asupra pădurii în care aterizase acel fantastic obiect cosmic. Acolo nu se vedea nimic deosebit. Doar bradul din preajmă se uscăse aproape de tot, devenind roșcat, ca o pană de cocoș!...

Cu moș Bursuc în urma mea ducându-mi valiza, căci ținuse cu tot dinadinsul să-mi fie de folos cu ceva la plecare, începusem să coborâm pajiștea muntelui. După un timp mi-am întors privirea pentru a vedea încă o dată muntele pe care am locuit un an de zile. Sus, pe culmea lui, se mai zărea puțin din acoperișul cabanei, precum și silueta albă a casei Observatorului, cu un geam care sticlea ca un diamant în bătaia luminii soarelui. Iar mai încolo, unde muchia muntelui se unea cu cerul, se vedea capul negru, cu urechile ascuțite, ale unui cal, rumegând și privind din când în când spre satul din vale.

Frumoasă zi mai era! Însă pentru mine însemna și mai mult, căci închipuirea mea lua deja avânt peste culmile munților, mereu mai departe, până într-acolo unde trebuia să fie Brașovul, și, mult mai la sud, Bucureștiul cel măreț și luminos, acolo unde mă aștepta frumoasa mea Adelina.

Încet-încet începură să nu se mai vadă satele din depărtare și nici măcar satul acela ce-mi era drag, în care locuia bunica Adelinei. De acolo se pierdeau din privire imaginile ultimelor case din valea în care coborâsem.

Mi-am luat rămas bun de la moș Bursuc, pe care l-am îmbrățișat și i-am urat ani mulți și multă sănătate. Apoi am pornit-o pe plaiul pe care urcasem prima oară.

Mergând încet pe drumul coborâtor, la un moment dat aud zgomot de roți în urma mea. Mă întorc și zăresc o căruță gonind la vale cu un om șezând pe lavița din față. Când s-a apropiat, l-am recunoscut pe nea Macovei care tocmai smuci cât putu hățurile calului, reușind astfel, cu mare greutate, să domolească goana aceea.

- Unde mergi, Mariane?...

- Plec la oraș!

- La oraș? Prrr!... Urcă-te aici lângă mine!...

N-am încotro, arunc valiza în căruță și reușesc să mă cațăr de coșul căruței.

Văzându-mă lângă el, zgâlțâit din toate încheieturile în afurisita lui de căruță, încerc să-l privesc numai cu coada ochiului. Avea pe față ușoare urme de necaz. Părea mai nebărbierit ca prima oară, iar dintele de metal din față îi ieșea parcă mai pregnant la iveală. Nu mai avea aceeași bunăvoință față de mine. Iar asta era simplu de explicat.

Norocul meu era că, gonind la vale, căruța făcea atâta tărăboi și se zgâlțâia atât de tare, că nu era chip să deschizi gura să spui o vorbă, căci puteai să-ți muști limba, ori să-ți spargi dinții din gură din cauza zdruncinăturilor.

Ajunși la Rotunda unde nea Macovei avea treabă, după ce coborârăm amândoi din căruță și după ce omul își legă calul de un gard punându-i la gât o desagă cu fân, i-am întins mâna urându-i la despărțire tot ce-și dorește și pe deasupra un car de sănătate.

Înseninat de-o asemenea caldă urare nea Macovei se înveseli și-mi răspunse din toată inima:

- Mergi sănătos, Mariane! Și să fii fericit! Dar uite, așa, v'odată, când mai ai timp, dacă te plictisești de gălăgia de la oraș și dacă ești sănătos, lasă toate și mai vino pe la noi, prin satul nostru, să vezi munții, pădurele și poienile cu iarbă și flori!...

Și mie îmi trecuse prin minte că aș vrea cândva să mă pot întoarce prin aceste locuri. Chiar îmi spuneam: cât de plăcut va fi să revin pe aceste meleaguri, cu Adelina, să revedem locurile acestea minunate, priveliștea ca-n basme, unde ne vom reîncărca memoria cu frumusețea naturii și puritatea gândurilor.

Iar din Observatorul de pe vârful muntelui vom avea prilejul să contemplăm minunata noastră stea albastră și norocoasă.

CUPRINS

Balada lui Nerun	3
Balada Tătară	14
Flori pe planeta PERLA-22	21
“Miriapterix“-ul	33
O clipă de fericire.....	38
POVESTEA SĂRMANULUI TRAGODAS.....	41
PUTEREA RAZEI ALBASTRE	49
CUPRINS.....	101